The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief ALFRĒDS VIŅČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U. S. A.
WEDNESDAY, MAY 31, 1967

LATVIJA AMERIKĀ

43. N-RS. TRESDIENA, 1967. G. 31. MAIJS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vaditāja V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vaditāja Z. KĒLERE,
2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill. 60647,
U. S. A., tālrunis 486—8975

Policisti slavē demonstrantus

MŪSU AUSTRĀLIJAS LIDZSTRĀDNIEKA RAKSTS PAR SIDNEJAS LATVIEŠU DZĪVES AKTUĀLITĀTĒM

PROTESTS ZELTA LIETĀ

Protesta demonstrācija pie britu augstā komisāra nama Sidnejas centrā, sakarā ar Baltijas valstu zelta piesavināšanos, 15. maija pusdienas laikā izdevās labāk nekā bija cerēts. Vairā nekā 100 latviešu, igauņu un lietuviešu ar plakātiem organizētā īsā gājienā ieradās pie britu pārstāvības nama un nostājās tā priekšā. Viss noritēja tik disciplinēti, ka uniformētajiem, gan neuniformētajiem policistiem nebija nekā cita ko darīt, kā vienīgi noskatīties un reizēm noklausīties paskaidrojumos, kuŗus Latviešu apvienības Austrālijā vicepriekšsēdis Guntis Bērziņš vai kāds cits sniedza ziņkārīgajiem reportieŗiem. Vēlāk detektīvu vecākais šī raksta autoram atzinās, ka tik disciplinētu un labu demonstrāciju redzot pirmo reizi.

Televīzijas, radio un laikrakstu reportieŗi sacentās ar filmēšanu, fotografēšanu un intervijām. Tās pašas dienas vakarā visi četri televīzijas raidītāji rādīja mūsu demonstrāciju, sniedzot diezgan plašus komentārus un vienmēr piezīmējot, ka tā bijusi ļoti laba. Viens ziņotājs pat atļāvās pateikt, ka tā bijusi ar kontinentālu (eiropisku) piegaršu (with Continental flavour). Otrā dienā visos rīta laikrakstos bija garāki vai īsāki raksti ar vairākiem fotouzņēmumiem, sevišķi izceļot plakātus ar saukļiem: „Wilson! Hands Off Baltic Bullion", „Return Baltic Funds to Rightful Owners", „Hands Off Baltic Funds" u.t.t. Visvairāk fotografēja un filmēja tomēr tos plakātus, kuŗos bija uzsvērts, ka ar mūsu zeltu krievi atbalsta vietkongus, pret kuŗiem cīnās austrālieši Vietnamā. Gandrīz visās avizēs bija nofotografēts plakāts ar saukli „Britain sold out Poland, now the Balts. What next? Australia?"

Divas dāmas tautas tērpos, latviete P. Sakne un igauniete Lovere, detektīvu un policistu pavadībā ieradās britu augstā komisāra kabinetā un nodeva tam formālu protestu, reizē sniedzot arī mutvārdu paskaidrojumus. Tā kā austrālieši pašreiz nav sevišķi apmierināti ar Anglijas valdības rīcību sakarā ar pēdējās lūgumu atļaut pievienoties Eiropas koptirgum, tad baltiešu demonstrācija nāca tieši laikā un izpelnījās plašu publikāciju.

Izmantojos gadījumu, Elga Rodze bija iesūtījusi laikrakstam „Daily Telegraph" visai gaŗu un labi motivētu vēstuli, kuŗa nākošā rītā arī bija publicēta. Visumā ar rezultātu varam būt vairāk nekā apmierināti.

MĀTES DIENĀ

Sidnejas latviešu katoļu Mātes dienas sarīkojumu šogad vadīja LKBA Sidnejas nodaļas valdes pr-dis E. Polikevičs, bet referātu lasīja ārste A. Briede. Sarīkojumu atklājot, nolika baltus ziedus pie Latvijas karoga un nodziedāja „Dievs, svētī Latviju!", tā godinot Māti Latviju. Pēc īsa kusuma brīža, pieminot mūžībā aizgājušās mātes, godināja klātesošās māmuļas, pasniedzot baltus ziedus. Šai sakarā E. Polikevičs uzrunā norādīja, ka mātes simbols kā mūsu tautā, tā arī ticībā ir viens no skaistākajiem un izcilākajiem. Latviešu māti varētu raksturot ar sešām „s" īpašībām: tā ir skaidra, skarba, spītīga, stipra, strādīga un sirsnīga. Uzrunu E. Polikevičs pabeidza ar Klāras Zāles veltījumu mātei:

Tu esi jauna un skaista,
Gadi Tev nepieskaŗas;
Kāda rēna dieviška gaisma
Tavu gaitu teiksmainu dara.

Sarīkojuma „gaŗā" šoreiz tomēr bija Dr. A. Briedes referāts. Jau sākumā viņa ieinteresēja klausītājus, uzsverot, ka ģimenes dzīvē ar mīlestību vien nepietiek. Vajadzīga vēl draudzība un diplomātija. Ja ģimenes dzīves pamats būtu vienīgi mīlestība, tad šķiršanās notiktu ik pēc 3 gadiem. Nākošais interesantais konstatējums bija, ka agrāk „laimi ķert" resp. meklēt citu partneri vairāk centušies vīrieši, pametot sievas ar bērniem, bet tagad notiekot gluži otrādi — vairāk „laimi ķert" skrienot sievietes. Kādēļ tas tā, to referente nepateica, „Ir liela starpība starp vīriešiem, bet viri visi ir puslīdz vienādi," atzina referente un brīdināja, ka „nav jālec tūlīt pār sētu, ja zāle otrā pusē liekas zaļāka."

Cilvēkiem, sevišķi vīriešiem, esot tieksme uz drāmatismu un vēlēšanās būt varoņiem. Trimdas apstākļi kaut kāda veida varonībai tomēr nav pateicīgi.

Nobeigums 5. lpp.)

LATVIEŠU MŪZIKAS KONCERTS MONTREALĀ

Skats no Salle Claude Champagne auditorijas balkona uz apvienoto jaukto kori (priekšā diriģents A. Purvs) latviešu mūzikas koncerta laikā, kas notika 21. maija vakarā latviešu dienu ietvaros Montrealā. Foto: JAK

Vai paaugstināsi noguldījumu procentus?

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBAS GADA SAPULCE

Nesaprotamu vienaldzību par saviem noguldījumiem vai aizņēmumiem apliecināja Toronto latviešu kreditsabiedrības biedri, kad 25. maijā Latviešu namā, atklājot gada sapulci, no 2084 biedriem bija ieradušies tikai ap 60. Viņu skaits sapulces laikā gan pamazām pieauga līdz nepilniem 150, bet sēdei tuvojoties beigu daļai, zālē atkal nebija vairāk par, apmēram 40... Pārvēlamo amatpersonu izraudzīšana pārsteigumus nesagādāja, ja neskaita, ka sapulce vairs nedāvāja uzticību līdzšinējam revīzijas komisijas priekšsēdim E. Ziplānam. Sapulces gaitā netrūka diskusiju, pārmetumu valdei un pretēju ieskatu, bet tā notika disciplinēti un mierīgā garā, izņemot kādu ierēbušu biedru, kas nespēja valdīties. Sapulce sadalīja kreditsabiedrības aizvadītā 8. darbības gada peļņu un ar prieku uzņēma paziņojumu, ka paredzama noguldījumu procentu paaugstināšana, ko vairāki dalībnieki arī tieši pieprasīja, kaut valdes priekšsēdis J. Grīslis savā ievada ziņojumā šīs izredzes jau bija pieteicis.

Ar nelielu novēlošanos atklājot sapulci, valdes pr-dis J. Grīslis aicināja ar klusuma brīdi godināt aizvadītajā gadā mirušos 6 kreditsabiedrības biedrus un pēc sekretāra I. Jentes nolasītā iepriekšējā gada sapulces protokola, kuŗu pieņēma bez labojumiem un debatēm, sniedza papildinājumus pie aizvadītā 8. darbības gada pārskata, kas bija izgatavots rakstveidā un piesūtīts visiem biedriem iepriekš. Pie tā pakavēsimies mūsu laikraksta citā numurā.

J. Grīslis uzsvēra, ka vispārējās bankas, ja tās nesen paaugstinājušas noguldījumu procentus, to darījušas tieši tādēļ, lai spētu konkurēt ar kreditsabiedrībām, kuŗas gūst arvien lielāku piekrišanu un mazina banku ienākumus. Tomēr bankām joprojām vēl nav noguldījumu un darījumu apdrošinājumu, kuŗus kreditsabiedrības saviem biedriem dod bez īpašas piemaksas. Toronto latviešu kreditsabiedrības valde tomēr arī jau domājusi par noguldījumu procentu paaugstināšanu, lai par jaunu sniegumu zinā būtu priekšā bankām, bet attiecīgā lēmuma pieņemšana pagaidām atstāta jaunajai valdei. J. Grīslis ieteica iespēju izmantot raditās ērtības un darījumus ar kreditsabiedrību kārtot pasta ceļā biedriem, kas dzīvo attālu, tāpat norādīja, ka bez līdzšinējiem pakalpojumiem, piemēram, biedru rēķinu samaksas pārņemšanu, tagad iekārtota arī padomdošana dažādos jautājumos, kas saistītas ar financēm an likumiem.

Kasieris A. Svenne norādīja, ka aizvadītais bijis labs darbības gads, jo visos kontos bijis pieaugums; kaut sevišķi vairojušies aizņēmumi, bijis iespējams tomēr iztikt ar pašu kapitālu vien, jo noguldījumi ar aizdevumiem vienmēr labi balansējušies. Īsus ziņojumus vēl sniedza aizdevumu komisijas loceklis L. Vēvers, revīzijas komisijas pr-dis E. Ziplāns un viens no zvērinātajiem revidentiem.

Gaŗu „apsūdzības rakstu" nolasīja P. Rasiņš. Domājot par biedru, darbinieku un arī pašas kreditsabiedrības interesēm, viņš pārmeta valdei pārāk mazo reklāmu, „Latviešu bankas kalendāra" neatbalstīšanu, darbinieku niecīgās algas, sēžu naudas maksāšanu valdes locekļiem, apkārtrakstu neizgatavošanu un neizsūtīšanu, kā arī atzina, ka peļņa nenormāli liela, jo taupīts nevajadzīgos posteņos un maksāti mazi procenti par noguldījumiem. Pēc raksta nolasītāja domām, valde, taupot centus, zaudējusi dolarus. Sekojošajās debatēs Ž. Sils atzina, ka P. Rasiņš tik lieliski pierādījis valdes taupību, ka atliek vienīgi izteikt tai pateicību par sekmīgo darbību. Tālākajās debatēs runātāji iestājās par algu paaugstināšanu darbiniekiem un procentu paaugstināšanu noguldījumiem, bet visumā, ar maz izņēmumiem, vērsās pret P. Rasiņa atlīdzības prasību par sludinājumu vākšanu kalendāram, jo pēdējo izdod kreditsabiedrību apvienība. J. Mežaks jautāja, vai tad kalendāra darbiniekiem atlīdzība nepienākas, bet J. Rolavs iestājās par sēžu naudas maksāšanu amatpersonām, jo tā esot parasta lieta, arī viņš savā laikā Latvijā par katru sēdi saņēmis 10 dālderu. Šis teiciens izpelnījās sapulces dalībnieku jautrību, tāpat viņa arguments, ka valde sanāk sēdēs nogurusi pēc ikdienas maizes darba, kādēļ atlīdzība pienākas...

No P. Rasiņa iesniegtajiem priekšlikumiem sapulces vadītājs J. Grīslis nobalsošanai nodeva tikai vienu, proti — ka darāms viss iespējamais biedru skaita vairošanai. Darbinieku algas noteicot likums, kādēļ sapulce var izteikt tikai ieteikumu; Ziemsvētku naudas maksāšana (katru gadu maksāja, tikai pēdējos svētkos vairs ne) esot diskrēta valdes lieta u.t.t. Tā attiekšmē uz šiem ierosinājumiem sapulces dalībniekiem nav tiesību ar nobalsošanu izteikt pat ieteikumu.

Pārvēlamas šoreiz bija 4 amatpersonas — valdes pr-dis J. Grīslis un loceklis K. Boriss, revīzijas komisijas pr-dis E. Ziplāns un aizdevumu komisijas loceklis L. Vēvers. Nominācijas komisijā valde bija izraudzījusi LNAK valdes pr-di J. Niedru, Sv. Andreja draudzes pr-ku R. Rozi un Kanadas DV pr-ku E. Krūku. Nominācijas komisijas pr-dis J. Niedra par kandidātiem minēja vienīgi līdzšinējās amatpersonas, aicinot tās ievēlēt par jaunu. Sapulces dalībnieki tomēr izrādījās citās domās, nedalītu uztici-

(Nobeigums 4. lpp.)

KANADAS DAUGAVAS VANAGU VALDE VIESOJAS MONTREALĀ

Arī Kanadas DV zemes valde latviešu dienu laikā ieradās Montrealā un izmantoja šo izdevību, lai kopīgā apspriedē ar vietējās DV nodaļas valdi pārrunātu organizācijas aktuālos darba jautājumus. Uzņēmumā pirmā rindā no kreisās: V. Māldere, T. Krūka, DV Montrealas nodaļas priekšsēdis J. Gributs, Kanadas DV valdes priekšsēdis E. Krūka, Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne, A. Burtona un E. Vitiņa; aizmugurē — E. Pulciņš, A. Kvēps, E. Reveliņš, O. Kļavenieks, R. Puriņš, K. Bencons, O. Ieviņš, R. Noritis, S. Franckevičs, A. Zeltiņš un A. Ancāns (skat. sēdes atreferējumu mūsu iepriekšējā numurā). Foto: JAK

Pēteris Grods

Sirds, ne lēmums

No liela tāluma vēl mīlēdami savu tēvzemi, mēs tai pateicamies par daudzām mūsu mūžam līdzdotajām svētībām un balvām. Ja mēs tās nebūtu bagātīgi saņēmuši, diezin' kā pārciestu grūtības, likstas un neveiksmes, kas saistītas ar iekārtošanos pagaidu dzīvei svešumā, bieži nesaprotamos apstākļos un nesaprastu cilvēku vidē.

Mēs vēl šodien sajūtam savas zemes smaržu, kāda tā uzvirmo pavasara atmodā vai vasaras pilnbriedumā, kad plavu un druvu sulīgais zaļums žilbina acis, bet sirds, dziļos pukstos liksmodama, dveš: tā ir mana zeme! Mūžam mana un mana vien, kaut kājas to neskaŗ un acis neredz.

Bet ja nu šī mīlētā zeme ar mūsu tautas kodolu dzimtenē tik ilgi jau nospiesta ceļos, ka mums brīžiem rodas šaubas, vai tā vēl celsies jaunai, brīvai dzīvei, tad mūsu svētākais un patriotiskākais pienākums ir meklēt cerības uguņu gaismu, kuŗā sildīties un kuŗas mirdzumu padarīt gaišāku un tāli saredzamu, lai tā ne tikai ieplaiksnītos mūsu pašu dvēselēs, bet arī viņiem, tur tālajā krastā, lai būtu kāds pieturas balsts nākotnē.

Mums nav jānodarbojas ar pašslavināšanu, ka tik un tik esam pavēikuši savas valsts atjaunošanas labā. Šis mērķis ir ne tikai liels, bet arī aizsprostiem apņemts, tādēļ arvien prasīs no mums, brīvībā dzīvojošajiem latviešu tautas locekļiem, bezgala daudz darba, uzņēmības un ziedošanās, jo sevišķi ievērojot to, ka Baltijas valstu jautājums tik sīksti iznāca dienas gaismā, vismaz šīs gaismas pirmajos staros. Kā risināsies tālākais, mēs nezinām. Kūtrums un negriba mūsu jautājuma analizēšanai izskaidrojams ar pašu ASV problēmām, ar Vietnamas kaŗu degpunktā, tādēļ mūsu uztverē svarīgas problēmas nobīdītas sāņus. Bet ar to nav teikts, ka mums būtu vajadzīga tikai mierīga nogaidīšana. Arvien no jauna, atkal un atkal jācilā lietas un jautājumi, kas papildinātu un skaidrāku padarītu mūsu lielo problēmu. Par šādu ārkārtīgi svarīgu pienesumu uzsveŗama mūsu valsts neatkarības piecdesmitā atcere, kuŗai gatavojamies, jau veicot pirmos priekšdarbus. Lai šī atcere tik daudz nesaŗ mūsu labsajūtu un apziņu, ka mums pašiem reiz bija sava valsts, bet lai vēršas vairāk uz ārieni, uz svešu vidi un pasaules vēl brīvo tautu sirdsapziņu, tai atgādinot sātanisko un destruktīvo varu pasaulē, kuŗa laupa citiem brīvību, laužot visus līgumus, norunas un solījumus, kādi pastāv civilizētu valstu attieksmēs. Vēl šodien netrūkst aklo un nedzirdīgo, kas negrib saskatīt nelaimju kolosa draudus.

Atzīmējot 18. novembri fiziski un tiesiski dzimušās Latvijas valsts 50. gadskārtu, mūsu pienākums ir izkliegt arvien par jaunu savu pašreizējo nelaimi, uzskatāmi dokumentējot ne tikai komūnisma vardarbības aktus, bet arī uzskatāmi parādīt, kā gāja bojā valsts ar rietumdemokrātisku iekārtu, nacionālo kultūru, pašas pierādītu eksistences spēku un gribu uz brīvu un neatkarīgu dzīvi. Lai cik plaši vai lokāli mēs plānotu šo ainu par neatkarīgās Latvijas patstāvības iznīcināšanu, būs vajadzīgi līdzekļi, kuŗi nav normējami ar lēmumiem. Ļausim tos noteikt pašu sirdij. Vai vienas stundas darba alga savas tēvzemes patstāvības laika un pašreizējās situācijas dokumentēšanai pasaules priekšā būs pietiekama?

Lai noteicēja ir katra latvieša patriotiskā sirds. Ja tā vēl mīl savu tēvzemi, tad tā arī zinās devuma iespējas un apmērus. Mēs nedrīkstām uzskatīt pienākumu par paveiktu, ja esam tikai formāli devēji. Mums nepieciešama aizrautība, lielāka ziedošanās griba un ļoti nozīmīgais mūsu nākotnes izgaismojums. Viss tas prasīs daudz, daudz vairāk līdzekļu, nekā esam ieceŗējuši.

Tieši šoreiz gribas uzsvērt mūsu kaimiņu lietuviešu rīcību nacionālpolitiskajā plāksnē un Lietuvas atbrīvošanas jautājumā. Kopš daudziem gadiem lietuviešiem nodibināts Lietuvas atbrīvošanas fonds. Bez tiem līdzekļiem, kas tajā ieplūst vispārējā veidā, lietuvieši katru reizi, atzīmējot savas valsts neatkarības dienu, šai atbrīvošanas fondā sanes ļoti ievērojamas summas, un tā gaŗajos trimdas gados uzkrājies vesels kapitāls, kuŗu mūsu kaimiņi izlieto ne tikai Lietuvas brīvības ideju atbalstam, bet arī lietuviešu nacionālās apziņas stiprināšanai svešumā, jo tā ir spēks, kas satur lietuviešus ciešā etniskā vienībā. Tai zūdot, izgaistu arī cīņa par Lietuvas brīvības atjaunošanu.

Sodien mums grūti izvairīties no atbildes uz jautājumu: Cik es varu dot savas tēvzemes liktenа skaidrošanai? Gaŗajos trimdas gados vairāk vai mazāk esam iekārtojušies darbam un dzīvei, kas bieži vien vairs nav salīdzināma ar to, kādu daudzi no mums pazina, dzimtenē esot. Un kaut būtu nepieciešami daudzi dolaru tūkstoši, lai panāktu efektīvu ainu, mēs nedrīkstam rēķināties ar dažkārt sīkstuligu aprēķinu vai kādā personīgā šaurībā apraktu noraidību lielajam mērķim. Latvijas liktenis ar tās iznīcināto brīvību un verdzībā mocīto tautas kodolu katram no mums diktē pienākumu, kas nav noteikts šauri noteiktā normā, bet kas savu lielumu atklāj sirds devībā un nebeidzamā mīlestībā uz savu valsti un tautu.

„Nem, tēvzeme, tavs esmu viss, priekš tevis liels es uzaudzis" — bija rakstīts kādā no Latgales novadā novietotajiem kājnieku pulka karogiem. Šis solījums mums jāatjauno svešumā, tuvojoties lielajai atcerei. Karavīrs nedod tikai daļu no sevis. Viņš ir gatavs visam — pilnīgam upurim un ziedošanās gribai. Tādēļ lai mūsu patriotiskā sirds ir tā, kas nosaka dodamo daļu. Un jo lielāka tā būs, jo iespaidīgāka pasaules sabiedriskās sirdsapziņas acīs izsliesies aina par to Latviju un tās tautu, kura, iekāpusi no dzelmju pusnaktīm, neganta viltnieka pieveikta, atkal tajā nogrimusi, bet kas nerimtīgi domā, strādā un cīnās par savas brīvības atjaunošanu, kuŗai nepieciešams pasaules brīvo un demokratisko valstu atbalsts un izpratne.

MEDAĻAS OTRA PUSE

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS KONGRESA ATSKAŅAS

Aizvadīts Amerikas latviešu apvienības 16. kongress Klīvlendā, no kura cerējām saņemt svaigas idejas turpmākai rīcībai; klausījāmies, vai gaisā ir kādas lielas domas, kas spētu mūs tā aizraut, ka mēs patiesi kļūtu darbīgi ar pilnu jaudu. Mēs meklējam laikrakstos un gribam izlobīt no tiem ziņas par kongresā runāto un lemto. Var lasīt, ka „kongresa idejiskās daļas mugurkaulu parasti veido tajā nolasītie referāti, kādi 5. maijā bija ALAs priekšsēža vietnieka A. Bērziņa, un ALJAs priekšsēža A. Daigas priekšlasījumi". Pēc atreferējuma laikrakstos: kāds nu ir tas mugurkauls, kuru devis A. Bērziņš? Viņš iesācis referātu ar to, ko mācija senie grieķi, t. i. pazīsti pats sevi („Cenšaties izprast savu vērtību un spēku"), un pabeidzis ar Aristotelu. Ir jau pareizi, ka šis ir visgrūtākais filozofiskais jautājums — aptvert pašam savu dvēseli. Neviens vēl to nav spējis, arī A. Bērziņš ne.

Mūsu filozofs prof. P. Jurēvičs, analizējot latviešu rakstura īpašības, atzīst, ka mūsu dvēseles pamatos ir tieksme vienmēr domāt par nākotni un neapmierināties ar gūtajiem panākumiem, nedomāt par pagātni. A. Bērziņa izteiktās domas ir tieši pretējas šim latviešu rakstura zīmējumam: palieciet savā ģimenes dārziņā, nedomājiet par traktoriem un tālākiem laukiem, jo dārziņā kaut kāds burkāniņš izaugs, bet kas zina, ko dos plašāki apvārsņi? A. Bērziņš grib, lai ejam darbā ar „tēvzemes ainu sirdi", bet kāda lai būtu šī aina, tas nav pateikts. Ja sīkāku norādījumu nav, tad jāpieņem, ka tā ir paša A. Bērziņa aina, kāda tā aprādīta grāmatā „Labie gadi". Kad runā kādreizējs ministrs, tad jādomā par „politisku ainu", ne par Latvijas kalniem un lejām; tātad — par vienas partijas valdīšanas ainu. Kur šāda aina aizved, tas nebūtu še lieki norādāms. Vai tas lai būtu ieteikums mūsu jaunatnei? Te vajadzīga skaidrāka valoda, jo pašreizējā laikā brīvības idejai ir pārāk dažādi iztulkojumi. Ģimenes dārziņa ideja var vienīgi paralizēt gribu kaut ko darīt, tā ir vecā saglabāšanās doma. Kaut kādu varoņdarbu izraisīt tā nekad nav spējusi. Nule arhibīskaps A. Lūsis Austrālijā pateicis pareizus vārdus: „Mēs apsīksim bez lieliem mērķiem." Mums nepieciešama skaidri formulēta politiska ideja, kuru gribam īstenot un kurai upurēties. Puķu valoda tagad neder; ar to labs runātājs var gan gūt vētrainus aplausus, bet tās ietekme izbeidzas reizē ar aplausu beigām. Nekādu ilgstošu sajūsmu nevar uzturēt ar miglainiem vārdiem, kaut arī tie būtu tīrā dzeja. Vai pēc 16 gadiem ALAs valdē neparādīsies reiz kāds cits „mugurkaula ideologs" ar skaidrāku valodu?

Svarīgu domu izteicis Latvijas sūtniecības vadītājs prof. A. Spekke. Kā jau vēsturnieks, viņš skatās uz lietām lielās līnijās, šoreiz runājot par angļu impērijas sarukšanu, kas reizē ar to zaudē savu interešu apjomu un noraksta zaudējumos vienu zemi pēc otras. Kaut doma nav jauna, tā lasīta jau citu tautu publikācijās, tā ir aktuāla un mums paturama prātā. Dr. A. Spekkes runas virsraksta liktie vārdi „Kas būs ar mums?" paliek, kā vienmēr, neatbildēti. Vienīgais padoms, kas dots, ir tas pats A. Bērziņa padoms: palieciet savā dārziņā un pacietīgi gaidiet. Dr. A. Spekke negrib atklāt savus uzskatus par nākotni, bez kādiem neviens praktiskās politikas darbinieks nevar iztikt, ja vēlas būt savas tautas likteņa līdzveidotājs. Sūtniecības vadītājam nepatīk „tukšie šāvieni gaisā". Kā politiķis viņš taču pazīst masu psiholoģiju: ja grib pievērst laužu uz manību, tad var palidzēt arī „tukšie šāvieni gaisā", bet kad interese radusies, tad viegli pasniegt vajadzīgās idejas. Ja ideju nav, tad gan šāvieni ir lieki. Nekas tā nepievelk plašāku apkārtni uzmanību, kā darbošanās un kustība. No šīm lietām mūs grib pasargāt politiķi, jo tad nav pienākuma dot ceļa zīmes. Domāju, ka tā ir kļūda, kas turpinās pārāk ilgi.

Kur tad lai rodas tā „revolūcionārā sajūsma", kas vajadzīga cīnītājiem? Tā nenāks plašās apmindās, jo tās nav iekustināmas bez skaidrām nākotnes idejām, uz kādām mēs gaidām jau 25 gadus. Bet nāks, varbūt, kāds pārsteigums, kas izperinās slepenībā? Mēs baidāmies no šādas slepenības, jo tā vienmēr izrādījusies mums traģiska. Kad reiz pie šiem jautājumiem ķersies Brīvās pasaules latviešu apvienība? Pateikt pašreiz sajaukto politisko jēdzienu laikā, ka gribam brīvu Latviju, neīsaka nekā, jo tā ir neskaidra politiska programma. Komūnisti sludina, ka brīva Latvija jau pastāv.

Sakarā ar augstāk teikto saprotams, ka kongresā arī šoreiz nav runāts par baltiešu pastiprinātas sadarbības vajadzību, izņemot sakarā ar Latvijas 50 gadu jubilejas rīkošanu. Ir labas cerības, ka to pienācīgi arī izdarīsim, jo jubileju rīkošanā esam savā īstajā elementā.

Kongress ir iepazīstināts ar radioraidījumiem uz Latviju, kuŗu ar saviem līdzekļiem izdara uzņēmīgu tautiešu grupa. Cik ilgi tas ies, ja visa sabiedrībā nepalīdzēs? Šī ir lieta, kuŗu vajā jauns liktenis. Ja ALA negrib šo pasākumu atbalstīt un neatzīst to par pirmā svarīguma uzdevumu, tad tā ir liela kļūda. Tā ir gan lieta, kas sniedzas pāri ģimenes dārziņiem. Varbūt tādēļ tai nav atbalsta?

Mūsu politiķiem būtu jāpatur prātā senā romieša Katona vārdi, ar kuŗiem viņš vienmēr papildza savas runas: „Turklāt es domāju, ka Kartaga jāiznīcina." Ar to Katons atgādināja politisku mērķi, kuŗu romieši arī sasniedza. Mēs sagaidām skaidru politisku mērķu atkārtošanu no politikas lietpratējiem, kas šo pienākumu uzņēmušies un kuŗiem tas jādara ex officio. Ja viņi to nedara, ko tad lai gaidām no vienkāršās tautas?

Ir savādi, ka neviens no kongresa delegātiem nav pacēlis trimdinieku dzīves pamatjautājumus, jo visi, acīm redzot, pašā sākumā iežūžināti ģimeņu dārziņu labklājībā un pieticībā. Ar to archibīskapa A. Lūša vārdi var piepildīties agrāk, nekā domājam. Runa par to, ka esam darbīgākā trimdinieku grupa, ir vājš mierinājums: tas vēl nav nekāds ātrums, ja kāds velkas uz priekšu drusku ātrāk par gliemezi. Patīkami redzēt, ka citādos ieskatos ir mūsu jaunā domātāja paaudze, kuŗas balss gan neatskanēja ALAs kongresā.

Dr. Ansis Karps

LATVIJA

43. N-RS. TREŠDIENA, 1967. G. 31. MAIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — **Alfrēds Vinčels,** 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4538;

Atb. redaktora vietniece — **Silvija Ancāne,** sasniedzama redakcijā, tālr. 366—3239;

Ieklilietu redaktors — **Rūdolfs Norītis,** 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—3076;

Arlietu redaktors — **Ints Podnieks,** 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Valdis Tetecis, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/West., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai inicīļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Lasītāju domas par mūsu presi

Reizē ar preses propagandas markām Latviešu preses biedrības centrālā valde Ņujorkā izsūtīja arī aicinājumu novērtēt rakstus mūsu presē un literatūras izdevumus. Saņemti ap 100 atbilžu raksti, kuŗos lasītāji savus atzinumus izsaka no divu rindu gaŗuma līdz četrām lapām. Lielākā daļa pauž kritiku par presē ievietotiem vai neievietotiem raktiem, bet daļa izsaka arī atzinību par līdzšinējo darbu.

Kādas veclatvietes vēl vecajā latviešu ortografijā rakstīta vēstule izteic pateicību presei: „Es ļoti pateicos un esmu priecīga, ka latviešu drukātais vārds iet tautās, liek dzirdēt un redzēt sevi." Ap 10 citu vēstuļu dažās rindās pauž pateicību par lielo darbu latviešu valodā, vienalga kādā izdevumā, kas esot daudzsološs un radošs. Tāpat vairākas vēstules norāda, ka latviešu grāmata ir mīļš viesis katrā ģimenē. Tomēr kāds latviešu ārsts jautā, kas notiks, kad vecā paaudze aizies? Vai jaunā ir gatava stāties tās vietā?

Vēstules arī rāda, ka lielākā daļa lasītāju vai vismaz atbildētāju ir vecākās paaudzes pārstāvji. Viens raksta, ka viņa interesēs nav ne pelt, ne celt, bet — kas labāk uzrakstīts, to izlasot, kas neiet pie sirds, tam pārlecot. Cits rakstos vēlētos lasīt domu, kas stiprina nacionālo pašapziņu, atkal citam liekas, ka pēdējos pāris gados avīžu rakstos ir stingrāka stāja un mazāk koeksistences iezīmes.

Kādi desmit atbildētāji sūdzas par politiskajiem rakstiem, kas gandrīz visi pārņemti no amerikāņu preses un novecojušies. Par „Laiku" sūdzas, ka tas vairāk vērības veltījot politikai nekā latviešu kultūrai. „Latvija Amerikā" gan veltī vairāk telpas kultūrai, bet to apskata vienpusīgi, bez tam sniedz par daudz rakstu par DV organizāciju.

Vairāki rakstītāji sūdzas, ka laikraksti par daudz telpas ierāda organizāciju un draudžu dzīvei, kas bieži izskaistināta, kādēļ rodas šaubas par šādu rakstu objektīvitāti. Daži citi raksta, ka avīžu slejās daudz „tukšu" un latviešu trimdiniekiem nevajadzīgu rakstu, piemēram — par krievu princesēm, nakts klubiem, Džakelīnas Kenedijas likajām kājām, Anšlava Eglīša gudri spiedelējumi par amerikāņu filmām un to zvaigznēm vai dažādi tulkojumi. Nevajadzētu arī piezīmes par lepnām ballēm, pieminot, piemēram, ALAs balli Bostonā: „... par matu sakārto jumiem dāmas bija izdevušas pāri par trim tūkstošiem un par pārējām tualetēm un kleitām tīri pasakainas summas." Tālāk vēstulē atzīmēts, ka nevienam nevar liegt ballēties, jo kur gan citur lai parādītu savu rocību un iespējas? Šāda veida atreferējums neskanot labi latviešiem svešumā.

Atzinīgi vārdi veltīti Erika Raistera un Feliksa Krusas atmiņu serijām, bet kādā citā vēstulē runāts par nejauki žultaiņām F. Krusas atmiņām. Četrās vēstulēs ir sūdzības, ka trūkst ceļojumu aprakstu, kuŗus labprāt lasītu. Tikpat daudzi vēlētos vairāk vēsturisku notikumu attēlojumus.

Sešu vēstuļu rakstītāji vēlētos vairāk lasīt par „Ulmaņa laikiem", bet viens atgādina, ka par to jau rakstīts pārāk daudz, bet vairāk vērības vajadzētu veltīt Rainim un sociālismam. Kādā vēstulē lasāms: „Ulmaņa laiks bija nacionālās pašapziņas un Latvijas kultūras uzplaukuma un nostiprināšanās gadi, kaut arī šis pārejošais režims nebija saprotams lielajām demokratijām. Dažu preses darbinieku izteiktās piezīmes par apspiestību šķiet nevietā un sarūgtina tos, kas bija acu lieciniekl. F. Krusa priecājas par Latvijas prezidenta moku ceļu un galu aiz tiri personīgiem iemesliem."

Visvairāk pārmetumu izteikts latviešu valodas pareizrakstībai mūsu laikrakstos, sevišķi daudz piezīmju saņem „Laiks". Dažā vēstulē ir „sašutuma vētra", izteicot izbrīnu par to, „cik maz redaktoru kungi mācījušies latviešu valodu. Vai neesot laiks tos sūtīt neklātienes kursos papildināties pareizrakstībā? Tāpat ārkārtīgi daudz (laba izteiksme!) lieto (un nevis tiek lietoti) sevišķi angliskā izteiksmē, it kā latviešiem trūktu vārdu." Tikai vienā vēstulē pieminēta ASV vietvārdu pareizrakstības nepilnība. Nepatīk vārds „kumpis", kas atgādinot kupri vai krupi, tādēļ vajadzētu atrast kādu citu skanīgāku vārdu. Pankūkas ieteic saukt par pannulām, kas esot Rīgas latviešu izglītības biedrības izgudrojums.

Kāds lasītājs vēlas brīvu, neatkarīgu, pastāvīgu preses izdevumu, latviskāku saturā, ar mazāk politikas. Bet kāds cits atzīst, ka laikraksts ir privāts uzņēmums, kam nekā nevar diktēt, kādēļ tas vai nu jāpieņem, vai arī jāpārtrauc abonements.

Kādam vajadzētu būt latviešu preses izdevumam, aprakstījis Hermanis Kreicers no Čikagas: „Mazāk mietpilsonības, kaut arī tā daudziem patīk, mazāk draudžu un biedrību kafiju aprakstu, bažu un visādu lokālo un ģimeņu notikšanu apjūsmošanas. Tās visas labas lietas, ta*u nenozīmīgas. Mazāk kropa patriotisma un klišeju, daudzvārdības un rindiņu taisīšanas. Domu izmaiņās mazāk piesiešanās, ķengu, autoru nogānīšanas, vairāk iecietības un takta, kā arī objektīvitāti vērtējumos. Vairāk lietišķu dzimtenes dzīves apgaismojumu, sadarbību ar lietuviešiem un igauņiem, konkrētu domu par Baltiju un Latviju, bet pāri visam — Latvijas brīvību."

Divas latviešu rakstnieces, kuŗām iznākušas vairākas grāmatas, savās vēstulēs raksta, ka latviešu periodikā nav interesantu rakstu, avīzes ir bālas un slimo it kā ar mazasinību. Pareizi teikusi kāda lasītāja: „Es izlasu tikai bēru sludinājumus, cita tur nekā nav."— „Salīdzinot latviešu literāros izdevumus pēdējos divdesmit gados, jārunā par kāpienu lejup. Tiesa, papīrs ir labāks, bet cita nekā," ir kādas rakstnieces vērtējums. „Rakstnieks patiesībā nedrīkst sacīt to, ko grib un kā domā, jo viņu tūlīt noēdīs vai boikotēs. Vai tā ir slavenā brīvība?" izsaucas rakstniece.

Tālāk seko sūdzēšanās par nevēlēšanos vai nespēju maksāt honorārus. Daži apgalvo, ka grāmata par 4-dolariem ir par dārgu, bet tai pašā laikā izdod simtus par lepniem tērpiem.

Četri lasītāji prasa objektīvāku kritiku par izdotajām grāmatām, jo vērojams, ka vairākos gadījumos draugs draugam uzraksta labu atsauksmi vai viens otram veltī dziju. Kāda ņujorkiete raksta: „Domrakstus var rakstīt katrs, bet ne katrs, kas raksta, var saukties par rakstnieku. Tomēr ikviens, kas prot savirknēt vārdus sakarīgos teikumos, uzskata sevi par rakstnieku. Jābrīnās tikai, ka dažiem no šiem ļaudīm, kas paši sevi dēvē par rakstniekiem, izdevies nodzīvot pēdējos 20 gadus it kā aizsietām acīm un aizbāztām ausīm. Šādas domas uzmācas pēc nesen notikušā prozas apskates vakara Ņujorkā."

Kādā vēstulē vecāks pārlsūdzas, ka nepietiekot naudas, lai iegādātos latviešu grāmatas, tomēr jāatlicinot vismaz tik daudz, lai varētu ieskatīties latviešu laikrakstā.

Trīs vēstulēs prasīts, kādā veidā un kur var izdot grāmatas, jo neviens izdevējs neņemot pretim. Varbūt Preses biedrība kaut kā varot palīdzēt. Divos gadījumos rakstītāji norāda, ka vecāki par 80 gadiem. Aptauja par rakstiem latviešu presē, varbūt, uzskatāma par labāk izdevušos nekā varēja cerēt, un daudzos gadījumos redaktoriem vismaz būs zināms, ar ko lasītāji nav apmierināti.

Viktors Irbe

LASĪTĀJU VĒSTULES

PASKAIDROJUMS

Sakarā ar „Latvija Amerikā" 17. maija numurā ievietoto DV Niagaras nodaļas 15. gadasvētku atreferējumu, vēlos paskaidrot, ka Alma Celma nav viena no nodaļas dibinātājām un ka DV organizācijas emblēmu nodaļai nesenu dāvinājis es, bet to izgatavojis un nodaļai dāvinājis mans dēls Valdis Celms.

Jānis Celms,
DV Niagaras nodaļas priekšsēdis

JOHANS H. VIGMANS

Viens no miljoniem

3650 DIENU KRIEVIJĀ UN SIBIRIJĀ

Tulkojis Alfrēds Vinčels

(49. turpinājums)

Kad vēlāk pēc rīta mazgāšanās atgriežamies istabā, Rademosjenko savās viegli iepelēkajās apakšbiksēs jau sēž pie galda. Viņa priekšā stāv vodkas pudele:

„Labo darījumu dēļ, kuŗus esmu paveicis, tāpat skaisto vistu medību dēļ naktī uzsāksim šo darba dienu ar malku vodkas!"

Starp mūsu kājām skraidelē mazs blonds puisēns, apmēram četrus gadus vecs, un es prasu seržanta mātei, kam tas pieder. Viņa man to pastāsta, pie tam viņai asaras saskrien acīs:

„Pirms pieciem mēnešiem manus kaimiņus naktī aizveda policija. Puika nākošajā rītā stāvēja raudādams pie mūsu durvīm. Es viņu, protams, uzņēmu. Vienam taču jārūpējas par bērnu. Pēc dažām dienām ieradās kāds no milicijas un pateica, ka varu visu, kas vien man vajadzīgs, izvākt no kaimiņu mājas, jo viņi vairs neatgriezīšoties. Nesen saņēmu vēstuli ar Sverdlovskas zīmogu, kuŗu aizvestās ģimenes tēvs kaut kā varējis izmānīt laukā. Viņš atrodas ceļā uz Sibiriju un kopš viena mēneša šķirts no sievas. Viņš mani lūdza rūpēties par puisēnu. Viņš bija loti kluss un kārtīgs cilvēks. mūsu ciemata skolotājs."

Rademosjenko neveicas ne šajā ciematā, ne citos kolchozos, kuŗos iegriežamies, sarunāt kartupeļu iepirkumu. Visur viņam nākas atdurties uz „plānu". Tā viņam neatliek nekā cita, kā visai satriektam doties ar mums atceļā. Majora lādēšanos, atgriežoties nometnē, daļēji vēl dabūjam dzirdēt.

o
o o

Kādreizējais Grieķijas sūtnis Berlīnē, cienījams un mīļš cilvēks, 72 gadu vecumā nomiris mums līdzās. Izprasām atļauju izrakt viņam kapu. Mirušā vecais brālis, divi draugi un es domīgi izejam laukā; viens sargs mūs pavada. Mūžībā aizgājušā smalki attīstītais gars bija aptvēris veselu pasauli. Un kā viņš dažā labā stundā bija izstrāvojis mierinājumu un pat prieku, kad mūs draudēja nomākt skumjas un ilgas!

Ar smago automašīnu līķi aizved ārpus nometnes. Ieguldām to izraktajā kapā, viens skali nosaka „Mūsu tēvs debesīs". Tad mēs brīdi klusēdami un svinīgi pakavējamies pie kapa vietas.

Pēkšņi šoferis brutāli iedarbina auto tauri. Arī sargam viss izliekas par ilgu. Viņš brēc:

„Davolno! — Pietiek!"

Automašīnā aizdārdinām atpakaļ uz nometni.

o
o o

Piecas dienas pirms 1951. gada Ziemsvētkiem mājup dodas nometnes 25 dāņi. Ikdienišķajā gaidīšanā notrulinātās domas ar jaunām un kvēlām ilgām pievēršas atkal tām mājām, kuŗās mēs esam piederīgi, kuŗās mūsu mīļie mūsu dēļ noskumuši. Man vecāku dēļ vien jātiek atpakaļ mājās: rūpes un ciešanas par dēlu tālā svešumā nedrīkst sarūgtināt viņu dzīves vakaru. Domu par paša dzīves laimi un paša dzīves piepildījumu man vairs nav. Kaut kas tāds kļuvis neiedomājams.

Ziemsvētkus, kuŗus bijām paredzējuši klusi aizvadīt, tagad tomēr svinēsim. Vēlamies savā barakas stūrī mēģināt svētvakaru un pirmo svētku dienu piemēroti atzīmēt un savstarpēji palīdzēt pārkļūt grūtākajam brīdim. Vispirms patveramies sagatavošanās darbos: sagādājam svētku eglīti ar svecītēm, kūkas, vīnu un Ziemsvētku zvaigzni no spoža papīra. Arī svētvakarā cenšamies, cik ilgi vien iespējams, rosīties — bīdām ķeblīšus, meklējam vēl egļu zarus, lai pēc iespējas maz laika atlikt tu pārdomām. Beidzot tomēr pienāk brīdis, kad pēdējais no mums klusi apsēdies pie svētku kociņa. Nu mūsu domas lido mājup, un šis domas ir sāpīgas.

Nometnes komandants iziet cauri barakai un pienāk arī pie mūsu galda. Viņš paņem vīna pudeli, paosta un augstsirdīgi nosaka:

„Šovakar jums drīkst būt alkohols."

Tad viņš ar neslēptu apbrīnu noskatās mūsu izpušķotajā svētku eglītē, ilgi nenovērš skatienu no zvaigznes un jautā:

„Bet kādēļ kociņam tur augšā ir zvaigzne? Jūs taču esat kristieši? Bet tā ir padomju zvaigzne!"

„Major," viens atbild, „tā ir Ziemsvētku zvaigzne. Tā pirms divtūkstoš gadiem mirdzēja pār kūtiņu Betlemē."

o
o o

„Tā, tā . . . Bet tā taču ir tā pati zvaigzne kā mūsējā. Divtūkstoš gadu? Bet revolūcija notika 1917. gadā. Vai tad jums revolūcija bija jau agrāk?"

Mēs klusējam un jūtamies viņa vietā apkaunoti. Nevienam nav patikas izteikt kādu pamācības piezīmi. Majors nekā vairs nejautā un aiziet.

Kāds no mums tieši pateicis dažus pārdomu un ticības vārdus, kad atkal atveras durvis. Šoreiz barakā ienāk MVD šefs leitnants Pancevs.

„Vai Sundlo arī ir te?" viņš jautā un smaidīdams raugās apkārt.

Sundlo pieceļas:

„Jā, te."

„Man tev kaut kas jājautā, bet negribu tevi un pārējos atturēt no jūsu Ziemsvētku svinībām."

Aizdomīgi un nepatīkami pārsteigti skatāmies leitnantā. Ko viņš vēlas? Parasti viņš vajadzīgos cilvēkus liek atvest uz savu istabu.

„Tu taču esi precējies un saņem pastu un sainīšus no savas sievas?"

„Protams, to taču jūs zināt!"

„Kur tu guli?"

„Tur!" Sundlo norāda uz kādu lāviņu telpas stūrī.

„Kas tie tādi fotografijā virs tavas guļamvietas?"

„Tā ir mana sieva un meitiņa!"

„Vai tu esi vienmēr bijis laimīgs ar savu sievu, jeb vai ar viņu ir tāpat kā ar daudzām citām: tikko vīrs prom no acīm, tā laukā arī no prāta?"

„Sieva un bērns man nozīmē visu."

„Tā, tā . . ." Pancevs savelk seju neglītā smīnā. „Nu, tas viss reiz bija. Norvēģijas sūtnis pie mums apvaicājies, Sundlo: tava sieva lūdz laulības šķiršanu. Tev tūlīt jāizšķiras, vai tam piekrīti. Dzirdēji?"

Sundlo seja kļūst līķa bālumā. Mēs visi satrūkstamies.

„Lasi vien pats," Pancevs, redzami apmierināts, pasniedz Maskavas jautājuma rakstu. „Citādi tu, varbūt, man neticēsi!"

Sundlo blenž rakstā, kuŗa saturu nesaprot. Neviens no mums nieiedrošinās pakustēties. Dzirdama tikai ūdeni saturošo sveču sprakšķēšana. Pancevs atspiežas pret durvju stenderi un gaida.

(Turpinājums sekos)

Tālivaldis Ķikauka

Pelēcīgs pienesum

„TREJI VĀRTI" NR 1, ŽURNĀLS LITERAT KULTŪRAI, JA

Ir dabiski, ka pirmo reizi ieraugot jauna periodiska izdevuma vākus, momentā gribas izšķirstīt lappuses, meklēt ilustrācijas un cerēt, ka būs radies jauns, svaigs un labāks žurnāls — ne jau velti nesen mūsu presē izskanēja balsis, ka „Jaunajai Gaitai" neesot vadlīniju, kādēļ derētu latviešu lasītājiem sniegt kaut ko labāku, kā, piemēram, žurnālu, kas atbilstu agrākās „Daugavas" kvalitātei.

Varēja sagaidīt, ka „Treji Vārti" tukšumu aizstās ar rūpīgi nogludinātām slejām, ka acis tiksmināš labu un kontroversālu zināšanu un atklāsmes iekrāsotu rakstu virkne. Tomēr redzētais, diemžēl, rada mazliet sāju garšu: kļūdainās slejas mainās ar pabālām fotografijām, un gribot negribot jānopūšas: vismaz pirmajam numuram vajadzēja būt ar bagātīgāku saturu, slejām vajadzēja kūsāt ar dzīvības sparu, reportāžām vajadzēja spraigumu, nevis rezignētu, pagurušu novērojumu nopūtas, kādas izskan A. Birnbauma rakstā „Gaŗezeram kaimiņos". To lasot, lasītājs var konstatēt, ka Gaŗezera īstenošana nākusi par vēlu un ka pat tagad vēl mūsu vidējā un vecākā paaudze pārāk nodarbināta ar sīkiem, vietējiem projektiem, baznīcu un citu īpašumu celšanām, tādēļ „sevi ievirzījusi pēcpusdienas krēslā, pievakares ēnās un norieta mīļkrēslī". Šādas rindas lasot, kļūst sērīgi, jo izteiksmes veids atgādina veclatviešu izdevumus un arhaiskos paņēmienus, ar kādiem izrīkojās kāda latviešu avīze Bostonā.

Tālāk lasot par Martiņa Lutera (pirmais „a" bez gaŗumzīmes!) latviešu draudzes Linkolnā mācītāju A. Sudāru, kļūst vēl skumjāk: palicis tikai pēdējais latviešu mācītājs, „draudze atdusas kapu kalniņā. Bērni un mazbērni kļuvuši amerikāņi." Raksta nobeigumā, zem slejas izlasot, ka turpinājums sekos, atkal jānopūšas, jo lasītais nesola spirgtāku krāsu ierašanos: vēlam rudenim var sekot tikai ziema.

Arī Dr. N. Pickas ļoti konspektīvais un īsais apcerējums „Dzeja kā sirds patvērums" pieskaras tikai vispārinātām schēmām, un summējot, ka „lielai dzejai ir metafizisks smagums, tā spēj dot savam laikmetam jēgu un tā ir ceļa rādītāja cauri vēstures mijkrēšļiem", rodas šaubas, vai labāk nebūtu telkt „metafizisks

vieglums", kas iepretim spēkam liek garīgu, abst liem. Raksts tu secinājum ungāru revo izaugusi no nieku spalv jaust, kas t minēts, ka spiestības j izdevusies, vas" atstāj kumu par

Ojāra Jēg gaja apceré varam ade nelaika gl dzīves gaitā miem, taču guļot māks bas, kuŗas lasāmas v birze", kuŗ tikai divos

Dzidras jums „Atce bas mozaī iespiedumk tuveni un jas sīkā t trīs cēlien kota no li resanti, n mātīvi liet kalna rak ieskaņojum kumi ārkā kuŗi nāk Igaunijas gādina ne apceri: pā „patriotisk šejiski kū ku aktos!

Dr. A. K vēkam vai

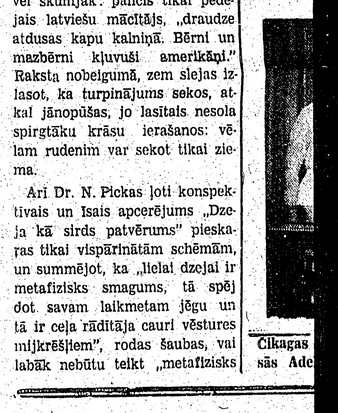

Čikagas sās Ade

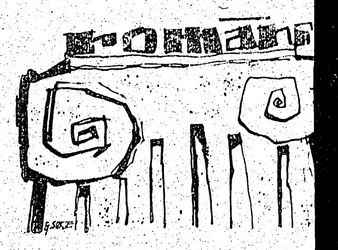

(24. turpinājums)

— Ak, nieki. Gulbja kungs! Es nev gu. Ko tas man dotu, ja es arī iemāc gebras likumus? Pēc pāris mēnešiem atkal aizmirstu. Ko man dod prasme gentas no kotangentēm un aplēst ko Es varu apgalvot, ka no tām meitenē skolu beidza, šogad neviena to vairs Monikai tika no tā mazāk, ja es no vi ju? Viņas zināšanas palika tādas pašas Es neapzagu neviena. Vienīgais — es pos. Bet kurš nekrāpjas? Kas kaut k mūzikas, piemēram, saka, ka dažas j temas dzirdējuši jau citur. Bet vai tā rete netika izrādīta?

— Rūsiņa! — Gulbis juta, ka seja kusi un acīs ieviesies kauna miklums

— Ak ko, Gulbja kungs! Mūs te ne un citiem es to nestāstīšu. Bet dzīve viltībiņām nav domājama, un jo ātrā mācāmies, jo labāk.

— Iznāks vēl tā, ka jums jau sko labi špikot, lai dzīvē varētu tikt uz pr jauki! Tā ir brīnumjauka morāle.

— Morāle?

Ilga bija piecēlusies kājās un nostā galdiņam, uz kuŗa atradās kūkas, vī Gulbis visu laiku bija stāvējis blakus nim. Tagad viņi atradās vairs tikai l no otra.

TVIJA

SDIENA, 1967. G. 31. MAIJS

DAKCIJA TORONTO.

Alfrēds Vinķelis, 508 Palmerston
tālr. 531—4523;
Silvija Ancāne, sasniedzama re-

Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park
ugh, Ont.; tālr. 759—8076;
Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
933;
Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
—4226.

JA EIROPĀ:
Münster/Westf., Von Einem Str. 19.
kriptus pēc vajadzības īsināt. Ne-
uzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
arka (Kanadā) vai starptautiskais
). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
tās domas ir rakstītāja personīgs
nā atbilst arī redakcijas viedoklim.

un Kanadā — par mēnesi $1.50;
n. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
. Atsevišķa numura cena 20 centu.
dinājumu daļā $1.60, bet tekstā
— $6.40 par 1 collas slejas telpu.

im- nodzīvot pēdējos 20 gadus it kā
sa- aizsietām acīm un aizbāztām
au- ausīm. Šādas domas uzmācas
lti- pēc nesen notikušā prozas ap-
— skates vakara Ņujorkā."

Kādā vēstulē vecāks pāris sū-
dzas, ka nepietiekot naudas, lai
iegādātos latviešu grāmatas, to-
mēr jāatlicinot vismaz tik daudz,
ta, in- ir lai varētu ieskatīties latviešu laik-
rakstā.

Trīs vēstulēs prasīts, kādā vei-
dā un kur var izdot grāmatas,
jo neviens izdevējs neņemot pre-
tim. Varbūt Preses biedrība
kaut kā varot palīdzēt. Divos ga-
dījumos rakstītāji norāda, ka
vecāki par 80 gadiem. Aptauja
par rakstiem latviešu presē, var-
būt, uzskatāma par labāk izde-
vušos nekā varēja cerēt, un dau-
dzos gadījumos redaktoriem vis-
maz būs zināms, ar ko lasītāji
nav apmierināti.

Viktors Irbe

LASĪTĀJU vēstules

PASKAIDROJUMS

Sakarā ar „Latvija Amerikā" 17. maija numurā ievietoto DV Niagaras nodaļas 15. gadasvētku atreferējumu, vēlos paskaidrot, ka Alma Celma nav viena no nodaļas dibinātājām un ka DV organizācijas emblēmu nodaļai nesen dāvinājis es, bet to izgatavojis un nodaļai dāvinājis mans dēls Valdis Celms.

Jānis Celms,
DV Niagaras nodaļas
priekšsēdis

ns tieši pateicis dažus pārdomu
, kad atkal atveras durvis. Šo-
MVD šefs leitnants Pancevs.
rī ir te?" viņš jautā un smaidī-
ārt.
as:

t kas jājautā, bet negribu tevi
no jūsu Ziemsvētku svinībām."
nepatīkami pārsteigti skatā-
o viņš vēlas? Parasti viņš vaja-
k atvest uz savu istabu.
precējies un saņem pastu un
sievas?"
aču jūs zināt!"
"
o norāda uz kādu lāviņu telpas

fotogrāfijā virs tavas guļam-

sieva un meitiņa!"
ienmēr bijis laimīgs ar savu sie-
ir tāpat kā ar daudzām citām:
o acīm, tā laukā arī no prāta?"
ms man nozīmē visu."
Pancevs savelk seju neglītā smī-
reiz bija. Norvēģijas sūtnis pie
s, Sundlo: tava sieva lūdz laulī-
tūlīt jāizšķiras, vai tam piekrīti.

lūst līka bālumā. Mēs visi satrūk-

ats," Pancevs, redzami apmieri-
askavas jautājuma rakstu. „Citā-
an neticēsi!"
rakstā, kuŗa saturu nesaprot,
s neiedrošinās pakustēties. Dzir-
i saturošo sveču sprakšķēšana.
s pret durvju stenderi un gaida.
(Turpinājums sekos)

Tālvaldis Ķiķauka

Pelēcigs pienesums mūsu periodikā

„TREJI VĀRTI" NR 1, ŽURNĀLS LITERATŪRAI, MĀKSLAI, ZINĀTNEI, BALTIJAS TAUTU KULTŪRAI, JAUNATNEI UN NĀKOTNEI

Ir dabiski, ka pirmo reizi ie-vieglums", atsaucot asociācijas, raugot jauna periodiska izdevuma vākus, momentā gribas iz-šķirstīt lappuses, meklēt ilustrācijas un cerēt, ka būs radies jauns, svaigs un labāks žurnāls — ne jau velti nesen mūsu presē izskanēja balsis, ka „Jaunajai Gaitai" neesot vadlīniju, kādēj derētu latviešu lasītājiem sniegt kaut ko labāku, kā, piemēram, žurnālu, kas atbilstu agrākās „Daugavas" kvalitātei.

Varēja sagaidīt, ka „Treji Vārti" tukšumu aizstās ar rūpīgi no-gludinātām slejām, ka acis tīk-sminās labu un kontroversālu zināšanu un atklāsmes iekrāso-tu rakstu virkne. Tomēr redzē-tais, diemžēl, rada mazliet sāju garšu: kļūdainās slejas mainās ar pabālām fotografijām, un gribot negribot jānopūšas: vis-maz pirmajam numuram vaja-dzēja būt ar bagātīgāku saturu, slejām vajadzēja kūsāt ar dzīvī-bas sparu, reportāžām vajadzēja spraigumu, nevis rezignētu, pa-gurušu novērojumu nopūtas, kā-das izskan A. Birnbauma rakstā „Gaŗezeram kaimiņos". To lasot, lasītājs var konstatēt, ka Gaŗezera īstenošana nākusi par vēlu un ka pat tagad vēl mūsu vidē-jā un vecākā paaudze pārāk no-darbināta ar sīkiem, vietējiem projektiem, baznīcu un citu īpa-šumu celšanām, tādēļ „sevi ievir-zījusi pēcpusdienas krēslā, pie-vakares ēnās un norieta mijkrēs-lī". Šādas rindas lasot, kļūst sē-rīgi, jo izteiksmes veids atgādi-na veclatviešu izdevumus un ar-chaiskos paņēmienus, ar kādiem izrīkojās kāda latviešu avīze Bos-tonā.

Tālāk lasot par Martiņa Lute-ra (pirmais „a" bez gaŗumzīmes!) latviešu draudzes Linkolnā mācītāju A. Sudāru, kļūst vēl skumjāk: palicis tikai pēdē-jais latviešu mācītājs, „draudze atdusas kapu kalniņā. Bērni un mazbērni kļuvuši amerikāņi." Raksta nobeigumā, zem slejas iz-lasot, ka turpinājums sekos, at-kal jānopūšas, jo lasītais nesola spirgtāku krāsu ierašanos: vē-lam rudenim var sekot tikai zie-ma.

Arī Dr. N. Pickas ļoti konspek-tīvais un īsais apcerējums „Dze-ja kā sirds patvērums" pieska-ras tikai vispārinātām schēmām, un summējot, ka „lielai dzejai ir metafizisks smagums, tā spēj dot savam laikmetam jēgu un tā ir ceļa rādītāja cauri vēstures mijkrēšļiem", rodas šaubas, vai labāk nebūtu teikt „metafizisks rēja minēt citēto autoru izdevu-mus, gadu un izdevēju, jo tieši šajā nozarē viens jauns atklā-jums nomaina otru, kādēļ lasītā-jam svarīgi zināt chronoloģiju un secību.

Žurnāla pēdējā nodaļa ar virs-rakstu „Pazīsti pats sevi" vis-pirms liek domāt par psicholo-ģiskām atziņām un secinā-jumiem, var pat pieņemt, ka runa būs par reliģiski - filozofiskiem jautājumiem vai kaut ko tamlī-dzīgu: tādēļ šķiet dīvaini, ka te-mats ir vingrošana: „pazīsti pats sevi, tāds ir vingrotāja aici-nājums". Četras sīkas nodaļas apskata vingrošanas vēsturi un attīstību Latvijā. Rakstā var sastapt tādus kalngalus, kā „ķer-meniskās kustības ir tas pats, kas pantmērs dzejā". Vai ar šo rakstītājs vēlas noliegt brīvā panta dzejas burvību? Nesapro-tams liekas teikums: „Romie-šiem bija ļoti iecienīta vingro-šana ar smagumiem." Tā kā nav vēl nav savas latviešu mūzikolo-ģijas un ka nav arī mūsu mūzi-kai veltītu rakstu krājumu, no jauna atgādina, kas šai lietā bū-tu darāms. Tikai ar fragmentā-rām atzīmēm presē par mūsu mūzikas dzīvi nepietiek, lai va-rētu dot vērtējumus un atzinu-mus, secinājumus pamatojot ar mūzikoloģijā pārbaudītām atzi-ņām.

Nevar noliegt, ka Eiropas mū-zikas pasaulē latviešu oriģinālā-mūzika ienākusi ar 50 gadu no-vēlošanos, vispirms ar Ādama Ores — pirmā konservatorijā izglītotā latviešu skaņraža — dziesmām, tad ap gadsimta bei-gām ar latviešu mūzikas tēva Andreja Jurjāna plašāku apmē-ru skaņdarbiem, kuŗos iesaistīts arī orķestris. Šo skaņdarbu rak-sturs piederēja tam laikam, kas Rietumeiropai pāri gājis pirms pusgadsimta. Diemžēl, šos novē-lotos 50 gadus latviešu skaņra-žiem nav izdevies atgūt „cīņā ar neiespējamo" pret citām tau-tām.

Atzīmējot prof. Jāzepa Vītola ļoti tīrā stila skaņdarbus, refe-rents dibināti norādīja, ka viņa audzēkņi mūsu lielajam klasiķim nodarījuši lielu pārես-tību, nevīzdami mācīties no vi-ņa stila tīrību. Sakarā ar to, da-žā labā skaņdarbā lietoti daždа-žādi stili, (kā Ķepītis), radies pa īsts stilu juceklis!

Par mūsu skaņražu jaunāko sniegumu ievirzi un reizē ar to jūtamo laika maiņu ieskaņu sa-rīkojuma apmeklētāji pārliecinā-jās, noklausoties lentes atskaņo-jumā Tālivalža Ķeniņa, Jāņa Kalniņa un arī mūsu „trokšņu mūzikas" pārstāvju „pirmrind-nieka" Pones darbus. Attieksmē uz „trokšņu mūziku" klausītājus pārsteidza jauninājums tās rak-stībā, vairs nelietojot ne atslē-gu, ne taktsmēra, bet gan cita veida zīmes un rakstītus pa-skaidrojumus, piemēram „šai vietā flīģeļa vāks jāaizsit tik stip-ri, cik vien var" vai „šai vietā jāpieliecas un, šmaukstinot lū-pas, jādauza klavieŗu apakšējās daļas dēļi" u. t. t.

Trimdā lielākie trūkumi, kas piemeklē mūsu skaņražus, sais-tās ar līdzekļu trūkumu, kas ka-vē skaņu plašu uzņemšanu, radio laika iepirkšanu u. c., lai varētu jaundarbu atskaņot lielākam klausītāju skaitam. Trūkst arī lī-dzekļu un iespēju skaņdarbu no-šu izdošanai. Arī šai ziņā latvie-šu skaņraži trimdā ieš „cīņā ar neiespējamo", tomēr nezaudējot cerību un ticību kaut ko panākt. Tomēr līdz šim mums vēl nav izdevies izdot jaunākos skaņdar-bus skaņu platēs, jo, ieskaitot orķestri, nopietnāka darba ieska-ņošana izmaksātu līdz 20.000 dol.

Sarīkojumu vadīja biedrības ricības direktors St. Jaunzems, nobeigumā izteikdams tālajam viesim no Toronto sirsnīgu pa-teicību par vērtīgo priekšlasīju-mu. Klausītāju gan bija tikai 40 Lk

Austra Balode

GADIEM EJOT

Vairs jaunu pasauli tu neatklāsi,
Lai kādos krastos tavi sapņi mās —
Uz priekšu traucot atpakaļ tu vērsies,
Jo pagājušais tevi vilinās.

Ne domu skrejas, spožas gara tāles,
Ne reibums kairs tev aizmiršanos sniegs—
Kā silti vēji tavu sirdi glāstīs
Vien bērna acu skatīšanās prieks.

Latviešu skaņražu „cīņa ar neiespējamo"

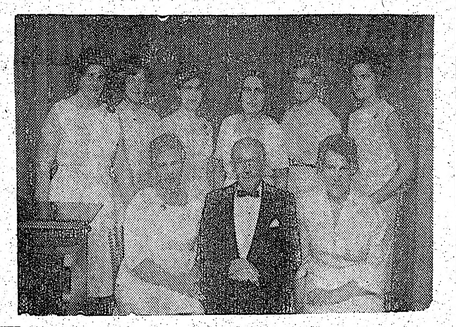

Čikagas DV apvienības vanadžu dubultkvartets: priekšā no kreisās Adele Āruma, diriģents T. Ozoliņš un Marta Priedulāja.

220 mēģinājumu 5 gados

„KAD ES DZEDU, KOŠI DZIEDU, KAD ES RAUDU, ŽĒLI RAUDU."

Čikagas DV apvienības vana-džu dubultkvartets 18. oktobrī būs dziedājis jau piecus gadus, kuplinot sarīkojumu programmas gan pašu pilsētā, gan arī „kaimiņpagastos", visur gūstot atzinību un atsaucību. Par šīs vienības nodibināšanos pateicība pienākas vispirms Adelei Ārumai, kuŗa, iestājoties DV organi-zācijā, nodibināja sievišu du-bultkvartetu, jo, kā viņa pati ir teikusi: „Ar labu dziesmu varam izteikt priekus un arī mierināt bēdas."

Ne mazāku apbrīnu pelnījušas dziedātājas M. Priedulāja, B. Ešmita, R. Treknā, I. Kļaviņa, S. Lapiņa, L. Ķēkabsone un R. Retere, ziedojot neskaitāmas stundas mēģinājumiem. Kopš vienības dibināšanas, notikuši 220 mēģi-nājumi ik trešdienas vakarā pie Martas Priedulājas, un dubult-kvartets uzstājies 35 reizes. Dziesmas iestudē diriģents Te odors Ozoliņš.

„Ļoti daudzas stundas un jū-dzes saskaitāmas, kuŗas ziedo-tas dziesmu sagatavošanai un at-skaņošanai. Mūsu cienījamais un enerģiskais dziesmu iestudētājs T. Ozoliņš prasa skaistu nokrāsu un izjustu izpildījumu. Tas pra-sa labu balsi un,protams, arī la-bu dzirdi. Šīs daudzās prasības dubultkvarteta dziedāšanu pada-ra vērtīgu un skaistu," stāsta Adele Āruma, neminot lielās Či-kagas attālumus, jo viena dzie-dātāja, Rūta Treknā, brauc uz mē-ģinājumiem no Kristallēkas, ap-tuveni 40 jūdžu.

„Daudz varam pārvarēt, ja mī-ļa ir dziesma, un tā radās arī daudzās iedrīkstēšanās, ceļoju-mi uz kaimiņu pilsētām un citur. No mūsu vienības nāca ierosi-nājums apvienotajam sieviešu korim pag. gada DV dienās Či-kagā. Tam bija liela atsaucība. Dziedātāja mēroja tālus ceļus uz kopmēģinājumiem," piebilst A. Āruma. Šie kopmēģinājumi nav beigušies, jo arī nākotnē plā-notas kopīgas uzstāšanās, pierā-dot, cik draudzīgi var sadzīvot, ja pastāv kopīga mīlestība uz dziesmām. Atliek tikai vēlēt: „Lai balsiņas tālu skan!"

V. H.

Gara veldzes devums

KONTRALTA ANTONINAS VAIVODES GARĪGAIS KONCERTS ŅUJORKĀ

Ņujorkas latviešu ev.-lut drau-dzes Salas baznīcā Longallendā rīkotais Ādolfa Kaktiņa balvas laureātes — kontralta Antoninas Vaivodes garīgais koncerts ar Mirdzu Nārunu pie klavierēm 13. maijā bija skaists garīgās vel-dzes devums. A. Vaivodes lieliskais balss materiāls, apvienots ar labu skolojumu, pacēla šo koncertu kvalitātīvi augstvērtī-gā līmenī, ko vēl pastiprināja Salas baznīcas koncertzāles tei-camā akustika. Dziedones izcili izkoptā elpas technika, atļaujot jo gaŗas frazes dziedāt ar vienu elpas vilcienu, piešķīra atskaņo-jumiem viengabalainu lējumu, forte posmiem plūstot majestā-tiski krāšņā spožumā, piano un pat visilgstošākām pianissimo vietām skanot apbrīnojami dzid-ri un liegi, aizejot līdz tikko jau-šamam dvesmas vieglumam. Dik-cija skaidra un nevainojama. Vo-kāli vēl varētu vēlēties vairāk atraisītus pašus augšējos toņus, kas skanēja tā kā nebrīvi un sa-spiesti, kaut nez' vai kontraltam vispār vajadzētu ietiekties aug-stā soprāna apjomā, tāpat no-gludinātākus plašo intervallu gā-jienus, drāmatiskās ekspresijas plāksnē vairāk izstrādājuma iz-teiksmes veidā.

Koncerta programmā 15 dzies-mu, kuŗās Antonina Vaivode bi-ja iedziļinājusies ar lielu pietāti. Jau ar pirmo dziesmu Jensena „Altāris" sirsnīgi pacilātā izpil-dījumā, A. Vaivode ieveda klau-sītājus citā, neikdienišķā pasau-lē, turpinot tos visu koncerta laiku valdzināt ar dziļi izjustu dziesmu interpretāciju, balss daiļskanīgo plūdumu, līdzeno kantilēnu un cēlo priekšnesumu, sevišķi izceļoties emociju pilnā un niansēm bagātā Gunō „Die-višķais glābējs" un rāmā, klusi-nātos toņos ieturētā Dibuā „Ado-ramus Te, Christe". Turpretim no koncertiskā aspekta raugo-ties, programmā īsteni neiederē-jās Sibeliusa „Tā Kunga no-pelns," kas bija izvilkums no vi-ņa orķestrālās „Finlandia", aran-žēts korāļa veidā ar mūzikāli si-milāriem vairāku pantu atkārto-jumiem. Diskutējama būtu arī svētās lūgšanas „Mūsu Tēvs" (Malotte) ievietošana koncerta programmā.

Mirdzas Nārunas klavierpava-dījumi viscaur korrekti, samērī-gi līdzsvaroti, uzmanīgi un deli-kāti piekļāvīgi.

Koncerts bija labi apmeklēts, un daudzie klausītāji promejot varēja paņemt līdz savās sirdīs un dvēselēs daļu no dieviškā mir-dzuma, sniegtu mākslinieces ap-garotajā tulkojumā.

Valdis Treimanis

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Mazputniņš" Nr. 100, mēneš-raksts latviešu zēniem un meite-nēm visā pasaulē, šāgada aprīļa numurs, apgāda Ceļinieks daudz-krāsains jubilejas izdevums, atb. redaktors Dr. Laimonis Streips, 66 lpp.

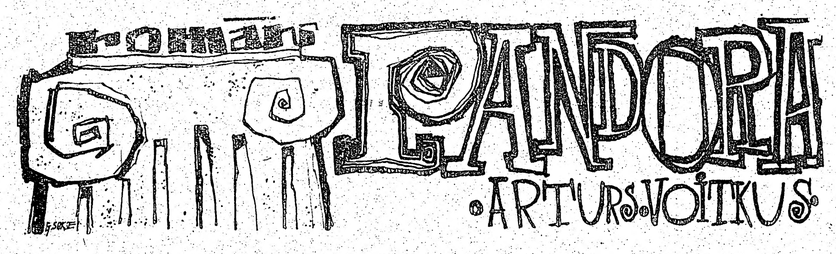

(24. turpinājums)

— Ak, nieki, Gulbja kungs! Es neviena neapzo-gu. Ko tas man dotu, ja es arī iemācītos visus al-gebras likumus? Pēc pāris mēnešiem es tos tikpat atkal aizmirstu. Ko man dod prasme atšķirt tan-gentas no kotangentēm un aplēst kona tilpumu? Es varu apgalvot, ka no tām meitenēm, kas pērn skolu beidza, šogad neviena to vairs nezina. Vai Monikai tika no tā mazāk, ja es no viņas norakstī-ju? Viņas zināšanas palika tādas pašas kā iepriekš. Es neapzagu neviena. Vienīgais — es mazliet krā-pos. Bet kuŗš nekrāpjas? Kas kaut ko saprot no mūzikas, piemēram, saka, ka dažas jūsu operetes temas dzirdējuši jau citur. Bet vai tāpēc jūsu ope-rete netika izrādīta?

— Rūsiņa! — Gulbis juta, ka seja tam piesar-kusi un acīs ieviesies kauna mikliums.

— Ak ko, Gulbja kungs! Mūs te neviens nedzird un citiem es to nestāstīšu. Bet dzīve bez mazām viltībiņām nav domājama, un jo ātrāk mēs tās ie-mācāmies, jo labāk.

— Iznāks vēl tā, ka jums jau skolā jāiemācās labi špikot, lai dzīvē varētu tikt uz priekšu? Jauki, jauki! Tā ir brīnumjauka morāle.

— Morāle?

Ilga bija piecēlusies kājās un nostājusies blakus galdiņam, uz kuŗa atradās kūkas, vīns un glāzes. Gulbis visu laiku bija stāvējis blakus lielajam zvil-nim. Tagad viņi atradās vairs tikai labu soli viens no otra.

Ilgas jautājums palika gaisā karājamies. Acīm sekojot meitenes kustībām, Gulbis uz mirkli pa-zaudēja sarunas pavedienu, bet kad atģidās, bija jau par vēlu, lai to atsāktu. Neveikli viņš pārlēca citā tematā.

— Kūkas.... Es tās.... varbūt jums garšotu?

— Labprāt, — Ilga sniedzās pēc šķīvīša. — Vai jums arī? Te ir vairākas.

— Paldies! Paldies, Rūsiņa.

— Kāpēc jūs mani saucat uzvārdā? — Ilga lika kūkas uz šķīvīšiem. — Kāpēc jūs mani nesaucat par Ilgu?

Gulbis atkal piesarka.

— Tas tā.... tas tā nav parasts.

— Kad citi klāt, jūs to tomēr darāt. Ne vienmēr, bet reizēm tomēr. Un tas ir tik mīļi... Tas tuvina...

— Ja jūs tā vēlaties... Ilga.

Kūku šķīvīšiem rokās viņi apsēdās viens otram pretim — Ilga uz dīvāna, Gulbis atpūtas krēslā uz pašas maliņas. Īsu brīdi abi klusēdami ēda.

— Garšīga, — Ilga, pusceļā tikusi, ierunājās pirmā. — Ļoti garšīga. Tikai mazliet pasausa... — Viņa zīmīgi paskatījās uz vīna pudeli. — Vai tā tikai greznumam?

Gulbis vēlreiz sevī izcīnīja īsu, bet sīvu cīņu. Domājot par Ilgas pacienāšanu, viņam sākumā bija licies ļoti dabiski un saprotami, ka piedāvās arī glāzi vīna. Kāds ļaunums vienā glāzē vīna? Bet sarunas laikā viņam bija ienācis prātā, ka cilvēki — ja vien to kāds dabūtu zināt — viņa rīcību va-rētu nepareizi tulkot. Viņš bija nolēmis vīnu ne-piedāvāt. Bet tagad, kad Ilga pati pēc tā jautāja, Gulbim nebija drosmes atteikt.

— N....nē!

Gulbis pielēca kājās un, nolicis šķīvīti ar kūkas atlikumu uz galda malas, sniedzās pēc pudeles. Glāzes piepildījis, viņš vienu pasniedza Ilgai.

— Uz....— viņš pacēla glāzi un iesāka tostu, bet tad aprāvās; jā, uz ko gan?

Ilga smaidīja pāri glāzei. Viņa skaidri redzēja skolotāja nelaimīgo cīņu ar sevi, un tas viņai darī-ja prieku.

— Uz draudzību, — viņa kautri teica. — Uz draudzību cilvēku starpā.

— Vai tas nav pārāk plaši? — Gulbis pateicīgi skatījās meitenē: viņa tam palīdzēja! Nebija šau-bu, viņa tam gribēja palīdzēt! — Vai labāk nesāk-sim no mazuma: uz draudzību mūsu starpā?

Viņš pats jutās kā varonis. Augsti paceltu glāzi viņš paspēra soli uz priekšu, lai pieskandinātu sa-vējo pie Ilgas glāzes. Kustība bija strauja, un glāzēm saskaroties, maza vīna lāsīte pāršļakstījās Gulbja glāzes malai un nopilēja uz galda zaļā plīša pārsega. Viņš izrāva kabatas lakatiņu un steidzās traipu uzslaucīt. Tai pašā mirklī arī Ilga paliecās uz priekšu, lai redzētu notikušās nelaimes izmērus. Abu galvas sasitās.

— Au! — Ilga iesaucās un atkrita dīvānā. Viņa lāva šķīvītim ar kūku ieslīdēt klēpī un ar brīvo ro-ku tvēra sev pie pieres. Straujajā kustībā vīns no glāzes izlija — lielais vairums klēpī, daļa uz grīdas un uz dīvāna. Notikušo postu redzot, viņa sāka skaļi smieties. — Hahaha! Nu gan iznāca plūdi! Bet kur jums, Gustav, cieta piere!

Gulbis pirmoreiz redzēja lielo lāmu, kas veidojās uz grīdas un bīstamā ātrumā tuvojās grīdsegas malai. Tad viņa acis ieraudzīja traipu uz dīvāna. Kā dzelts, viņš aizmetās uz virtuvi pēc ūdens un dvieļa. Tikai ūdeni spainī pildot, viņš ar prātu ap-tvēra, ko Ilga bija teikusi. Gustav! Viņa to bija uzrunājusi priekšvārdā. Priekšvārdā!

Viņš steidzās atpakaļ istabā.

— Dodiet man, — Ilga tam izņēma dvieli no ro-kām. — Tādas lietas sievietes prot labāk par vī-riešiem.

Saslapinājusi dvieļa galu, viņa, ūdeni netaupot, sāka berzt dīvāna traipu. Grīdsegu tā jau bija at-rotījusi; tai nekādas briesmas vairs nedraudēja. Pēc īsa brīža viņa traipa vietā uz dīvāna pārvalka rēgojās mīlzīga tumša sala. Ūdens spainī bija kļū-vis iesārts; vismaz daļai viņa no dīvāna vajadzēja būt iztīrītai.

Darba vīdū Ilga apstājās

— Vai man par pūlēm nepienākas jauna glāze viņa?

— Protams! — Gulbis pasteidzās uzpildīt tukšo trauku. — Un šoreiz uz — tīrību!

Ilga bija notupusies blakus dīvānam un saņēma glāzi no Gulbja rokām.

— Nē. Uz mūsu draudzību! Mēs jau vēl nemaz netikām dzēruši.

Gulbi bija pārņēmusi nebēdība. Viņa drūmajā, pelēkajā ikdienā bija iespīdējusi gaisma. Ja negadī-jums ar vīnu būtu noticis sievai, tā sirdītos un rā-tos, tīrītu sadrūmusi un nikna. Ilga tikai smējās — un veica to pašu, ko būtu veikusi sieva.

Viņi izdzēra piepildītās glāzes. Dzerot Gulbis skatījās Ilgā. Melnie mati kā melns zīda logats ap-skāva meitenes galvu, tumšās acis dzirkstīdamas raudzījās samulsušajā, satrauktajā vīrietī un neru-nādamas jautāja: Un tagad? Kas būs tālāk?

Gulbis ieraudzīja, ka Ilgas tērps dabūjis lielu daļu izlietā vīna.

— Rūs....Ilga, jūsu kleita! Paskatieties, kāda tā! Tā jāiztīra!

Ilga piecēlās kājās un apskatīja postu.

— Tā jāmazgā visa, — viņa atzina. — Te nekas nav labojams.

— Bet tāda jūs nevarat iet mājās!

(Turpinājums sekos)

Tēvu zemes mīlestību mēs ar darbiem rādīsim!

TORONTO LATVIEŠU TAUTAS AUGSTSKOLAS SESTDIENAS ĢIMNAZIJAS 11. IZLAIDUMA AKTS

Sv. Andreja baznīcas zālē 27. maija vakarā, liekas, pēdējo reizi pulcējās TLTA sestdienas (kaut mācības notiek piektdienu vakaros) ģimnazijas audzēkņi, viņu vecāki un skolas labvēļi, lai piedalītos 11. izlaiduma aktā, jo nākošajā mācību gadam ģimnazijai bez atlīdzības telpas dos Latviešu nams. Pēc svinīgās karoga ienešanas un skolas pianistes O. Upenieces atskaņotās Kanadas himnas māc. A. Briedis svētrunā pakavējās pie savādās parādības — domām, kuŗas kā ideālas gaismas stari apgaismo lietas un atsedz to būtību. Var iznīcināt cilvēkus, bet ne viņu domas, kuŗas ir mūžīgas, bet pazīstama ir prāta un sirds domāšana. Skola attīsta prātu, bībele meklē sintezi — sirdsprātu.

Direktors prof. V. Burkēvics uzrunā norādīja, ka aizvadītais bijis sekmīgs mācību gads, kaut arī ne gluži tāds, kā gribēts. Šis 14. mācību gads iesākts ar 85 un pabeigts ar 80 audzēkņiem, 11. izlaidumā gatavības apliecības piešķirtas astoņpadsmit absolventiem, divi skolu beiguši bez tās, bet divi citi mācības pārtraukuši. Direktors izteica pateicību skolas atbalstītājiem un skolotājiem, bet jo sevišķi pašiem skolēniem, kas apliecinājuši vēlēšanos augt par latviešiem, jo bez viņiem nebūtu arī pašas skolas. Kopš ģimnazijas pastāvēšanas to beidzis 161 audzēknis ar gatavības apliecību un tikai 7 bez tās. Veršoties tieši pie absolventiem, prof. V. Burkēvics norādīja: „Ar skolas pabeigšanu jūs nu esat latviski gatavi un varat sākt lielās dzīves gaitas. Jūs nu esat izglītoti latvieši, saņēmuši augstāko, ko trimda var dot. Sabiedrība jūsu personās saskata nākošās sabiedriskās dzīves veidotājus, tādēļ esat lepni uz savu piederību latviešu tautai, turiet godā un cieņā latviešu tautas tradicijas un tikumus!"

Pēc direktora uzrunas visi vienojās Latvijas himnā. Tad absolventi U. Celmiņš, L. Kaļiņa un I. Kalniņa nodeva karogu nākošās absolventu klases pārstāvjiem R. Freimūtam, R. Kalniņai un S. Plīsei, U. Celmiņam norādot, ka šis karogs pulcina un vieno darbā, mātes valodas kopšanai un tēvzemes brīvībai, bet R. Freimūtam soloties tēvzemes mīlestību ar darbiem rādīt, šo dziesmu O. Upeniecei intonējot uz klavierēm un skolēniem dziedot līdz. Karoga nodošanas laikā G. Siliņš visiem atgādināja: „Sarkanbaltsarkanās krāsas, ko saka tās mums?"

Labi un interesanti sagatavots bija Lolitas Kalniņas referāts „Daugava — Latvijas likteņupe", kuŗa piedalījās visa absolventu klase, gan atsevišķi, gan kopkori teicot piemērotus iestarpinājumus. Gatavības apliecības un Toronto korporāciju kopas dāvinātās grāmatas — Nikolaja Kalniņa „Laipu licēji" — absolventiem izsniedza direktors V. Burkēvics, klases audzinātāja A. Libere un TLTA prezidija kasieris K. Priedītis. Tās saņēma Elmārs Bērziņš, Valda Briede, Uldis Celmiņš, Ruta Cube, Imants Gaiķis, Lauma Kaļiņa, Inta Kalniņa, Lolita Kalniņa, Ilze Korolkēviča, Nora Kļaviņa, Valdis Korbs, Inese Krastiņa, Vilnis Lucs, Ainārs Māliņš, Ilze Pētersone, Guntis Siliņš, Imants Šķobe un Valdis Zāns, bet Uldis Ciemgalis un Haralds Gaiķis skolu absolvēja bez gatavības apliecības.

Tad absolventus uzrunāja viņu klases audzinātāja Anda Libere, kas pirms pāris gadiem pati beigusi šo ģimnaziju, aicinot skolas beidzējus saglabāt mīlestību uz savu tautu, uzticību un ticību, ka reiz atkal būs brīva Latvija.

Daudz bija apsveicēju, kas absolventiem vēlējās novēlēt visu labu turpmākajās gaitās savu organizāciju un draudžu vārdā, kādēļ TLTA prezidija sekretārs A Sudmalis katram deva tikai 2 minūšu laiku, ko, par nožēlošanu, ne visi ievēroja, tā izstiepjot šo svinību punktu nevajadzīgā garumā. No Sv. Andreja draudzes sveica tās pr-ks R. Roze, no LPB Kanadas kopas pr-ce B. Senkēviča (aploksne skolai), no Toronto latviešu biedrības A. Siksna (aploksne), no Kanadas DV valdes K. Bencons, no DV Toronto nodaļas A. Lucs, no Latviešu nama V. Briedis un no iepriekšējā gada absolventiem D. Āpše. Toronto latviešu kreditsabiedrības valdes pr-dis J. Grīslis, apsveicot absolventus, pasniedza skolai piešķirtos 500 dol., bet Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības pr-dis P. Rasiņš apveltīja 5 sekmīgākos absolventus ar iemaksas zīmēm latviešu kreditsabiedrībā, izsakot prieku, ka visiem apveltītajiem tur jau ir savs konts, pie kam Lolitai Kalniņai tas jau krietni pieaudzis. Sevišķi sirsnīgs bija brīdis, kad LNAK izglītības nozares pārstāvis A. Bāliņš sumināja absolventu klases audzinātāju A. Liberi, kas savā laikā no viņa pārņēmusi šo klasi, bet viņš ar bažām domājis, ko tik jauna meitene spēs veikt. Ar prieku konstatējis, ka viņa veikusi saviešu uzdevumu ļoti labi, A. Bāliņš pasniedza audzinātājai ziedu pušķi, bet katram absolventam pa ziedam. Ne mazāk sirsnīgus vārdus atrada TLB sestdienas skolas skolotāja S. Pogule, apveltījot absolventus ar ziediem un atzīstot tos par „savu klasi", jo bijusi to audzinātāja sestdienas skolā. Vecāku pārstāvis V. Kaļiņš aicināja neaizmirst, ka mazajā zemītē pie Baltijas jūras mūsu tautas brāļi un māsas vēl gaida brīvību savai tēvzemei, bet absolventu pārstāvis U. Celmiņš, pateicoties audzinātājai A. Liberei, atzina, ka klase, varbūt, bijusi nerātna un slinka, bet nu viņai pateicīga par audzināšanu, iecietību un pieliktajām pūlēm. Rakstveida sveicinājumus bija sūtījusi Gaujas gaidu vienība, LKIA un LNJAK.

Absolventu vārdā atvadvārdus skolai teica Lauma Kaļiņa, pastāstot pa jautram epizodam, kas skolotājiem, varbūt, tikai tagad kļūst zināmi. Skolas gaitas devušas ne vien daudz vērtīga, bet arī skaista, kas mūžīgi paliks atmiņā. Viņa atzina, ka arī nopelnīts divnieks ir skaists, jo nav pazemojums, vienīgi atgādinājums laboties. Turpmāk absolventiem ir divi ceļi — atpūsties vai arī stāties sabiedriskā darbā. „Ejot pa pirmo ceļu, mēs daudz zaudētu un attālinātos no latviešu sabiedrības, bet otrs ceļš mums šovakar jau pavērts ar organizāciju aicinājumu stāties to rindās," pabeidza L. Kaļiņa.

Visu klašu sekmīgākie audzēkņi saņēma direktora V. Burkēvica pasniegtas atzinības vēstules — grāmatas. Absolventu klasē paidagogu padome nav spējusi izsijāt pirmās godalgas ieguvēju, tādēļ ar 100% atzīmi tā piešķirta 4 audzēkņiem — Uldim Celmiņam, Laumai Kaļiņai, Lolitai Kalniņai un Ilzei Pētersonei, bet 2. godalga ar 96 % Intai Kalniņai. 1. klases sekmīgākie bijuši Andrejs Stikuts (98%) un Uldis Siksna (97,4%): 2a klasē — Velta Kupere (100%) un Maija Kupere (99%); 2b. klasē — Ligita Kalniņa (98%) un Zane Kaņepa (84%); 3. klasē — Silvija Plīse (98,6%) un Ingrīda Kalniņa (97,4%). Etnografes B. Senkēviča tradicionālo balvu par labākajām zināšanām latviešu valodā un latviskāko stāju saņēma Lolita Kalniņa.

Skolas drāmatiskā pulciņa vaditājs rež. H. Miķelsons, pakavējies pie pulciņa darba un augšanas sniegumā, pateicās tā kādreizējai dibinātājai aktrisei Mildai Bērziņai, tad atvadījās no pulciņa ilggadējā dalībnieka G. Siliņa, kas reizē ar skolas beigšanu nu drāmatiskajam pulciņam. zūd. Viņa skatuves līdzgaitniece I. Boša pasniedza atvadām albumu, bet G. Siliņš īsi un jautri pastāstīja, kādēļ īsti sācis drāmatiskajā pulciņā darboties.

Direktors V. Burkēvics nepiemirsa arī cildināt audzēkņus, kas kavējuši vismazāk stundu. Absolventu klasē tāda bijusi Ilze Pētersone, kas visos 4 ģimnazijas gados kavējusi tikai 4 stundas, tā ierindojoties „visu gadu ranga tabulā". 3. vietā aiz Pēteŗa Viļņa, kas nebija kavējis nevienu stundu, un Aļņa Bāliņa ar 2 nokavētām stundām. 3. klasē Roberts Freimūts aizvadītajā gadā kavēja 4 stundas, 2a. klasē Velta Kupere nevienu, 2b. klasē Ēriks Langenfelds 2, bet 1. klasē Uldis Siksna nevienu.

Vēl absolventu klases audzinātāja A. Libere ar ziediem sumināja skolas inspektrisi V. Slaviešu sakarā ar šogad saņemto Kr. Barona prēmiju par ilggadēju audzinātājas darbu, visi akta dalībnieki nodziedāja latvju himnu „Mēs gribam būt kungi", tad nākošie absolventi, O. Upenieceī uz klavierēm intonējot „Tev mūžam dzīvot, Latvija", izņēsa no zāles skolas karogu. Ģimnazijas mācību gada nobeiguma un izlaiduma akts beidzās ar kopīgu azaidu, rotaļām un dejām.

Vč.

Tris žurnāli sniedz atskatu

Jaunatnes apgāda Ceļinieks paju īpašnieku gadskārtējā sapulcē, kuŗa nesen notika Torontо, no 120 akciju turētājiem bija pārstāvētas 32 pajas. Apgādā iznāk trīs žurnāli, par kuŗu darbu, materiālo stāvokli un turpmākajām iecerēm sanāksmē ziņoja to redaktori.

Aivars Ruņģis no Kalamazū ziņoja, ka viņa vaditā jauniešu žurnāla „Mēs" darbinieki izveidojuši arī īpašu studiju grupu, kuŗa jau izdevusi divus referātu un rakstu kopojumus, bet regulāri publicē biļetenus, kuŗos apskata aktuālus mūsu svešuma dzīves jautājumus, it sevišķi nacionālpolitiskajā laukā, bet arī problēmas, kas saistās ar okupēto dzimteni. Iesakotu dzimtenes jauniešu problēmās un dzīvē cenšas dot arī pats žurnāls, kuŗam joprojām lielas rūpes rada līdzekļu sagāde, kaut visai prāvos apmēros palīdz atsevišķu privātpersonu ziedojumi. Īpašu pateicību par „Mēs" atbalstīšanu un popularizēšanu A. Ruņģis izteica G. Mansonam un A. Kalnājam Anglijā, „Latviešu banku kalendāra" redakcijai Torontо un latviešu laikrakstiem. Tā kā viens no žurnāla mērķiem ir radīt draudzības un tuvības saites starp latviešu jauniešiem visā pasaulē, jādara iespējamais, un še nepieciešams visas sabiedrības atbalsts, lai žurnāls atrastu ceļu pie jauniešiem, jo pēdējie ne katrreiz žurnālu meklē paši.

Arī „Jaunās Gaitas" atb. redaktors Laimonis Zandbergs no Hamiltonas savā ziņojumā norādīja, ka žurnālam vēl nav pietiekamas materiālās stabilitātes, bet ar visu darbinieku pašaizliedzību un darba gribu uzdevums tomēr tiek veikts. Redakcijai kā jauns redaktors nācis klāt O. Krātiņš, bet nākotnē redakcijas darbam īpaši centīsies piesaistīt latviešu jaunos akadēmiķus.

Apgāda vadītājs G. Liepiņš nolasīja bērnu žurnāla „Mazputniņš" atb. redaktora Dr. Laimoņa Streipa no Kalgas atsūtīto ziņojumu. Liekas, ka „Mazputniņš", kuŗam tikko iznācis 100. numurs vairākkārtēju iespiedumā un kuŗam ir 19 darbinieku, atrodas vislabākajā situācijā, kaut arī nav gluži bez problēmām. Galvenokārt izjūt pārstāvju trūkumu Eiropā un Austrālijā, kas atslogotu pārējos darbiniekus. Redakcija turpmākajā darbā iecerējusi Irēnes Karules stāstu seriju „Klauns Pauns", kuŗa sākusies jau 100. jubilejas numurā, un Biminitas Grundes „Laumiņas stāstus". Domāts arī par Latvijas neatkarības 50. gadadienas atzīmēšanu veidā, kas mazajiem lasītājiem vieglī saprotams, tāpat par otras latviešu tautas pasaku burtnīcas izdošanu, kuŗu sagatavos ar krāsainām ilustrācijām.

Revīzijas komisijas pr-dis T. Kronbergs ziņoja, ka pārbaudēs apgāda un žurnālu darbībā viss atrasts labākajā kārtībā, un ieteica visiem apgāda darbiniekiem par veiksmīgo un pašaizliedzīgo darbu izteikt pateicību, ko sapulce arī nelieciņa.

No debatēs izskanējušajiem dažādajiem ierosinājumiem interesantākais bija V. Muižnieka ieteikums dibināt īpašu dzejas draugu klubu, kas darbotos apmēram pēc koncertapvienību principa, ar iepriekšēju abonementu pieteikumu nodrošinot jaunu dzejoļu krājumu iznākšanu.

Šogad bija pārvēlami trīs apgāda padomes locekļi — priekšsēdis prof. A. Olte (Anarborā), kasieris A. Šteinbachs (Niagarā) un V. Nollendorfs (Medisonā). Abus pirmos ievēlēja par jaunu amatā, bet V. Nollendorfa vietā, kas nebija ieradies, izraudzīja E. Preisu (Toronto). V. Nollendorfs tomēr arī turpmāk paliks apgāda darbu nozares vadītājs.

Vdg.

VINIPEGA

◎ Pēc Ģimenes dienas dievkalpojuma Sv. Krusta draudzes dāmu komiteja bija noorganizējusi laicīgu sarīkojumu, kuŗā runāja E. Vītiņa no Mordenas, bet ar priekšnesumiem uzstājās svētdienas skolas audzēkņi un jaunatne, programmu vadot skolas pārzinim M. Štauveram. Dāmu komitejas pr-ce Austra Kalniņa sumināja māmuļas ar ziediem. Pēc tam bija azaids un loterija.

TORONTO ZIŅAS

◎ Savā piektajā gadskārtējā mākslas filmu festivālā Centrālā bibliotēka un Ontario mākslas filmu federācija no 5. — 10. jūnijam rādīs visā pasaulē uzņemtas kultūrfilmas. Latviešu skatītāju, varbūt, visvairāk varētu interesēt filmas par Venēciju (mākslinieku darbi ar komentāriem) un Florences nesenajiem plūdiem, kas iznīcināja un sabojāja neskaitāmas kultūras vērtības. Ieejas karte vienam vakaram maksā 1 dolaru, izrādes sākas plkst. 8:15 vakarā Central Library telpās, College un St. George ielu stūrī.

◎ Pēc 27 mācību dienām, kuŗās svētbrīžus vadījuši archibīskaps A. Lūsis, prāvests A. Skrodelis un mācītājs E. Ķeŗģis, bet piedalījies 171 audzēknis 16 skolotāju vadībā, Sv. Jāņa draudzes svētdienas skola jau 14. maijā beidza mācību gadu. Tā nobeiguma aktā svētbrīdi vadīja māc. E. Ķeŗģis, pēc Latvijas himnas nodziedāšanas visu klašu audzēkņi uzstājās ar priekšnesumiem, bet 8. klases audzēkņus pārskaitīja uz jauniešu grupu. Bija arī t. s. jauno talantu programma. Annas Kurses pārzinātās svētdienas skolas centīgākie audzēkņi saņēma apbalvojumu — krustiņus. Piemirsti nebija arī skolotāji, kuŗiem draudzes pr-ks Z. Rūtenbachs kā pateicības velti pasniedza grāmatas, bet pa rozes ziedam viņu izpalīdzēm — mātēm. Pēc liecību izdalīšanas bērni ar vecākiem vēl pakavējās pie cienasta galda.

◎ Līgo vakars Sidrabenē notiks 24. jūnijā. Tajā paredzēts Sidrabenes pārvaldes sarikojumu daļas vaditāja E. Freimūta un režisora H. Miķelsona sakārtots Jāņu uzvedums H. Miķelsona iestudējumā. Gleznotājs O. Grebže savukārt apņēmies Sidrabenes brīvdabas skatuvei, kuŗā katru gadu notiek Jāņu uzvedums, pagatavot jaunas dekorācijas.

◎ Baptistu draudzes vakarā 17. maijā Valmera ielas baznīcā, kur ieradās ap 40 interesentu, ar klavieru solo un dziesmām paša pavadījumā uzstājās mācītājs un mūzikas paidagogs Gunārs Tīss, kas ieradies viesos no Brazilijas. Cieminš, ar kuŗu apmeklētājus iepazīstināja mācītājs R. Ekšteins, pašreiz apceļo Ziemeļam. latv. baptistu draudzes. Viņš klātesošiem arī pastāstīja par savu darbu un dzīvi.

Vai paaugstinās...

(Pārnesums no 1. lpp.)

bu apliecinot vienīgi L. Vēveram, kuŗu atkal ievēlēja aizdevumu komisijā ar aklamāciju, bet pārējiem izvirzot pretkandidātus. Balsu skaitītāji no nodotajām 134 vēlēšanu zīmēm vienu atzina par nederīgu, pārējās rādīja, ka valdē par jaunu ievēlēti abi līdzšinējie — J. Grīslis (ar 92 balsīm) un K. Boriss (72), kamēr pretkandidāti P. Rasiņš saņēma 52 un E. Sproģis 50 balsu. Revīzijas komisijā turpretim ievēlēja pretkandidātu O. Perro ar 73 balsīm, līdzšinējam revīzijas komisijas pr-dim E. Ziplānam saņemot 60.

J. Grīslis nolasīja peļņas sadalījuma projektu, paredzot no 23.082,29 dol. peļņas sadalīt 20.200 dol. K. Vilciņš bija iesūtījis rakstveida priekšlikumu akciju turētājiem atteikties no dividendēm par labu kādas aktīvas organizācijas darbībai. To pašu ierosināja arī P. Plīsis, vienīgi ar starpību, ka dividendes nododamas Latviešu nama vajadzībām, piedevām ieteicot kreditsabiedrībai pārņemt maksājumus par biedriem kreditsabiedrību līgai, jo līdz šim katram biedram atvelk 1 dol. no konta. B. Senkēviča savukārt ierosināja paaugstināt piešķirumu skautiem, gaidām un TLB sestdienas skolai, ko sirsnīgos vārdos lūdza arī A. Martinsone. A. Rāviņš ziņoja par latviešu dienām Montrealē, kuŗu organizēšanā rīcības komitejai radies 2000 dol. iztrūkums, ierosinot no kreditsabiedrības peļņas izmaksāt 1000 dol. pabalstu. Ja visus ierosinājumus, arī piešķiruma paaugstināšanu jaunatnei, sapulces dalībnieki uzņēma labvēlīgi, pret pēdējo radās iebildumi, E. Ziplānam domājot, ka pietiktu arī ar 500 dol. atbalstu, bet citiem iestājoties par to, ka piešķirams nav ne cents, jo latviešu dienu rīcības komitejas darbība bijusi pārgalvīga un ne sevišķi apmierinoša. Uzvarēja tomēr ieskats, ka latviešu dienas Montrealē bijušas visu latviešu kopīga lieta, kādēļ rīkotāji nav pametami nelaimē. Tā kā nav iespējams bez akciju īpašnieku piekrišanas aizkart viņiem piekritīgās dividendes, par šo ierosinājumu nemaz nebalsoja. Sapulce atzina, ka 1 dol. kreditsabiedrību līgai arī turpmāk maksājams biedriem, bet pārējos ieteikumus par izmaksu paaugstināšanu pieņēma.

Pēc šiem grozījumiem peļņas sadalīšanas projektā, kreditsabiedrību no aizvadītā gada peļņas izmaksās: pēc likuma noteiktajam noguldījumu garantiju fondam 20% (ap 4600 dol.), bet, sekojot revīzijas komisijas ieteikumam, šo summu paaugstināja uz 6000 dol.; izglītības fondam 100 dol.; akciju dividendēs ap 9500 dol.; LNAK, pie kuŗas kreditsabiedrība darbojas, kā biedru dalības maksu 2000 dol.; skautiem 200 dol.; gaidām 200 dol.; jaunatnei 500 dol.; TLB sestdienas skolai 1500 dol.; TLTA ģimnazijai 500 dol.; neklātienes skolai 100 dol.; biroja darbinieku gratifikācijai proporcionāli gada peļņai 500 dol.; latviešu dienu rīcības komitejai Montrealā 1000 dol. Reizē ar to no kreditsabiedrības peļņas sadalīti kopsummā 22.100 dol.

Sapulces darba kārtā bija arī jautājums par ieguldījumu Latviešu nama akcijās. Latviešu nams gan neietelp to uzņēmumu grupā, kuŗos kreditsabiedrība drīkst ieguldīt līdzekļus, tomēr likums to pieļauj darīt ar biedru sapulces lēmumu, noteicot, ka šāds ieguldījums nedrīkst pārsniegt 1% no kapitāla. Konkrētā gadījumā tas būtu ap 17.000 dol., tomēr šai summā jāieskaita arī tās akcijas, kuŗas jau iegādātas. Gandrīz bez debatēm sapulce vienbalsīgi nolēma atļaut valdei izdarīt ieguldījumu Latviešu nama akcijās, vadoties pēc likuma un iespējām.

J. Grīslis vēl ziņoja, ka līdzšinējā zvērinātu revidentu sabiedrība Crammond, Stripe & Co par savu darbu ņēmusi 1200 dol. gadā, bet tagad izdevies atrast lētāku zvērinātu revidentu — Zenonu Gutkovski, kas par to pašu prasa tikai 600—700 dol. Sapulce nolēma uzteikt līdzšinējai sabiedrībai un pieņemt jauno.

Vtr.

Jaunatnes apgāda Ceļinieks gada sapulces dalībnieki Torontо: priekšā no kreisās — L. Zandbergs, A. Liepiņa, L. Muižniece, E. Štein bacha, apgāda padomes priekšsēdis prof. A. Olte, A. Ruņģe, B. Senkēviča un apgāda vadītājs G. Liepiņš; aizmugurē — V. Bija, J. Zommers, A. Ruņģis, V. Liepiņš, T. Ķikauka, J. Vilks, T. Kronbergs, M. Zandbergs un A. Šteinbachs. Foto: J. Liģers

Torontо notikušās žurnāla „Jaunā Gaita" ceļojošās izstādes gleznu ūtrupes daudzo uzrakstu un norādījumu autors bija rakstnieks, mākslas kritiķis, žurnāla redaktors un mūsu laikraksta līdzstrādnieks Tālivaldis Ķikauka, kam bija pilnas rokas darba, visu ūtrupei sagatavojot. Viņa veiklos vilcienus uz papīra vēro hamiltonietis Jānis Vilks. Foto: J. Liģers

PATEICĪBA

Sirsnīgs paldies par manas tantes Otīlijas Vietnieks atcerēšanos viņas slimības laikā un sirsnīgo izvadīšanu: māc. A. Čopa kungam, zēlsirdīgo samariešu kopai, Torontо latviešu biedrībai un dāmu komitejai, Latviešu nama valdei un dāmu komitejai, bērnu slimnīcas darbiniekiem un sevišķi Zentiņu ģimenei un aizgājējas draugiem, kuŗi ar sirsnību un uzmanību atbalstīja viņu grūtajās dienās. Ilga Grants

PATEICĪBA

Vissirsnīgāko pateicību izsakām visiem, visiem, kas piedalījās mana vīra un mūsu tēva

HEINRICHA KALNIŅĀ

izvadīšanā pēdējā gaitā.

Mācītājiem E. Pavasara un A. Čopa kungiem, Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudzei un dāmu komitejai, DV Hamiltonas nod. vanadzēm un vanagiem, viru korim Viesturs un dir. J. Baruša kungam, komp. I. Saksa kungam, Sidrabenes pārvaldei, Sv. Andreja ev.-lut. draudzes palīdzības fondam, draugiem un paziņām par līdzjūtību, sirsnīgiem atvadu vārdiem un skaistajiem ziedlem.

Emma Kalniņa, dēli un radi Hamiltonā, Kanadā

Kurzemes pieminas svētbrīdis Stokholmā

DV Stokholmas nodaļas rīkotais Kurzemes ciņu pieminas svētbrīdis Sv. Jāņa baznīcā 20. maijā bija labi apmeklēts. Kā arvien pēdējos gados, arī šis pieminas svētbrīdis bija vienreizējs ar oriģinālo saturu un iespaidīgumu. Tas, bībeles vārdiem mijoties ar dzejnieku vārsmām un ērģeļu mūziku, atstāja dziļu iespaidu. Par to pateicību pelnījis brīvmākslinieks Andris Vītoliņš kā par svētbrīža liturģiskā satura kompoziciju, tā sniegto ērģeļu mūziku.

Svētbrīdi ievadīja liturģiskais „Kurzemes ciešanu stāsts" ērģeļu pavadījumā. Tajā bībeles vārdus lasīja Modris Gross, bet Andreja Eglīša un Veronikas Strēlertes dzejoļus deklamēja Ilze Ziverte-Dziļleja. Ciešanu stāsta nobeigumā jaunais dziedonis Pāvils Johansons iespaidīgi nodziedāja A. Vītoliņa „Brāļu kapos" (dziedoņa mātes V. Strēlertes vārdi).

„Kurzemes ciešanu stāstam" sekoja prāv. J. Teriņa uzruna un lūgšana. Svētbrīža nobeigumā visi klātesošie vienojās tautas lūgšanā „Dievs, svētī Latviju". Jāvēlas lai šis A. Vītoliņa jaunais liturģiskais darbs atskanētu arī citos latviešu trimdinieku centros.

Pēc svētbrīža DV Stokholmas nodaļas vanadzes bija baznīcas zālē klājušas kafijas galdu, kur sapulcējušos vēl uzrunāja Latvijas diplomātiskais pārstāvis J. Tepfers un plkv. K. Lobe.

F.

Policisti slav

(Pārnesums no 1. lpp.)

„Vienīgā, pie kuŗas „varonību" var parādīt, ir sieva, tādēļ trimdā arī izjūk daudzas ģimenes dzīves," domāja runātāja, tālāk norādot, ka sievietei mūža ctrā pusē esot tieksme uz raudāšanu, jo pašai esot sevis žēl. Bet tā kā „nav tādu, kas raudātāju mīlē", tad gadās, ka jāpaliek vienai ar savām bēdām un asarām. Literātūrā cietēji gandrīz vienmēr saņem gandarījumu, bet ne tā dzīvē.

Tālāk referente uzsvēra, ka bērniem jau no mazatnes jādod kāds noteikts pamats dzīvei, jo tagad, kad pārdošanas propaganda meklē arvien jaunus ceļus, lai varētu pārdot un eksistēt, arī jaunieši neiet pa tiem ceļiem, pa kuŗiem gājuši viņu vecāki, bet meklē citus, ieži vien savus vecākus nostādot par dumjiem, netaisniem un aizspriedumainiem. Ja bērnībā būs likti labi pamati, kaut pēc vairākkārtējas maldīšanās, beigās pie šiem pamatiem tomēr atgriezīsies.

Referāta nobeigumā Dr. A. Briede uzsvēra: „Saskanīga ģimenes dzīve ir viena no tām lietām pasaulē, kas dzīvi dara dzīvošanas vērtu."

PANELIS UN BOBO ČŪSKA

Laikraksts „Austrālijas Latvietis" bija pārņēmis „Latvijā Amerikā" ievietoto Ed. Š. rakstu par F. Direnmata lugas „Meteors" izrādi Sidnejā un turpat arī no „Londonas Avizes" pārņemtu Sidnejas latviešu teātŗa bij. kritiķes Ņ. Luces rakstu par to pašu izrādi, jo viņa bija izteikusi pretējas domas Ed. Š. rakstītajam „Latvijā Amerikā". Tai pašā numurā bija ievietota arī kāda lasītāja vēstule, kuŗā apsveikts Sidnejas latviešu teātris ar „Meteora" izrādi.

Visa šī rakstu komplikācija, šķiet, darīta nolūkā šo lugu un tās izrādes vairāk popularizēt, jo arī Sidnejas latviešu teātŗa pašreizējais kritiķis K. Freimanis to bija apzīmējis par briesmoni. Rezultāti neizpalika. Jau nākošajā „Austrālijas Latvietis" numurā Ed. Š. no diviem modernistiem „dabūja pa krāgu" lasītāju vēstulēs, kuŗās viņam pārmests viss, ieskaitot pat viņa zinātniskos gradus, tikai ne to, ko Ed. Š. teicis par minēto izrādi. Pie tam paši rakstītāji ne par lugu, nedz izrādi nepasaka ne vārda...

Lai noskaidrotu, ko īsti jaudis par visu šo lietu domā, vai arī, lai vēl vairāk to popularizētu, S. Klauverts Sidnejas latviešu teātŗa literāro vakaru ietvaros bija noorganizējis īpašu paneli ar apzīmējumu „No Zūpu Bērtuļa līdz „Meteoram". Šo paneli vadīja „Austrālijas Latvieša" Sidnejas redaktors A. Zariņš, tajā kā diskutētāji piedalījās Ņina Luce, Ausma Medne, Kārlis Freimanis, Jānis Māsēns, Vilis Motmillers, Imants Sveilis un Eduards Šmugajs. Vajadzēja atbildēt uz šādiem jautājumiem: 1) Kāda ir laba luga un kāda slikta luga? 2) Kādām jābūt lugām, kuŗas drīkst rādīt latviešu publikai Sidnejā? Vai ir vajadzīgas kādas normas, un kas šīs normas noteiks? Pārvalde? Komisija? 3) Brīvā atbilde — summējums te-

Čikagas baltiešu pārstāvji, kas 15. ma savināšanu Anglijas ģenerālkonsulam, raksta 20. maija numurā): no kreisās Auziņš, A. Kops, A. Holbergs un E.

...NTO ZIŅAS

...ārtējā ...centrā- ...māk- — 10. ...lē uz- ...tviešu ...varē- ...mēciju ...mentā- ...ajiem ...sabo- ...vērti- ...vaka- ...es sā- ...entral ...n St. ..., ku- ...archi- ...ts A. ...erģis, ...is 16 ...drau- ...mai- ...obei- ...māc. ...mnas ...dzēk- ...niem, ...rskai- ...ja arī ...mma. ...svēt- ...dzēk-

ņi saņēma apbalvojumu — krustiņus. Piemirsti nebija arī skolotāji, kuriem draudzes pr-ks 2. Rūtenbachs kā pateicības velti pasniedza grāmatas, bet pa rozes ziedam viņu izpalīdzēm — mātēm. Pēc iecīlību izdalīšanas bērni ar vecākiem vēl pakavējās pie cienasta galda.

● Līgo vakars Sidrabenē notiks 24. jūnijā. Tajā paredzēts Sidrabenes pārvaldes sarīkojumu daļas vadītāja E. Freimūta un režisora H. Miķelsona sakārtots Jāņu uzvedums H. Miķelsona iestudējumā. Gleznotājs O. Grebže savukārt apņēmies Sidrabenes brīvdabas skatuvei, kuŗē katru gadu notiek Jāņu uzvedums, pagatavot jaunas dekorācijas.

● Baptistu draudzes vakarā 17. maijā Valmera ielas baznīcā, kur ieradās ap 40 interesentu, ar klavieru solo un dziesmām pāša pavadījumā uzstājās mācītājs un mūzikas paidagogs Gunārs Tīss, kas ieradies viesos no Brazilijas. Cieminš, ar kuŗu apmeklētājus iepazīstināja mācītājs R. Ekšteins, pašreiz apceļo Ziemeļam . latv. baptistu draudzes. Viņš klātesošiem arī pastāstīja par savu darbu un dzīvi.

...augstinās . . .

...) ...ēram, ...vumu ...t pā- ...tāts. ...ajām ...tzina ...a, ka ...lidz- ...bal- ...amēr ...ņēma ...Revi- ...vēlēja ...ar 73 ...s ko- ...m sa- sada- ...ot no 20.200 ...sūtījis ...akciju ...viden- ...orga- ...iero- ...gi ar ...ododa- ...zībām, ...biedrī- par ligai, ...m at- ...nkēvi- ...augsti- ..., gai- ...skolai, ...arī A. ...ziņoja ...reālā, ...komi- ...kums, ...drības ...pabal- ...s, arī ...jau- ...uzņē- ...radās ...nājot, ...atbal- ...ur to, ...ts, jo ...itejas ...un ne ...varēja ...dienas ...viešu ...i nav ...av ie- ...u pie-

krišanas aizkart viņiem piekritīgās dividendes, par šo ierosinājumu nemaz nebalsoja. Sapulce atzina, ka 1 dol. kreditsabiedrību ligai arī turpmāk maksājams biedriem, bet pārējos ieteikumus par izmaksu paaugstināšanu pieņēma.

Pēc šiem grozījumiem peļņas sadalīšanas projektā, kreditsabiedrība no aizvadītā gada peļņas izmaksās: pēc likuma noteiktajam noguldījumu garantiju fondam 20% (ap 4600 dol.), bet, sekojot revīzijas komisijas ieteikumam, šo summu paaugstināja uz 6000 dol.; izglītības fondam 100 dol.; akciju dividendēs ap 9500 dol.; LNAK, pie kuŗas kreditsabiedrība darbojas, kā biedru dalības maksu 2000 dol.; skautiem 200 dol.; gaidām 200 dol.; jaunatnei 500 dol.; TLB sestdienas skolai 1500 dol.; TLTA ģimnazijai 500 dol.; neklātienes skolai 100 dol.; biroja darbinieku gratifikācijai proporcionāli gada peļņai 500 dol.; latviešu dienu rīcības komitejai Montrealā 1000 dol. Reizē ar to no kreditsabiedrības peļņas sadalīti kopsummā 22,100 dol.

Sapulces darba kārtā bija arī jautājums par ieguldījumu Latviešu nama akcijās. Latviešu nams gan neietelp to uzņēmumu grupā, kuŗos kreditsabiedrība drīkst ieguldīt līdzekļus, tomēr likums to pieļauj darīt ar biedru sapulces lēmumu, noteicot, ka šāds ieguldījums nedrīkst pārsniegt 1% no kapitāla. Konkrētā gadījumā tas būtu ap 17.000 dol., tomēr šai summā jāieskaita arī tās akcijas, kuŗas jau iegādātas. Gandrīz bez debatēm sapulce vienbalsīgi nolēma atļaut valdei izdarīt ieguldījumu Latviešu nama akcijās, vadoties pēc likuma un iespējām.

J. Grīslis vēl ziņoja, ka līdzšinējā zvērināto revidentu sabiedrība Crammond, Stripe & Co par savu darbu ņēmusi 1200 dol. gadā, bet tagad izdevies atrast lētāku zvērinātu revidentu — Zenonu Gutkovski, kas par to pašu prasa tikai 600—700 dol. Sapulce nolēma uzteikt līdzšinējai sabiedrībai un pieņemt jauno.

Vtr.

...iņas svētbrīdis Stokholmā

...rīko- ...miņas ...ā 20. ...s. Kā ...is pie ...reizējs ...espai- ...m mi- ...m un ...lu ie- ...pelni- Vito- ...ģiskā ...niegto ...iskais ...ērģe- ...s vār- ...et An- ...Strē- ...a Ilze ...stāsta

nobeigumā jaunais dziedonis Pāvils Johansons iespaidīgi nodziedāja A. Vītoliņa „Brāļu kapos" (dziedoņa mātes V. Strēlertes vārdi).

„Kurzemes ciešanu stāstam" sekoja prāv. J. Teriņa uzruna un lūgšana. Svētbrīža nobeigumā visi klātesošie vienojās tautas lūgšanā „Dievs, svētī Latviju". Jāvēlas lai šis A. Vītoliņa jaunais liturģiskais darbs atskanētu arī citos latviešu trimdinieku centros.

Pēc svētbrīža DV Stokholmas nodaļas vanadzes bija baznīcas zālē klājušas kafijas galdu, kur sapulcējušos vēl uzrunāja Latvijas diplomātiskais pārstāvis J. Tepfers un plkv. K. Lobe.

F.

Policisti slavē demonstrantus

(Pārnesums no 1. lpp.)

„Vienīgā, pie kuŗas „varonību" var parādīt, ir sieva, tādēļ trimdā arī izjūk daudzas ģimenes dzīves," domāja runātāja, tālāk norādot, ka sievietei mūža otrā pusē esot tiēksme uz raudāšanu, jo pašai esot sevis žēl. Bet tā kā „nav tāda, kas raudātāju mīlē", tad gadās, ka jāpaliek vienai ar savām bēdām un asarām. Literātūrā cietēji gandrīz vienmēr saņem gandarījumu, bet ne tā dzīvē.

Tālāk referente uzsvēra, ka bērniem jau no mazatnes jādod kāds noteikts pamats dzīvei, jo tagad, kad pārdošanas propaganda meklē arvien jaunus ceļus, lai varētu pārdot un eksistēt, arī jaunieši neiet pa tiem ceļiem, pa kuŗiem gājuši viņu vecāki, bet meklē citus, bieži vien savus vecākus nostādot par dumjiem, netaisniem un aizspriedumainiem. Ja bērnībā būs likti labi pamati, kaut pēc vairākkārtējas maldīšanās, beigās pie šiem pamatiem tomēr atgriezīsies.

Referāta nobeigumā Dr. A. Briede uzsvēra: „Saskaņiga ģimenes dzīve ir viena no tām lietām pasaulē, kas dzīvi dara dzīvošanas vērtu."

PANELIS UN BOBO ČŪSKA

Laikraksts „Austrālijas Latvietis" bija pārņēmis „Latvijā Amerikā" ievietoto Ed. Š. rakstu par F. Dīrenmata lugas „Meteors" izrādi Sidnejā un turpat arī no „Londonas Avīzes" pārņemtu Sidnejas latviešu teātŗa bij. kritiķes Ņ. Luces rakstu par to pašu izrādi, jo viņa bija izteikusi pretējas domas Ed. Š. rakstītajam „Latvijā Amerikā". Tai pašā numurā bija ievietota arī kāda lasītāja vēstule, kuŗā apsveikts Sidnejas latviešu teātris ar „Meteora" izrādi.

Visa šī rakstu komplikācija, šķiet, darīta nolūkā šo lugu un tās izrādes vairāk popularizēt, jo arī Sidnejas latviešu teātŗa pašreizējais kritķis K. Freimanis to bija apzīmējis par briesmoni. Rezultāti neizpalika. Jau nākošajā „Austrālijas Latvieša" numurā Ed. Š. no diviem modernistiem „dabūja pa krāgu" lasītāju vēstulēs, kuŗās viņam pārmests viss, ieskaitot pat viņa zinātniskos gradus, tiksi ne to, ko Ed. Š. teicis par minēto izrādi. Pie tam paši rakstītāji ne par lugu, nedz izrādi nepasaka ne vārda...

Lai noskaidrotu, ko īsti jaudis par visu šo lietu domā, vai arī, lai vēl vairāk to popularizētu, S. Klauverts Sidnejas latviešu teātŗa literāro vakaru ietvaros bija noorganizējis īpašu paneli ar apzīmējumu „No Zūpu Bērtuļa līdz „Meteoram". Šo paneli vadīja „Austrālijas Latvieša" Sidnejas redaktors A. Zariņš, tajā kā diskutētāji piedalījās Ņina Luce, Ausma Medne, Kārlis Freimanis, Jānis Māsēns, Vilis Motmillers, Imants Šveilis un Eduards Šmugajs. Vajadzēja atbildēt uz šādiem jautājumiem: 1) Kāda ir laba luga un kāda slikta luga? 2) Kādām jābūt lugām, kuŗas drīkst rādīt latviešu publikai Sidnejā? Vai ir vajadzīgas kādas normas, un kas šīs normas noteiks? Pārvalde? Komisija? 3) Brīvā atbilde — summējums teatŗa repertuāra jautājumā no pārspriestā un dzirdētā.

Nevienā jautājumā visi paneļa dalībnieki nebija vienos ieskatos, tādēļ arī diskusiju vadītājs nekādas konkrētas atbildes uz jautājumiem nedabūja un noteiktu spriedumu neguva. Lielais vairums domāja, ka var spēlēt, ko vien grib un kā grib, bet daži tomēr prasīja, lai luga atbilstu zināmām ētiskām un morālām normām. Vairāki runātāji no publikas pievienojās paneļa mazākumam, ka izlasei tomēr jābūt un ka nevar „akli skriet pakaļ modei", kuŗa ne vienmēr ir ar pozitīvu ievirzi. Man visvairāk patika, ka tieši jaunatne pievienojās protestam pret moderni tukšu tulkotu lugu izrādīšanu Sidnejas latviešu teātrī.

Pirms paneļa diskusijām noskatījāmies N. F. Simpsona vienčēlienu „Bobo čūska" (angliski „A Resounding Tinkle"), ar kuŗu sidnejieši aizbrauca uz Adelaidi, lai to spēlētu 6. Austrālijas latviešu jaunatnes dienās. Lugu bija tulkojusi Lijā Veikina, režisors bija Kārlis Ābeltiņš.

Labi zinot, ka atkal „dabūšu pa krāgu", ja šo manu rakstu pārņems „Austrālijas Latvietis", nevaru tomēr klusēt, jo man arī pēc „Bobo čūskas" izrādes palika neatbildēts jautājums: kādēļ šī luga bija jātulko un kādēļ jāspēlē latviešu teātrī, pie tam vēl jaunatnes dienās? Vienīgais, ko es tiešām apbrīnoju, bija divi aktieŗi — Anita Apele un Jānis Saldums. Es apbrīnoju viņu spējas tik labi iemācīties no galvas totāli nesakarīgu tekstu un to tekoši norunāt vairāk nekā pusstundu.

JAUNA SKOLAS GRĀMATA

LAA skolu daļas izdevumā iznākusi L. Ziemeles darba „Latviešu gramatika un pareizrakstība trimdas skolām" 2. izdevums. Šo grāmatu jau plaši lieto ne tikai Austrālijas, bet arī ASV, Kanadas un Zviedrijas latviešu skolās. Otrs izdevums ir vairāk pielāmērots Kanadas un ASV skolām, jo viela iedalīta 8 klasēm (pirmajā izdevumā bija 7 klasēm). Grāmata atzīta par labāko latviešu gramatiku trimdas skolām, kāda līdz šim iznākusi. Tās cena 3 dol. Skolām un atkalpārdevējiem 25% atlaide. Pasūtināma pie Ed. Smugaja — 28 Taffs Ave., Lugarno, N.S.W., Australia.

Ed. Š.

ASV DV IEGĀDĀJAS AKCIJAS

ASV Daugavas Vanagu delegātu sapulcē Ročestrā, kā mūsu laikrakstā jau ziņots, pārrunāja arī jautājumu par rezerves līdzekļu uzkrāšanu, jo jārēķinās, ka darbībai nepieciešamo līdzekļu sagāde pašreizējā veidā ar laiku apsiks, turpretim nepieciešamības, sevišķi aprūpes darbā, arvien vairāk pieaugs. Tādēļ delegātu sapulce atvēlēja zemes valdei meklēt veidus līdzekļu ieguldīšanai drošos pasākumos, lai ieguldītās summas ar procentiem vairotos. Par ieguldāmo līdzekļu robežu delegāti noteica 10.000 dol.

ASV DV zemes valde 21. maija sēdē Ņujorkā nolēma izmantot delegātu sapulces dotās pilnvaras un ieguldīt akcijās pagaidām 6700 dol. Valdes pr-dis V. Hazners uzsvēra, ka šādā ceļā, kad organizācijas materiālais pamats vēl stiprs, jānodrošina materiāli darbības turpināšanai arī gadījumam, ja dzīve svešniecībā ieilgtu vēl gadu desmitus. Valde vienojās ieguldīt līdzekļus ar trīs t. s. „Mutual" ieguldījumu firmu starpniecību. Šīs rīcības vadmotīvs ir: ja šādā kārtā izdosies ar laiku uzkrāt ap 50.000 dolaru, tad ar gadskārtējām dividendēm vien būtu iespējams segt visus organizācijas budžeta izdevumus.

Pārrunājot paredzētos lielākos sarīkojumus, no kuŗiem tuvākais ir DV dienas Ņudžersijas Priedainē, kas notiks septembŗa sākumā valde iepazinās ar tehnisko rikotāju priekšlikumiem. DV dienu ietvaros Priedainē iecerēta arī nedēļu ilga gleznu izstāde. 3. septembrī notiks šaušanas sacīkstes, tāpat sacensības basketbolā un volejbolā kā vīriešu, tā sieviešu vienībām, bet vakarā junda ar tautas deju uzvedumu un sekojošu balli. Vēlāk rudenī Londonā notiks ASV un Kanadas DV saimju sacensība šaušanā. Par ASV vienības vadītāju jau delegātu sapulcē izraudzīja Z. Butku.

Sēdē pārrunāja arī delegātu sapulces lēmumus un ieteikumus, vienojoties aicināt visas apvienības nekavēties ar priekšdarbu uzsākšanu Latvijas 50. gadadienas iespaidīgai atzīmēšanai nākošajā gadā, rīkojoties pēc Amerikas latviešu apvienības kongresā izstrādātā plāna. Valde aicinās komponistus iesūtīt vēl darbus, kuŗi pa spēkam arī koŗiem ar mazākām spējām, lai tos uzņemtu DV izdodamajā vīru koŗu dziesmu 3. krājumā, kuŗu pašreiz sagatavo. Visu latviešu sabiedrību valde savukārt aicinās būt palīdzīgai DV plānotajai koncertapvienību dibināšanai visos lielākajos latviešu centros, kur tādu vēl nebūtu.

Sēdes tālākajā gaitā tās dalībnieki piekrita DV centrālās valdes projektam par organizācijas priekšnieka un vanadžu priekšnieces vienlaicīgām vēlēšanām. Tādas notiktu ik pa trim gadiem attiecīgā darbības posma pēdējos mēnešos. Uz DV centrālās valdes sēdi, kas notiks 26. un 27. augustā Vācijā, valde par savu pārstāvi nolēma deleģēt V. Svētuli. Centrālās valdes sēdē lems par līdz šim jau 3 reizes organizētās jaunlešu rakstu darbu sacensības atsākšanu, kā arī par divu publicējumu izdošanu — Latviešu leģiona dokumentu un atmiņu kopojumu, kuŗam manuskriptu nākošā gadā sāks rakstīt pazīstamais publicists O. Freivalds Zviedrijā, un DV organizācijas 25 gadiem, kuŗam manuskriptu jau apstrādā redaktors P. Strante Vācijā. Par nopelniem organizācijas darbā valde piešķīra goda rakstus Filadelfijas apvienības vanagiem R. Ķirsonam un A. Trucim.

A. V.

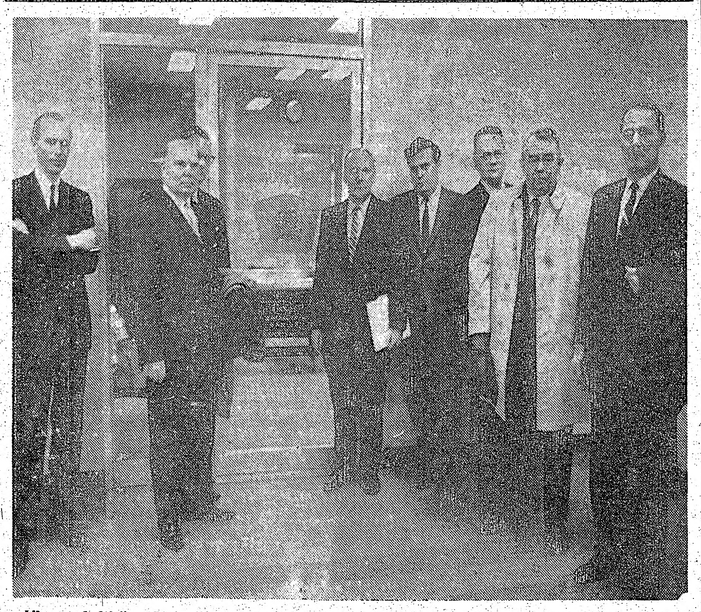

Čikagas baltiešu pārstāvji, kas 15. maijā iesniedza protesta rakstu pret Baltijas valstu zelta atsavināšanu Anglijas ģenerālkonsulam, pie britu ģenerālkonsulāta ieejas (skat. rakstu mūsu laikraksta 20. maija numurā): no kreisās — V. Mineste, V. Landmanis, J. Valainis, V. Vīksniņš, K. Auzienis, A. Kops, A. Holbergs un E. Pāns. Foto: V. Noreikos

Publicista jubileja

CIENĪTĀJS PAR LATVIJAS TIESĪBĀM REDAKTORS MAG. IUR. ĀDOLFS ŠILDE 60. GADNIEKS

Pazīstamais publicists, redaktors un jurists Ādolfs Šilde, kas svešuma dienas vada Rietumvācijā un nerimtīgi cīnās par Latvijas tiesībām, gan atgādinot latviešu tautas likteni cittautiešiem referātos un publicējot grāmatas latviešu, angļu un vācu valodā, gan arī skaidrojot deportēto likteņus, 21. maijā pārkāpa 60. dzīves gadu slieksnim. Vēl pērnā gadā viņš apciemoja Ziemeļameriku, sniedzot referātus daudzos latviešu centros, kādēļ labi pazīstams arī Kanadas un ASV tautiešiem.

Mag. iur. Ādolfs Šilde

Jubilārs dzimis un audzis Rīgā, agri zaudējis tēvu un bijis spiests pats rūpēties par līdzekļu sagādi dzīvei un izglītībai. Pabeidzis V. Olava komercskolu, viņš iestājās Latvijas universitātes tautsaimniecības fakultātē, kur nostudēja 4 sēmestrus, kamēr apguva latīņu valodu un varēja pāriet uz tieslietu fakultāti, kuŗu pabeidza 1936. gadā.

Pateicoties plašajam interešu lokam un zināšanu alkai, Ād. Šilde, dzīvodams Rīgā, visos latviešu tautas un valsts notikumos bijis ja ne tiešs dalībnieks, tad vismaz ļoti uzmanīgs vērotājs un vērtētājs. Piedzīvojot pirmā pasaules kara vētras, strēlnieku spožos cīņas gadus, bēgļu gaitas Krievijā, neatkarīgās Latvijas proklamēšanu un sarkanarmijas iebrukumu Rīgā 1919. gada 3 janvārī, viņā nostiprinājusies spēciga pretestības griba, kuŗa gadu plūdumā to izveidojusi par nerimtīgu un bezkompromisa Latvijas brīvības un pretkomūnisma cīnītāju.

Jo agrī Ād. Šilde sācis darboties žurnālistikā: jau 16 gadu vecumā viņš rakstījis laikrakstā „Jaunā Balss", bet tikai gadu vēlāk „Balsī" bija lasāmi viņa ievadraksti! Uzsākot studijas, viņš 1926. gadā bija viēns no korporācijas Frat. Lataviensis dibinātājiem, bet 1930. gadā piedalījās akadēmiskā žurnāla „Universitas" dibināšanā, uzņemoties redaktora pienākumus, vēlāk kļūstot tā atbildīgais redaktors. Pieminēsim, ka šo žurnālu Ād. Šilde rediģē arī svešumā, kaut tas nu iznāk visai reti. Līdztekus viņš atradās Rīgas pilsētas valdes dienestā, bija Pretalkohola savienības un Latviešu nacionālās jaunatnes savienības ģenerālsekretārs.

Baigajā gadā Ād. Šilde jau ar pirmo komūnistu iebrukuma dienu bēgļuoja un slēpās, bet vācu okupācijas gados, no 1942. — 1945. gadam bija Tautas palīdzības darbinieks un vēlāk šīs piašās un nozīmīgās organizācijas priekšnieks. Sākot ar 1945. gadu, Ād. Šilde uzņēmās arī Latvijas Sarkanā krusta aizgādības pārvaldes priekšnieka pienākumus, vēlāk kļuva galvenās valdes locekļis, bet pašreiz ir LSK vicedirektors. 1951. gadā viņu ievēlēja Vācijas latviešu centrālajā padomē, kuŗā viņš vairākus gadus veica prezidija priekšsēža uzdevumus, tai pašā gadā kļūstot arī Baltijas padomes locekļis. Ilgāku laiku viņš bija IRO tieslietu padomnieks, pēc tam šo pašu amatu ieņēma pie bēgļu augstā komisāra, atsakoties no tā tikai šai gadā, lai visu laiku un enerģiju varētu veltīt apgāda Daugava izdodamajam vēstures sējumam, kuŗam materiālus vācis visās lielākajās grāmatu krātuvēs Vācijā, apstaigājis neskaitāmus antikvariātus, meklējot retumus, īpaši devies uz Hāgu un Helsinkiem, lai izpētītu materiālus turienes valsts bibliotēkās, un šai vajadzībai kalpojis arī pērnais apmeklējums, Ziemeļamerikā.

Bagātīgi ir viņa svešniecības gadu teoģumā savāktie materiāli, iekārtotajās kartotēkās atrodami dati ne vien par dzimteni atstājušajiem un deportētajiem latviešiem, bet arī ziņas, kas iegūtas no apm. 2000 iztaujātajiem vācu kara gūstekņiem, kas atgriezušies no Pad. savienības un bijuši kaut kādā saskarē arī ar latviešiem. Pie šo materiālu papildināšanas Ād. Šilde turpina strādāt, cenšoties apmeklēt katru, kas ierodas no dzelzs priekškara viņas puses, lai noskaidrotu, vai nav uzzināms kaut kas jauns par latviešiem. Liekas, var droši apgalvot, ka Ād. Šildem deportēto latviešu jautājumā ir visbagātīgākais materiālu krājums, kāds jebkur atrodams. Šie materiāli viņam devuši iespēju publicēt nozīmīgās grāmatas „Pa deportēto pēdām" (1956. g.), tās paplašinātu izdevumu angļu valodā „The Profits of Slavery", (1957. g.), „Važu rāvēji" (1960. g.), „Latvijas valsts problēmas" (1964. g.) un kapitāldarbu „Bez tiesībām un brīvības" (1965. g.), kuŗa saīsināts izdevums vācu valodā „Die Sovjetisierung Lettlands" iznāca šai gadā. Neskaitāmi ir juridiski, vēsturiski, publicistiski un pat notikumu atreferējumu raksti, kuŗi trimdas preses izdevumos joprojām turpina rēgulāri parādīties.

Domājot par mag. iur. Ādolfa Šildes līdzšinējiem veikumiem un pašreiz veicamo darbu, jāpievienojas mag. iur. V. Likerta rakstītajam: „Dažkārt jābrīnās, kā cilvēks to visu spēj: būt ikdienas darbā, rediģēt un kārtot plašu rēgulāri iznākošu akadēmisko rakstu krājumu, rakstīt vēstures grāmatas manuskriptu un apcerējumus laikrakstiem, vākt un pētīt materiālus apputē jušos bibliotēku plauktos un piedevām vēl darboties sabiedriskajās organizācijās."

A. V.

STIPRUMS ATKARĪGS NO IEKŠĒJĀS DISCIPLĪNAS

ZVIEDRIJAS DAUGAVAS VANAGU DELEGĀTU SAPULCE ESKILSTUNĀ

Zviedrijas DV nodaļu delegātu sapulcē Eskilstunā piedalījās 32 balss tiesīgi delegāti no visām nodaļām. Sapulci vadīja V. Kaulēns, bet protokolēja Z. Dzelme un A. Orbe. Darba ievadījumā delegātus sveica mājastēvs V. Kaulēns, nolasot arī rakstveida novēlējumus, kuŗus bija sūtījuši organizācijas pr-ks V. Janums un visu lielāko DV zemes valžu priekšsēži, kā arī plkv. K. Lobe. Sapulci atklāja zemes valdes pr-dis L. Talters, aicinot ar klusuma brīdi godināt visus aizsaulē aizsauktos DV saimes locekļus.

No L. Taltera sniegtā ziņojuma par aizvadīto darbības gadu izrietēja, ka biedru skaits pieaudzis uz 310 un nodaļu kopīgie līdzekļi pavairojušies par 3000 kronām. Labi izdevušies abi lielākie sarīkojumi — Zviedrijas DV saimes salidojums Stokholmā un šaušanas meistarsacīkstes Halstahamarā ar 82 dalībniekiem. Pabeigti arī priekšdarbi grāmatas izdošanai zviedru valodā par 1946. gadā Pad. savienībai izdotajiem latviešu leģionāriem, kuŗu sarakstījis publicists O. Freivalds.

Kases pārskatu sniedza kasieris H. Jansons, atsevišķo nozaŗu ziņojumus — V. Jaunzems, Z. Dzelme, R. Jurjaks, I. Valdmane un goda tiesas pr-dis T. Dzediņš, bet revīzijas-komisijas ziņojumu nolasīja tās pr-dis V. Buivids. Pēc tam debatēm sapulce visus pārskatus pieņēma un izteica valdes locekļiem un nozaŗu vadītājiem pateicību.

Zviedrijas centrālās valdes loceklis A. Oše ziņoja par organizācijas augstākā vadības iestādījuma darbību un iecerēm, bet pēc tam paziņoja, ka vēlas izbeigt aktīvā darba gaitas un izteica pateicību visiem tiem, kas gadījuma sadarbojas ar darbu un sirdsdedzi palīdzējuši izveidot un nostiprināt DV saimi Zviedrijā. A. Oše uzsvēra, ka DV stiprums galvenokārt atkarīgs no organizācijas iekšējās disciplīnas un vienotības, izteicot pārliecību, ka arī turpmāk organizācija augs kā spēkā, tā plašumā. Aizejošā A. Ošes vietā par jauno centrālās valdes locekli ievēlēja Robertu Šmitmani.

Budžetu jaunajam darbības gadam sapulce pieņēma 6600 kronu apmērā, nākošo salidojumu vienojās rīkot Upsalā, bet šaušanas meistarsacīkstes Stokholmā, kur notiks arī kārtējā delegātu sapulce. Par goda tiesas priekšsēdi izraudzīja līdzšinējo T. Dzediņu, bet revīzijas komisijā ievēlēja V. Buividu, H. Moru un J. Vikmani.

Sapulcē ievēlētie zemes valdes locekļi nedēļu vēlāk Stokholmā notikušajā sēdē pienākumus sadalīja šādi: priekšsēdis L. Talters (Stokholmā), vicepriekšsēdis Z. Dzelme (Eskilstunā), sekretārs R. Jansons (Stokholmā), biedrzinis M. Kadiķis (Stokholmā), kasieris H. Jansons (Stokholmā), valdes locekļi V. Jaunzems (Stokholmā) un O. Freivalds (Upsalā).

Par atsevišķo nozaŗu vadītājiem apstiprināja V. Jaunzemu (palīdzības nozare), Z. Dzelmi (informācijas nozare), M. Kadiķi (šaušanas nozare), Austru Grasi (jaunatnes nozare) un Irmu Valdmani (vanadžu lietas).

Pārrunājot tuvākā laika darbību, valde vienojās, ka attiecīgi uz Anglijas valdības nožēlojamo rīcību, piesavinoties neatkarīgās Latvijas noguldījumus, un DV centrālās valdes ierosināto protesta akciju mūsu ieskatu paušanai un sabiedriskās domas iespaidošanai, vadība atstājama Zviedrijas latviešu centrālajai pārstāvībai — ZLCP, palīdzot tai nepieciešamos pasākumus īstenot.

Dz.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkā 10. maijā miris tautskolotājs un sabiedriskais darbinieks Hugo L. Grasis. Ar viņa nāvi latviešu sabiedrība zaudējusi vienu no vecākajiem tautskolotājiem svešumā un tās pasaudzes pārstāvjiem, kuŗiem bija lemts stāvēt pie Latvijas šūpuļa un redzēt tās pacelšanos no kara drupām, uzplaukumu un bojā eju. Hugo Grasis bija dzimis 1886. gada 28. septembrī Vitrupes pagastā. Pateicoties labajam rokrakstam, viņš jau 12 gadu vecumā kļuva rakstveža palīgs pagasta valdē, vēlāk pabeidza Pleskavas skolotāju semināru, bet sāktās skolotāja gaitas pārtrauca pirmais pasaules karš. H. Grasis piedalījās cīņās Galicijā, pabeidza Vladimira kara skolu Pēterpilī un līdz revolūcijai veica dažādus pienākumus Saratovas garnizonā. Steidzīgi demobilizējies, viņš turpat nodibināja latviešu bēgļu skolu un sāka gatavoties atcelam uz dzimteni, bet bijušam virsniekam tas nenācās viegli. Pēc atgriešanās Latvijā 1921. gadā, viņš sāka skolotāja darbu Salacgrīvā, būdams rosīgs arī sabiedrībā: vadīja un pats spēlēja teātri, nodibināja krājaizdevu sabiedrību, bija valdes loceklis kooperātīvē un aizsargu rotas komandieris. 1937. gadā H. Grasi pārcēla par skolas pārzini uz Rēzekni, bailgajā gadā strādāja Skrundas, bet vācu okupācijas laikā vadīja Tukuma pamatskolu. Bēgļu ceļos reizē ar dzīvesbiedri Austru nācās piedzīvot daudz briesmu, iekām kāpām pa Kuršu kāpu nokļuva Vācijā, un nometņu laikā iekārtoja latviešu skolu Lērtē. 1911. gadā sāktās skolotāja gaitas viņš pabeidza 1951. gadā, izceļodams uz ASV, kur uzņēmās namziņa pienākumus. Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja māc. A. Ozols. L. Ķ.

● No Anglijas Ņujorkā 3. jūnijā ieradīsies Dr. Pēteris Cirsis un uzturēsies vairākas dienas. Ņujorkas katolu draudze šai sakarā 4. jūnijā rīko īpašu dievkalpojumu, kuŗā sprediķos tālais cieminš. Pēc tam paredzēts Dr. P. Cirša priekšlasījums katolu draudzes namā, kuŗā dāmu komiteja pacienās ar kafiju un glāzi vīna. Dr. P. Cirsis Amerikas kontinentā uzturēsies vairākas nedēļas, apmeklējot dažas latviešu kolonijas. Ņujorkas katolu draudzei dievkalpojumi parasti notiek reizi mēnesī, bet sakarā ar cieminā ierašanos jūnijā būs divi dievkalpojumi.

MILVOKI

● Vietējās latviešu ev.-lut. draudzes rīkoto gleznotāja Anša Cepures darbu skati atklāja draudzes pr-ks E. Ritsiks, māc. E. Putniņš raksturoja gleznotāja personību, bet pats gleznotājs pastāstīja par saviem ieskatiem attieksmē uz mākslu. A. Cepure 1935. gadā beidzis Latvijas mākslas akadēmiju, strādājis par zīmēšanas skolotāju, otra pasaules kara laikā bija leģionārs, bet tagad dzīvo Pensilvēnijā. Viņa ainavās un puķēs paudās reālistiska pieeja, krāsas atturīgas un mierīgas. Izstādi apmeklēja ap 150 skatītāju, iegādājoties 11 darbu.

● Mātes dienas aktā Kristus draudzes skolā dzejniece Valentīne Hermane no Čikagas lasīja savus dzejoļus un stāstīja bērnības atmiņas. Dziedāja skolēnu koris Z. Robertas vadībā, bija arī citi audzēkņu priekšnesumi. Akta dalībniekus uzrunāja skolas pārzinis V. Pētersons.

INDIANAPOLE

● Abas vietējās latviešu ev.-lut. draudzes bija izraudzījušas īpašu komiteju F. Strēlnieka vadībā, kas tagad pabeigusi un uzstādījusi Floral Park kapsētas latviešu nodalījumā kopīgu latviešu kapa pieminekli, par kuŗa izgatavošanu abas draudzes bija vienojušās jau pērnā gadā. Piemineklī, kas izmaksāja 3000 dol., iesvētīja 21. maijā, piedaloties abu draudžu mācītājiem P. Nesaulem un V. Isakam.

KALAMAZŪ

● Līdz šim viskuplākais apmeklētāju skaits bija ieradies Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes dāmu komitejas gadskārtējā pavasara sarīkojumā 13. maijā, noskatoties H. Celma vadībā sniegto mūzikālo priekšnesumu „Lai man to ziedonis stāsta". Tajā piedalījās dziedoņi A. Sīle, D. Jumiķe un P. Lielzuika, pianisti — A. Siliņa, D. Langena un A. Kalnājs un vokāls ansamblis 8 personu sastāvā. Dekorācijas bija gatavojis H. Celms, par apgaismojumu rūpējās A. Bārzdelis. Pēc priekšnesuma dāmu komitejas pr-ce F. Zemitāne pateicās izpildītājiem, bet mazas meitenītes tos apveltīja pavasara ziediem. Deju mūziku spēlēja pašu latviešu kapella. Izlozi vadīja A. Kajaks. Sarīkojuma vadība jo sevišķi iepriecināta par izrādīto atsaucību gan priekšnesuma sagatavošanā, gan arī kuplā apmeklēšanā, kā rezultātā dāmu komitejai radies 1230,45 dol. liels ieņēmums.

● Grafiķa V. Ozoliņa darbu izstādē 13. un 14. maijā Latviešu biedrības namā no izstādītajiem 42 darbiem pārdoti 4. Izstādi 13. maija vakarā atklāja latviešu biedrības pr-ks O. Reinvalds.

GRAND RAPIDI

● Latviešu skolas izlaiduma akts 21. maijā bija apvienots ar skolas jaunā karoga iesvētīšanu, kuŗu dāvināja draudzes dāmu komiteja. Karogu bija darinājusi A. Tālberga, to iesvētīja māc. Kr. Hermanis, bet skolas pārzinim V. Libantam nodeva dāmu komitejas pr-ce H. Jansone. Par karoga nozīmi runāja skol. B. Maine. Skolu beigušos uzrunāja klases audzinātāja A. Kalēja, bet skolas pārzinis V. Libants pasniedza grāmatu veltes un liecības. Absolventu vārdā patelcās Ivars Bergs un Anita Sarma. Arī sabiedrības un organizācijas pārstāvji apsveica skolas absolventus un pasniedza veltes. Pēc akta skolēni ar viesiem pakavējās pie kopīga azaida galda. Skolu beidza Richards Bācāns, Ivars Bergs, Līgita Kornete, Valdis Lazdiņš, Māra Pastniece, Inga Rudzīte, Anita Sarma, Ilze Veczieduņa, Baiba Zāgere un Jānis Sarma. Pēdējais abiturientu klasi apmeklēja otru gadu, kaut skolu bija beidzis jau pērn, jo vēlējās vēl vairāk nostiprināt savas latviešu valodas zināšanas.

● Uz Vūdlauna kapiem 23. maijā izvadīja 20. maijā 84 gadu vecumā mirušo Aleksandru Robežnieci. Viņai veltīts aizlūgums notika Edžebīnes bēŗu namā iepriekšējās dienas vakarā. Izvadīšanu bēŗu namā un kapos vadīja māc. Kr. Hermanis, bet atvadvārdus teica un ziedus nolika draudzes pr-ks O. Jirgensons, no latviešu skolas audzēkņiem, skolotājiem un bērnu vecākiem B. Maine un korporāciju kopas J. Riekstiņš.

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

LŪDZU, KLAUSIETIES Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 12. GADA GĀJUMĀ
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl. 10,30—11
OSAVAS CKLB raidītājs (vilnis 1350).
Informācija: tālr. Toronto 261—4218.

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

4. jūnijā plkst. 11 rītā dievkalpojums.

11. jūnijā, plkst. 11 rītā dievkalpojums.

14. jūnijā, plkst. 8 vakarē aizvesto pieminas dienas dievkalpojums.

18. jūnijā, plkst. 11 rītā dievkalpojums.

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9—3331, Sv. Andreja draudze, tālrunis 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 2.

Māc A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

4. jūnijā, plkst. 2 pēcpusdienā dievkalpojums.

18. jūnijā, plkst. 2 pēcpusdienā aizvesto pieminas dienas dievkalpojums.

BRAMPTONA

11. jūnijā, plkst. 1.30 dienā Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums Grace United baznīcā; māc. A. Briedis.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

4. jūnijā, plkst. 11 dienā dievkalpojums; dziedās svētdienas skolas bērni; pēc dievkalpojuma skolas mācību gada nobeiguma akts.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš — 83 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario. Tālr. 685—3190.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne Sts.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

18. jūnijā pl. 3 pēcpusdienā aizvesto pieminas dienas dievkalpojums ar dievgaldu; māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road

4. jūnijā pl. 2 pēcpusdienā māc. J. Prauliņa vadīts dievkalpojums.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9—3224.

Montrealas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

4. jūnijā plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

Otrdien, 6. jūnijā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu. Spredīķo māc. A. Čops; piedalās mācītāji E. Lange, E. Pavasars un draudzes mācītājs.

11 jūnijā Aizvesto dienas pieminas dievkalpojums plkst. 7 vakarā.

18. jūnijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

25. jūnijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

Sākot ar jūniju dievkalpojumi notiek plkst. 7 vakarā.

Prāv. Viesturs Sēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29. P. Q. Tel. 484—8394. Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudze Montrealā.

4. jūnijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

10. jūnijā, plkst. 7 vak. (sest dienā) Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums Presbiterāņu baznīcā Hutchison un Viateur ielu stūrī.

18. jūnijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdiemās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"

Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285, Station „K" Toronto 12, Ont

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

4. jūnijā, pl. 10.30 Salas baznīcā dievkalpojums, māc. O. Gulbis; pl. 11 Jonkeru baznīcā māc. A. Ozols: pl. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš; ; pl. 3.15 Džamaikas baznīcā māc. A. Ozols.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11 th Ave., Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

4. jūnijā, plkst. 10 rītā dievkalpojums; māc. A. Rautenšilds.

4. jūnijā, plkst. 11 dienā bērnu svētki ar dievvārdiem Meivudā, Miller Meadow, 1st Ave & Roosevelt Rd.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1368 Pauline Blvd.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA 2—2248. Māc. V. Līventāls tālr. WE 3—9326.

4. jūnijā, plkst. 12 dievkalpojums.

BOSTONA

Bostonas latv. ev.-lut. Trīsvienības draudze. Māc. K. Kampe, 4965 Washington St., Apt. 201, West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327—5733. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St., Roxbury.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

KALAMAZU

Sv. Jāņa ev.-lut. latv. baznīca — 122 Cherry Hill Dr., Kalamazoo, Mich, 49007.

BURLINGEMA. (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church lingame Ave.

Santa Rosa, Beglemes baznīcā, Tupper ielā 732.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 225 Ridgeway Ave.

SACRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Alise Dzirkale-Cenne

Skolu dibinātāja atcerei

SOGAD BRIVAJĀ PASAULĒ ATZĪMĒ VIĻA OLAVA 100. DZIMŠANAS DIENU

Nesen, 18. maijā, apritēja 100 gadu, kopš dzimis latviešu lielais patriots, rosīgais sabiedriskais darbinieks, jaunatnes audzinātājs un paidagogs Vilis Olavs-Plute. Dzimis Bauskas pagastā kā zemnieka dēls, viņš pēc Jelgavas Hercoga Pētera ģimnazijas absolvēšanas studēja teoloģiju Tērbatas universitātē, kuru beidza 1892. gadā, bet jau ģimnazijas gados sāka rakstīt par vēsturiskiem tematiem, piemēram, „Kā dzimtbūšana Baltijā cēlusies" u. c. Arī Tērbatā viņš interesējās par latviešu senatni, ko norāda viņa rakstu temati: „Baltijas tautu liktenis", „Dzimtsbūšanas vēsture līdz 1561. gadam", „Mūsu kalpu stāvoklis", „Latvijas vēsture līdz 12. gadu simtenim" u. t. t. Pēc Tērbatas universitātes beigšanas V. Olavs studējis tirdzniecību Rīgas politechniskajā institūtā, kuru 1904. g. beidza ar pirmās šķ. diplomu, drīz pēc tam nodibinot sieviešu komercskolu.

Vilis Olavs visu mūžu strādājis tautas labākai nākotnei, un viens no viņa nozīmīgākajiem darbiem bija tieši viņa nodibinātās un vadītās tirdzniecības un komercskolas Rīgā, kuras viņš vēlējās sniegt jaunatnei praktisku izglītību, lai pēc skolas beigšanas tie, kas nestudē, varētu sākt raženi strādāt. Rīdziniekiem labā atmiņā V. Olava skolu stallatais nams Marijas ielā 26, kurā arvien kūsāja mozs gars un spraigs darbs. Par paidagogiem V. Olavs arvien prata piesaistīt labus, simpatiskus un iespaidīgus kultūras un sabiedriskos darbiniekus. Kādreizējie olavieši ar milestību un pateicību atceras savus audzinātājus K. Pluti (V. Olava brāli), Zigfrīdu Meierovicu (vēlāko ārlietu ministru), Friči Adamoviču, Ellu Adamoviču, P. Radziņu, A. Andersonu (vēlāko Rīgas pilsētas galvu), komponisti Mariju Gubeni, inž. Pakalnieti un daudz citu. Olava skolām Latvijā bija laba slava, tās beidza daudzi vēlākā laika ievērojami sabiedriski un kultūras darbinieki. Absolventiem jau tūlit pēc skolas beigšanas bija darba vietas nodrošinātas.

Olava skolās valdīja stingrs, bet draudzīgs gars, kuru pati kā olvaniece esmu izjutusi. Katru rītu pirms mācību sākšanās bija lūgšana aktu zālē, kurā baudījām īsas, bet skaistas V. Olava reliģiskas apceres. Klases bija ērtas un gaišas, labi un plaši kabineti ķīmijai, fizikai un citiem priekšmetiem. Īpaši skaistas un svinīgas bija Ziemsvētku eglītes ar skolēnu priekšnesumiem; kori aizrautīgi vadīja Marija Gubene. Labi bija nostādītas arī fiziskās audzināšanas un vingrošanas stundas, un mazā, enerģiskā vingrošanas skolotāja (manā laikā, ja nemaldos, Češičina) sagatavoja virtuozus priekšnesumus gan skolas lielajā zālē, gan arī Latviešu biedrībā gadskārtējos skolas vakaros.

Kādu laiku skolas direktors bija inž. A. Andersons, enerģisks sabiedrisks darbinieks, bohēmietis dvēselē, ar rakstnieka un mūzikas talantu. Vienu viņa lugu (ja nemaldos, „Ķēniņš Dāvids un Zauls") pat izrādīja Nacionālajā teātrī, viņa dzejoli „Noktirne" komponējis Jānis Mediņš. A. Andersons kādam sarīkojumam pat bija iestudējis dārza skatu no operas „Jevgenijs Oņegins". Par jauno un skaisto Z. Meierovicu jūsmoja visas skolnieces, un bezgala laimīga jutās katra, kuŗai palaimējās ar viņu nodejot kādu valsi lielākā sarīkojumā. Z. Meierovics bija ļoti elegants un vienādi galants pret visām skolniecēm. Valodnieks Fričis Adamovičs bija ļoti nopietns un lietišķs, bet viņa literatūras stundas bagātas saturā.

Svinīgi bija skolas izlaiduma akti, kuŗos skolnieces drīkstēja tērpties baltās kleitās (skolā bija formas ģērbi) un fotografēs tās padarija „nemirstīgas". Lielajā zālē pie visām sienām karājās visu izlaidumu absolventu grupu bildes, kuŗas mēs starpbrīžos „studējam", meklēdamas pazīstamas sejas.

Neaizmirstamā atmiņā palikušas Vilja Olava reliģijas stundas ar savu oriģinālitāti un siltumu. Tās gaidījām ar nepacietību. Bez savām skolām V. Olavs strādāja arī Maldoņa un Ķeniņa ģimnazijās, Mironova komercskolā un citās. Viņš bija labs audzinātājs un vēl labāks psihologs, kas atzina stingru, bet ne pedantisku disciplīnu. Visi skolēni viņu ļoti respektēja un reizē mīlēja, tādēļ neizjuta bailes. Neatceros viņu kādreiz redzējusi skarbu, skaļu vai dusmīgu. Sajutām Vili Olavu kā labu padomu devēju, kā patiesu draugu.

Mums, meitenēm, labā atmiņā palikusi arī viņa dzīvesbiedre Frīda Olava, kas arvien bija laipna un smaidīga, mēs viņai varējām visu uzticēt kā mātei, kā draudzenei.

Bez paidagoģiskās darbības V. Olavs rosījās arī sabiedrībā, viņu varam pieskaitīt mūsu ievērojamākajiem tautas darbiniekiem pirms Latvijas neatkarības gadiem. Viņš rosīgi darbojās Latviešu biedrībā, tā sauktajā „Māmuļā", vadot tās zinātnisko komisiju un sagatavojot publikāciju „Rīgas latviešu biedrība savā 25. darba gadā". Olavs rediģēja arī „Pēterburgas Avīzes" un „Balsi", rakstīja „Austrumā", „Baltijas Vēstnesī", „Mājas Viesī" un citos izdevumos par kultūras, sabiedriskiem un reliģijas jautājumiem, darbojās kreditiestādēs, palīdzības biedrībās, pulcināja latviešus pašvaldību un domes vēlēšanām, organizēja lielo etnogrāfisko izstādi u. t. t. Vilis Olavs ir arī viens no studentu korporācijas Talavija dibinātājiem. Viņš pieskaitāms latviešu nacionālā liberālisma strāvai, jo nevarēja sadarboties nedz ar saimnieciski stiprajiem vācbaltiešiem, nedz ar Krievijas cara valdību un tās ieceltajiem ķipariem. Sveši viņam bija arī t. s. jaunstrāvnieki ar marksistisko un materiālistisko filozofiju.

Sapni par brīvu Latviju Vilim Olavam liktenis nebija lēmis redzēt īstenojamies. Pirmā pasaules kara laikā viņš evakuējās uz Pēterpili, kurp pārcēla arī skolu. Tur V. Olavs rosīgi strādāja pie bēgļu palīdzības darba, jo ap 700.000 latviešu bija atstājuši dzimteni, viņu vajadzības un posts svešumā bija liels. V. Olavs pūlējās katram pēc iespējas palīdzēt ar padomu, mierinājuma vārdiem un cerību stiprinājumu. Olavu ievēlēja par Bēgļu centrālkomitejas vadītāju, kas bija vislielākais uzticības amats.

Intensīvais darbs, uztraukumi un smagie pārdzīvojumi iedragāja jūtīgā V. Olava veselību, kas jau bija cietusi, pavadot vienu gadu Rīgas centrālcietumā (1908. g.) par politisko darbību. Par spīti tam, ka viņš brīžiem tikko turējās kājās, Olavs turpināja rūpēties par bēgļiem un skolu. Beidzot tomēr aizbraucot ārstēties un atpūsties uz Somiju, viņš rezignēti sacīja: „Ar kauna apziņu man jālūdz atpūta." Bet atpūtu pēc smagā darba un brīvās Latvijas proklamēšanu viņš vairs nepiedzīvoja: no Somijas pienāca sēru vēsts, ka Vilis Olavs 1917. gada 28. martā Vīpuros šķiries no dzīves. Likteņīgi, ka Somijā aizmūža ceļos dēvās arī Rūdolfs Blaumanis un Jānis Rozentālis.

Vilim Olavam bija jāaiziet, kad pasaule vārījās kara un revolūciju brāzmās, kad nākotne bija neziņā tīta. Tuvojoties nāves stundai, viņš teicis sievai, ka esot kā Mozus no Nebo kalna skatījies uz apsolīto zemi, kuŗā pašam nav vairs vēlēts ieiet. Ja V. Olavs būtu piedzīvojis Latvijas patstāvību, viņš būtu kļuvis redzams valstsvīrs.

(Nobeigums 8. lpp.)

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

3. jūnijā — pl. 7.30 vak. — Ernas Ošiņas-Bērziņas klasiskās baleta skolas gadskārtējais audzēkņu vakars Bloor Collegiate audit. 1141 Bloor St. W. (pie Dufferin).

24. jūnijā — Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

KICENERA

3. jūnijā — plkst. 7 vakarā viru koŗa „Viesturs" koncerts un „Ceriņu" balle ar karalienes vēlēšanām. Sarīkojums notiek Ungāru kluba telpās, 3 jūdzes ziemeļos no Hespeleras, pie Waterloo - Wellington lidlauka.

SV. KATRĪNĀS

10. jūnijā — pl. 7.30 vakarā zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē; pieteikšanās lielajā piknika laukumā starp Niagara on the Lake un Queenston. — Plkst. 4 pēcpusdienā kopīgs launags un spiningu mērķi mešanas sacensība.

DAINAS KOŖA
GARĪGS KONCERTS
1. jūnijā plkst. 8 vakarā Sv. Jāņa baznīcā Toronto — 200 Balmoral Ave.
VISI LAIPNI IELŪGTI APMEKLĒT ŠO VĒRTĪGO KONCERTU
SV. JĀŅA DRAUDZE

„ROTA" UN KALNI AICINA VASARNIEKUS!
ŠOVASAR BŪS IZĪRĒJAMAS 30 ISTABAS,
IEVĒROJAMI ZEMAS CENAS:
$6.- diennaktī, $30.- un $35.- nedēļā, $175.- un $200.- sezonā
(visos gadījumos līdz 2 personām)
Pirmklasīgs ēdienu veikals — RESTORĀNS
pazīstamā KULINĀRĀS MĀKSLAS MEISTARA
J. KONOPORA vadībā: $4.50 dienā, $28.- nedēļā, vai pēc izvēles.
Bērniem zem 10 gadiem — puscena.
LATVISKA VIDE un VIESMĪLĪBA.
NEDĒĻU NOGALES PRIEKŠNESUMI un DEJU VAKARI „ROTAS" KLUBĀ. TIKAI 120 JŪDZES NO ŅUJORKAS.
„ROTA" pa VASARAS SEZONU KALPO TIKAI VASARNIEKIEM.
REZERVĒJIET ISTABAS JAU TAGAD!
Tuvāka informācija: A. LICIS vai J. KONOPORIS, „ROTA", Elka Park, N. Y., 12427. Telef. 518-589-9873.

JAUNĀKA SKAŅU PLATE
Teiksma A.P. 3003 Mono $5.00
ALFREDS PORIŅŠ — latviešu labākais tenors
Dziesmas klavieŗu, čello un vijoles pavadījumā
I
PŪT, VĒJIŅI ..... V. Ziedonis
AR LAIVIŅU IELAIDOS ..... V. Ziedonis
DIV' DZELTENI KUMELIŅI ..... L. Garūta
VISIEM ROZES DĀRZĀ ZIEDĒJ' ..... P. Līcīte
AI, ZAĻAI LĪDACIŅA ..... J. Vītols
SAULĪT' TECEJ', TECĒDAMA ..... J. Vītols
II
VERDZENES DZIESMA ..... A. Kalniņš
ZIEMAS SAULE ..... H. Berino
SPĀNIEŠU ROMANCE ..... E. Dārziņš
LIEPU TĒJA ..... J. Ķepītis
KAD ŅĀKSI ATKAL ..... A. Okolo-Kulaks
Dabūjama DV Grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Atkalpārdevējiem izsūtām citā rēķinā.
Ontario dzīvojošiem 5% tirdzniecības nodoklis.

Jaunākās grāmatas

A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerleta — Antikrista brīnumi	$4.75
ARCHIVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.	$7.80
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci naktī, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata	$7.80
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonīmu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņās	$6.00
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom.	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
K. Hamsuns — Zem rudens zvaigznēm, rom.	$3.50
V. Pelēcis — Maleniešа pasaule, stāsti	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Klāvsons — Zīmes, dzēja un proza	$3.80
J. Porietis — Prezidents atbild, atm.	$4.00
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolls — Dārgakmeņi	$3.00
Z. Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zilīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu karavīrs	$4.60
J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom.	$5.00
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d.	$4.50
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keišs — Globāla būšana, karik.	$5.00
BĪBELE	$4.50
J. Sirmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Jonansons — Rīgas svārki mugurā	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trīmdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
J. Veselis — Latvju teiksmas	$10.00
K. Pētersons — Apvāršņi aicina	$6.50
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Ugunī	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, atmiņas	$4.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.56
G. Janovskis — Svešumā, noveles	$4.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poemas	$3.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
A. Ivaska — Ezera kristības, dzejoļi	$3.60
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

DVG GRĀMATNICĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss. .....
Adrese: .....
.....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Parakstс .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.56 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Izmantojiet izdevību līdz š. g.
sakarā ar 15. maiju
iegādāties
GRĀMATAS DĀVANĀM ar spe
visas 6 zemāk minētās grāmata
A. Rubulis — Latvian Literature .....
B. Senkēviča — Zeme un jūs .....
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī .....
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās
T. Krūka — Silaines mežs runā .....
Archb. A. Lūsis — Redziet, kāds cilvēks,
Ko
Ja izvēlaties tikai 3 no augšminētām grā
atskaitiet 20% .....
Pievienoju samaksai $16.00 vai Ne
DV GRĀMATNICA, 491 College Street, To
Uzvārds, vārds: .....
Adrese: .....
.....
Paraksts:

ATKAL DABŪJ
Labā iespiedumā uz plastikas
P. Mantnieka
LATVIJAS KARTE .....
Izsūtām arī pa pastu speciālā iesai
DAUGAVAS VANAGU GRĀ
491 College Street, Toronto 4,

IEPRIECINIET SAVUS P
NOSŪTOT PĀRTIKAS
PARAUGSAI
Cenas ASV dolaros.
1 — 8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigare
2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg ris
kviešu milti, 40 cikaretes, bruto 10
3 — 2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cū
žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 k
4 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 k
5 — 20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu
6 — 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (s
pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 ci
7 — 42 mārc. (19 kg) smalkā cukura
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no kn
nātāja vēlēšanās) brutto 20 kg
9 — 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma
tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg
10 — 20 mārc. (8.5 kg) žāv. cūkas speķi
sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēša
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao
kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolād
brutto 5 kg
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 k
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķ
kafija, 340 kg rozines, 300 gr šokolād
jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 1
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 k
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta
kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200
kakao, 100 cig., 225 gr karameles, br
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 k
17 — 9 kg rīsi, brutto 10 kg
18 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 k
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, br
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1
bonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cu
vēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454
cigaretes, brutto 10 kg
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 ci
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 g
sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nes
šokolāde, 225 gr šokolādes karameles,
vai piparkūkas, 240 gr konfektes un
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1
sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti au
desa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr
biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozines, 20
227 gr karameles, 20 svecītes un 60
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sai
klāt 500 gr riekstu kodolu
Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu
1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2
1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. aug
1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes kara
garešu
Nr. 32 18,5 kg baltie „American" kviešu
Nr. 33 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (
ces tik, cik vēlaties, vai arī tikai
Nr.34 4,5 kg baltie „American" kviešu
2,5 kg bekona, 2 kg rīsu
Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots
Nr. 36 9 kg baltie „American kviešu
4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku
Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu
2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona
Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots
Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta
Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots ne
Nr.41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīs
Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots
Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura,
Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8%
DV Grāmatnīcas — sainīšu nodaļa atvērta
— 5 p. p., sestd. 8.30 — 2
491 College Street, Toronto 4, Ont., tel.

ORA

NCERTS

aznīcā Toronto –

NA DRAUDZE

ās

grāmatas

e, st.	$3.80
rinumi	$4.75
ti par zinātni un teātri	$5.70
s of Co-Existence	$6.00
akas VIII sēj.	$7.80
stiklā, stāsti	$4.00
, rom.	$4.00
ens, rom.	$5.00
āmata	$7.80
mit, atm.	$6.00
	$6.00
āksla	$6.00
maiņās	$6.00
m.	$4.80
, vēst. rom.	$3.80
meklē ligavu, rom.	$4.50
inās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
zvaigznēm, rom.	$3.50
ule, stāsti	$4.50
nība	$6.00
n proza	$3.80
bild, atm.	$4.00
Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
	$3.00
š, stāsti	$3.80
	$4.00
	$3.80
	$3.00
sti	$3.0(
atvišu kaŗavīrs	$4.60
š, rom.	$5.00
, rom. I d.	$4.50
dēmoni, rom.	$4.50
na, karik.	$5.00
	$4.50
aule	$4.00
izmirstami sporta brīži un	
	$4.50
rki mugurā	$4.50
	$20.00
	$37.50
	$37.50
ītas dziesmas	$5.50
aģika	$5.50
asakas 7. gr.	$7.80
nas	$10.00
icina	$6.50
āmata	$2.00
	$6.80
	$4.00
irsnieks	$4.00
savās rokās	$3.50
oktobrī	$3.90
is koks, rom.	$4.50
s, atm.	$5.00
ma, stāsti	$4.00
oga, atm.	$3.80
om. par Bēthovena dz.	$9.60
ir pieci	$7.00
ma, atmiņas	$4.00
nīca	$3.50
kškara	$3.50
ās bērnu audzināšana	$0.50
a	$6.56
noveles	$4.50
liņš, pasakas	$3.25
ejoļi un lir. poemas	$3.50
ās paradizes, dzejas	$3.80
s. dzejoļi	$3.60
ar 102 ilustrāc.	$8.50

MATNICĀ

lege St., Toronto 4, Ont.

TVIJA AMERIKĀ

et, Toronto 4, Ont.

akstu LATVIJA AMERIKĀ

mēnešiem uz šādu adresi:

u vai skaidrā naudā $

ementa uzsākšanai/pagarināšanai

žīgo svitrot)

ksts

r 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.56

Izmantojiet izdevību līdz š. g. 15. jūnijam sakarā ar 15. maiju

iegādāties

GRĀMATAS DĀVANĀM ar speciālu ATLAIDI

visas 6 zemāk minētās grāmatas par $ 16..00

A. Rubulis — Latvian Literature	$7.00
B. Senkēviča — Zeme un jūs	$3.00
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
T. Krūka — Silaines mežs runā	$2.80
Archb. A. Lūsis — Redziet, kāds cilvēks, kāds Dievs	$3.25

Kopā $.....

Ja izvēlaties tikai 3 no augšminētām grāmatām, tad atskaitiet 20% ..... $.....

Pievienoju samaksai $16.00 vai Netto $.....

DV GRĀMATNICA, 491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada

Uzvārds, vārds: .....

Adrese: .....

.....

Paraksts:

ATKAL DABŪJAMA

Labā iespiedumā uz plastikas - mazgājama

P. Mantnieka

LATVIJAS KARTE $8.00

Izsūtām arī pa pastu speciālā iesainojumā, cena $9.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

IEPRIECINIET SAVUS PIEDERĪGOS, NOSŪTOT PĀRTIKAS SAINI!

PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros.

1 — 3,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes	$17.95
2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, bruto 10 kg	18.50
3 — 2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
4— iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	32.00
5— 20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura	15.60
6— 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg	16.00
7 — 42 mārc. (19 kg) smalkā cukura	34.00
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg	22.70
9 — 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg	25.00
10 — 20 mārc. (8.5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēšanās) 10 kg	32.40
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes, brutto 5 kg	22.75
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	38.50
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg	36.45
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.00
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg	30.80
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	60.60
17 — 9 kg rīsi, brutto 10 kg	16.30
18 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	30.00
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg	26.65
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg šāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg	31.00
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg	56.00
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes	21.80
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots	35.90
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskvīti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes	30.00
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu	58.00
Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigaretēs	$ 39.60
Nr. 32 18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — mārc.	$ 22.70
Nr. 33 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc.	$ 24.60
Nr.34 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 mārc.	$ 22.70
Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 37.50
Nr. 36 9 kg baltie „American kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku — 40 mārc.	$ 30.75
Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc.	$ 29.75
Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 51.50
Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc.	$ 29.50
Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc.	$ 52.50
Nr.41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 27.50
Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc.	$ 45.50
Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 20.90

Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.

DV Grāmatnīcas — sainīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 — 5 p. p., sestd. 8.30 — 2 p.p.

491 College Street, Toronto 4, Ont., tel. 921-7121

DV Kičeneras - Voterlū nodaļa rīko

VĪRU KOŖA

„VIESTURS" KONCERTU

un „CERIŅU" BALLI

ar KARALIENES VĒLĒŠANĀM

1967. g. 3. jūnijā Ungāru kluba telpās,

3 jūdzes ziemeļos no Hespelleras (pie Waterloo - Wellington aerodroma.)

Koncerta sākums plkst. 7 vak.

Pēc koncerta DEJA pie labas orķestŗa mūzikas

PILNA BUFETE VAKARIŅAS

Ieejas cena: uz koncertu un deju $3, uz deju atsevišķi $2

Skolēniem uz koncertu puscena

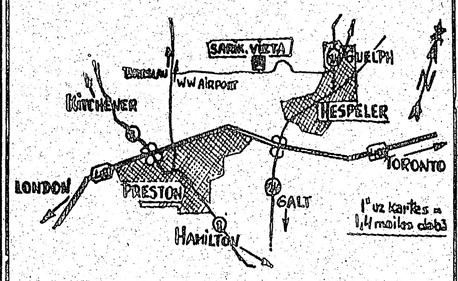

Augšējais ceļa plāns neradīs grūtības atrast sarīkojuma vietu. Jābrauc pa 401. lielceļu līdz 24. ceļam, uz kuŗu nogriezieties ziemeļu virzienā. Iebraucot Hespellerā, pagriezieties pa kreisi pie satiksmes ugunīm un brauciet pa 24. ceļu apm. 2 jūdzes līdz pirmajam ceļam, kas nogriežas pa kreisi un ceļa zīmēs rāda W — W airport. Nogriezieties pa šo ceļu, apm. pēc 1 jūdzes labajā pusē liels nams ar uzrakstu Hungarian Home Club. Tā ir sarīkojuma vieta.

UZ REDZĒŠANOS 3. JŪNIJĀ!

OPTIĶIS LUNSKY

470 College St., Toronto

WA 1-3924

Edmundu NEILI meklē brālis.

Rakstīt MELDRĀJAM, 68 Westwood Ave., Toronto 6. Ont.

FRANK VASS BA

ADVOKĀTS-NOTĀRS

263 College ielā, Toronto. (pie Spadina Ave.)

TEL. WA 2-6112, 2-6111

MONTREALĀ, EXPO laikā

pārnakšņošanas iespējas izstādes apmeklētājiem.

Rakstīt: R. LAURIM, 254 Bolton Ave., Beaconsfield, Que. Telef.: 695-4494

Vajadzīgi būvamatnieki pastāvīgam darbam

RUDOLFS GRAVA CONSTR. LTD.

Tālrunis 726-8919 Barrie, Ont.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Telefons: 534-1403, Toronto

LAIKRAKSTA „LATVIJA AMERIKĀ" atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

KĻŪVĀT 21 GADU VECS?

Kad esat sasniedzis 21 gadu vecumu, jūs vairs netiekat ieskaitīts savu vecāku veselības apdrošināšanas polisē. Lai būtu apdrošināts, jums pašam 30 dienu laikā jāiznem personīgā polise. Attiecīgā veidlapa saņemama bankās, slimnīcās vai arī Ontario Hospital Services Commision.

MAINĪJĀT DARBA VIETU?

Lai paturētu apdrošinājumu, ievērojiet instrukcijas Hospital Insurance Certificate of Payment 104. veidlapā. Darba devējam jums tā jāiedod, kad atstājat darbu.

TIKKO SALAULĀJĀTIES?

Tagad jūsu veselības apdrošināšanas polisei jāsedz abi: vīrs un sieva. Paziņojiet par pārmaiņām ģimenes stāvoklī savai darba vietai vai arī, ja abi maksājiet tieši, — komisijai.

Jūsu ONTARIO HOSPITAL INSURANCE plāns

Ontario Hospital Services Commission Toronto 7, Ontario

Apmeklējiet DV grāmatnīcu!

PĀRSŪTĀM naudu uz LATVIJU

US $10.- pret 9 jaunier- rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.

DV SAIMNIEKU NODAĻA, 491 College St., Toronto 4, Ont.

Lake Simcoe—Keswick

IZĪRĒJAMA KABĪNE

Laba makšķerēšana un satiksme.

Lūdz zvanīt Toronto LE 5-2258 līdz plkst. 8 vakarā.

IGAUŅU OPTIĶIS J. RATAS

169 Danforth Ave. HO 5-6251

ĀCU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.

Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimtenu.

KONCERTS SKAŅU PLATĒ

15 PATRIOTISKAS un LATVIEŠU DZIESMAS IEDZIEDĀJUSI

SKAIDRĪTE PRINCE, soprāns

pie klavierēm: *Anatolijs BĒRZKALNS*

Plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒVU ZEMĪTE" izdevusi LATVIEŠU KAŖA INVALIDU APVIENĪBA.

Skaņu plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒVU ZEMĪTE" var dabūt arī DV grāmatnīcā TORONTO.

Cena $5.00 plūs 5% PST.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai

DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Ja Jums patīk jautra mūzika, tad arī zemāk minētās skaņu plates nedrīkst trūkt Jūsu skaņu plašu albumā!

MELVATON 45 RPM

3 VINTERU iedziedājumā, Alfrēda Vintera mūzika un vārdi. TRĪS VĪTUSAS ROZES — tango RUDZPUĶU ZIEDS — valsis, VIENS BALTS — OTRS SARTS, GAUJMALAS LAKSTIGALA — tango.

Nr. D — 1001

PAR VĒLU DRAUGS — lēns fokstr. MONAMI, lēns valsis. MANA GITĀRE — fokstr. LĒNĀ VĒSMIŅA — valsis.

Nr. D—1003

PASTA BALODIS — fokstrots. VECAIS ORMANS Mr. X — fokstr. Pazīstamais vijolnieks Arnolds Kornelius ar savu orķestri. ŠĶIROTIES — (Santa-Ferrfi) tango. MIA BELLA SENJORITA — tango.

Nr. D—1004

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundina orķestri VECĀ KOKLE — lēns fokstrots, GAUJAS LAIVINIEKS — valsis, TAVAS MAIGĀS ROKAS, HAVAJAS MELODIJA.

Nr. D. — 1010

TEIC, MEITENE, TEIC — lēns valsis. PUSNAKTS ZIEDS — valsis. NEAIZMIRSTAMAIS SKŪPSTS. ANTON—ANTON — fokstrots.

Nr. D—1015

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar Arvida Sundina orķestri ATMIŅU PĒRLES — tango, KĀ VAR AIZMIRST — valsis Lilianas Krastiņas iedziedājumā: KAUT TU ATNĀKTU — lēns valsis, DŽONNI — samba - fokstrots

Nr. D — 1016

Sieviešu kvartets Pērse ar Arnolda Kornēliusa orķestri: BALTĀ ROZE — dziesma, TAUTIET'S MANI PAVADĪJA — VILTĪGĀS ACIS — tango. DZĪVES RATIŅŠ GRIEŽAS — valsis.

Nr. D—1024

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundina orķestris: SAPNIS — tango, KUR ESI TU — slov - fox, MANA GITARE — fokstrots, LĒNĀ VĒSMIŅA — valsis, Cītara duets — bez dziedājuma.

D — 1023

DZINTRA — valsis, ZILAIS LAKATIŅŠ — valsis, VIENREIZ LAIMĒJAS — fokstrots, VAI BŪTU DAUDZ — fokstrots

Nr. D — 1028

Alfreda Vintera iedziedājumā ar Arvida Sundina orķestri VĒLREIZ TO DZIRDĒT — A. Vintera tango, GĀJPUTNI — valsis, MAZĀ VĒSTULĪTE — A. Vintera lēns fokstr., DRAUGS NEJAUTĀ — valsis.

Pasūtinājuma Nr. 2501

Zviedrijas DAUGAVAS VANAGU Stokholmas nod. vokālā ansambļa iedziedājumā ar orķestri: NELAUSIM IEROCIEM RŪSĒT — maršs dziesma, ES VĒLOS PĀRNĀKT — lēns valsis, KAŖAVĪRU ATMIŅAS — jautrs potpurijs, MEITU MĀTE BĒDĀJAS — valsis.

Nr. 2502

Edgāra Dima iedziedājumā(ref. duetā) ar A. Sundina orķestri: VĒL REIZ DRAUGS NĀKSI TU — tango, NESKUMSTI MEITENĪT — valsis, PAR VELTI GAIDĪTS — fokstr., LATVJU MEITENE — pasodoble.

Nr. 2503

Iedziedājis A. Vintera Jautrā kapella, SIRMGALVJA STĀSTS— A. Vintera mel. potp., OLGAS POLKA — polka, KAD VĒL PUIĶA BIJU ES — kupl.-fokstr., LAI TĀ BŪDA RŪC — polka.

Nr. 2505

NOMIERINIES—VĒL JAU VISS NAV PAGALAM—valšu virkne. JŪLAI TAS IR NIEKS—kupleja.

Nr. O—631

O DONNA KLĀRA — tango potp. JAUNĀ BĀBELE — fokstrots. LAUKU ROMANTIKA — kāda tā bija kādreiz un kāda ir šodien?

Nr. O—632

SARGIES BAIGĀ VANADZIŅA— valsis. KO TU DZIEDI ĢAILĪTI MAN—tango potpurijs. DZINTARJŪRAS KAIJA—tango. - PELĒKAIS ZVIRBULIS—valsis.

Nr. O—634

Alfrēda Vintera mūz. un teksti: BALSIS - TĀS BALSIS — valšu potpurijs. Iedz. A. Vinters. ANNA - MINNA - MARIJA — kupleja. VAI KUR LABI — kupleja. Iedziedājis Aleksandrs Kortāns.

Nr. O—635

MŪŽĪGĀ JAUNĪBA — maršs. VECĪT LĒNĀK BRAUC — valsis. LĪNA - LĪNA NĀC — polka. Iedziedājumi Aleksandra Kortāna. SVĒSIE SIROTĀJI — potpurijs. Iedz A. Vinters.

Nr. O—636

Alfrēda VINTERA iedziedājums ar REO orķestri DZIESMOTĀ RĪGA — fokstrots, PAR VĒLU DRAUGS — fokstrots, SMOLANDES MEITENES, Lundbergs - Vinters - dziesma fokstrots, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis.

Pasūtinājuma Nr. 6201.

Austras Valdēnas un Mīkeļa Fišera iedziedājumā ar orķestri LIGO DZIESMU VIRKNE — Latv. tautas deja ar kokļu orķestri JAUTRAIS STŪRIS — Imanta Krēsliņa iedziedājumā KUMELIŅI — KUMELIŅI latv. t. dz.

Nr. 6202

Iedziedājusi L. Andersone ar orķestri LABVAKAR — lēns valsis. V. Butānes iedziedājumā CIK DZIVE SKAISTA — fokstrots. Ieda. L. Liniņš un māsas Vambutes CAURI PILSĒTAI — fokstrots.

Nr. 6208

Rolanda Paula SIMFONISKĀ DŽESA SVĪTA 3 daļās — iespēlējis simfoniskais džesa orķestris, diriģents E. Švarcs.

Nr. 6204

A. Jāhovļeva iedziedājumā ar orķ. SNIEGA PĀRSLAS — fokfokstrots. I. Pērkones iedziedājumā PUĶU PĀRDEVĒJA — fokstr. DZIESMA TEVI SAUC— lēns fokstr. E. Zvejas iedziedājumā ar orķestri TU SAULES STARS — lēns fokstrots. JAUNIBAS UGUNSKURS — fokstr.

Nr. 6205

12 populārākās melodijas no Johana Strausa operetes ČIGĀNU BARONS. Solisti — J. Vilģerte, M. Fišers u.d.c. Koris un orķestris diriģ. T. Vējš. Melodijas iekaņotas uz divām EP skaņu platēm.

Nr. 6206 un 6207

Jāzepa Vītola apdarē ar Mārtiņa Fišera iedziedājumu, latvju t. dz. OZOLĪTI ZEMZARĪTI, DZELTENS MANIS KUMELIŅŠ. Lauku instrumentāls ansamblis ZĀGARU POLKA latvju t. deja. Jaukta vokāla ansambļa izpild. STORU STŪRIEM TĒVU ZEMĪTE. A. Valdēnas un I. Krastiņa iedzied. SIJĀ AUZAS TAUTU MEITA t. dz.

Nr. 6208

Alfrēda Vintera vārdi un iedz. NĀC SPĒLĒ ČIGĀN — tango. SVEICIENS DRAUGAM — valsis. ARDIEVU BERNĪBA — tango. PIE TEVIS ARVIEN — rumba.

Nr. 6209

DZIMTĀS ZEMES ZVAIGZNE — lēns fokstrots. MARJU — lēns valsis. MĒNESNĪCĀ — valsis. RAMONA — lēns valsis.

Nr. 6210

A. Vintera mūzika un teksti. VĒL JAUNA TU — valsis. JAUNĪBAS ZVAIGZNE—fokstrots. Iedziedājis Edgars Vilnis. VILŠANĀS — valsis. Iedziedājis Edvins Krūmiņš. GODS MARTIŅAM — maršs. Iedz. Aleksandrs Kortāns.

Nr. 6211

KATRA PLATE MAKSĀ $3.00

Ontario dzīvojošiem jāpieskaita 5% tirdzniecības nodoklis. Plates pasūtināmas pa pastu bez speciālas piemaksas.

Pasūtinājumus adresējiet uz minēto adresi:

DVG GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto 4, Ont.

SPORTS

TORONTO DV ATKAL KANADAS LATVIEŠU MEISTARS BASKETBOLĀ

Pēdējos gados Kanadas latviešu basketbola meistarsacīkšu finālspēle arvien izvērtusies saistoša un pat satraukumiem bagāta, jo daudzkārtējam meistaram Toronto DV piecniekam nācies nopietni cīnīties ar savu gandrīz vai tradicionālo fināla pretinieku Toronto YMCAs virknējumu.

Arī šai gadā abu vienību pirmā spēkošanās kļuva par aizraujošu un drāmatisku cīņu, jo YMCA atradās vadībā visu spēles laiku, brīdi pat ar 16 punktu pārākumu, tomēr zaudēja spēles pēdējās divās minūtēs. Otra spēle notika tikai pēc vairākiem mēnešiem, tieši pēc pārbaudījumu beigšanās universitātēs. Tā gaidītā un parasti pieredzētā sīvā cīņa izpalika, jo YMCA, kuŗas sastāvā visi spēlētāji ir studenti, jau bija zaudējuši formu. Kaut cik vienlīdzīga spēle risinājās tikai pirmajās 16 minūtēs, kad DV pārsvars bija tikai 7 punkti, bet 1. puslaika atlikušajās 4 minūtēs DV guva 33 punktus pēc kārtas, YMCAi negūstot vairs nevienu. Spēles 2. puslaiks risinājās pilnīgā DV pārākuma zīmē, sacensībai beidzoties ar meistarvienības 103—71 (58—25) uzvaru.

Daudz labāka aina nebija vērojama arī izšķirīgajā finālspēlē, kuŗa notika dažas dienas vēlāk: YMCA 1. puslaikā spēja iegūt tikai 11 punktu pret DV piecnieka 48. Pavisam nevarīga izrādījās YMCAs aizsardzība, „kliboja" arī uzbrukums, bet metieni grozā bija gaužām neprecīzi. Tā Toronto DV virknējums panāca vieglu 96—47 (48—11) uzvaru, atkal kļūstot Kanadas latviešu meistarvienība. Uzvarētāju labā punktus guva: J. Brikmanis 23, A. Richters 20, E. Petmanis 13, J. Dulmanis 12, V. Treigūts 10, J. Daugavietis 7, V. Innus 4, V. Lucs 4, J. Vilmanis 2 un J. Bramanis 1. Toronto YMCAs vienībā spēlēja V. Kauliņš (13), E. Pilskalnietis (11), J. Zentiņš (9), A. Liepa (8), P. Akers (6), V. Akers, V. Ezers un P. Zvilna.

Pēc sacensības Latviešu sporta apvienības Kanadā pr-dis V. Sališs pasniedza uzvarētājiem A. Jurgena ceļojošo piemiņas kausu un sporta nozīmes.

Ž. Z.

MONTREALAS TENISISTI PĀRĀKI

Latviešu dienu ietvaros Montrealā notika arī tenisa sacensība starp Montrealas un Toronto latviešu vienībām, kuŗās spēlēja kā sievietes, tā vīrieši. Arī šoreiz pārliecinošu 8—3 uzvaru panāca montrealieši, iegūstot jau trešo gadu pēc kārtas Montrealas rūpnieka V. Janitēna dāvāto ceļojošo kausu un paturot to savā īpašumā. Šogad izcīnītais kauss jau ir otrs Montrealas latviešu tenisistiem, kādēļ nule pienāktā uzvara nepārprotami rāda, kuŗa pilsēta ir mūsu tenisa „cietoksnis". Toronto vienībai punktus guva gados jaunā Andra Ulmane, R. Ceinovskis un E. Mikazāns.

Atsevišķo spēļu rezultāti: sieviešu vienspēlē V. Audere (Montreala) pieveica M. Ulmani ar 6—1, 6—1, bet A. Ulmane (Toronto) uzvarēja D. Lukstiņu ar 6—3, 6—1. Vīriešu vienspēlē E. Platups (M) pārspēja H. Mikazānu ar 7—5, 2—6, 6—3; R. Ceinovskis (T) — R. Vītiņu 6—3, 5—7, — 6—3; G. Štāls (M) — V. Teteri 6—4, 3—6, 6—1; G. Klaiše (M) — A. Jēkabsonu 6—2, 8—6 un E. Mikazāns (T) — G. Kajaku 6—4, 6—0. Jauktajā divspēlē R. Sukse un E. Platups (M) uzvarēja M. Ulmani un A. Mackaru ar 6—2, 7—5, bet M. Kalace un G. Štāls (M) pieveica A. Ulmani un A. Jēkabsonu ar 6—2, 6—4. Vīriešu divspēlē E. Platups un G. Klaiše (M) pārspēja R. Ceinovski un A. Mackaru ar 6—2, 6—4, bet G. Štāls un E. Auders (M) izrādījās pārāki par E. un H. Mikazānu ar 6—3, 8—6 rezultātu.

A. M.

Toronto DV basketbola vienība ar izcilo mūžīgi ceļojošo A. Jurgena piemiņas balvu pēc finālspēlēm Kanadas latviešu meistarsacīkstēs pret Toronto YMCAs izlasi: pirmā rindā no kreisās — V. Innus, J. Dulmanis, vienības kapteinis A. Richters, DV sporta kluba priekšnieks R. Kadiķis un J. Vilmanis; aizmugurē V. Lucs, J. Daugavietis, E. Petmanis, J. Brikmanis, J. Bramanis un V. Treigūts.

Foto: J. Liģers

VAI KOMŪNISTI PĀRŅEMS HONGKONGU?

No saimnieciskā viedokļa raugoties, komūnistu demonstrācijas, streiki un draudi Hongkongā uzskatāmi par vislielāko mulķību. Protams, turpat sarkanās Ķīnas pievārtē esošo Hongkongu ķīnieši var sagrābt savā varā kuŗu katru brīdi, jo angļiem nav pietiekamu spēku savas kolonijas nosargāšanai, bez tam ļoti jāšaubās, ka angļi Hongkongas dēļ ielaistos militārā konfliktā, it sevišķi, ja jāriskē ar pašu angļu asinīm. Sarkanā Ķīna, sagrābjot Hongkongu, tomēr zaudētu vienu no vissvarīgākajiem tirdzniecības centriem brīvajā pasaulē. Tomēr komūnisti jau veselu mēnesi visiem iespējamiem līdzekļiem traucē normālu dzīvi šajā britu Tālo austrumu kolonijā.

Pēdējās ziņas no Hongkongas liecina, ka komūnisti gatavojas sākt plaša apmēra streiku kampaņu, lai piespiestu angļus atvainoties un atlīdzināt visiem tiem, kas cietuši no „fašistu mežonībām" neseno divu nedēļu ilgo demonstrāciju laikā. Citiem vārdiem, — kā Hongkongā, tā portugāļu Makao komūnistu demonstranti palika neapšaubāmi zaudētāji. Hongkongas gubernators sērs Dāvids Trenčs Pekingai deklarējis, ka tās prasības atbrīvot apcietinātos demonstrantus, atvainoties to priekšā un kompensēt „ciešanas" uzskatāmas par neakceptējamām, kādēļ spiests tās noraidīt.

Skolu dibinātāja . . .

(Pārnesums no 6. lpp.)

Sviņiga bija V. Olava apbedīšana Pēterpilī. Mācītājs J. Grīnbergs atvadrunā baznīcā norādīja, ka Olava gars bijis skaidrs, sirds tīra, mīlestība liela; viņš pratis sirdis uzvarēt un sirdis uguni degt. 1921. gadā izdevās V. Olava mirstīgās atliekas pārvest uz dzimteni un apglabāt Rīgas Meža kapos, kur 1927. gadā uzcēla pieminekli. Reti redzētas tik grandiozas bēres ar tik daudz sirsnīgām kapa runām. Pats ministru prezidents K. Ulmanis cildināja V. Olava gara un dvēseles spēku, viņa tautas un tēvijas mīlestību. Sirsnīgus atvadvārdus teica arī dzejnieks J. Rainis, aizrādīdams, ka viņiem abiem dzīvē ceļi gan bijuši šķirti, bet mērķis viens: brīva tauta un brīva Latvija. Pēc bērēm notika liels sōru sarīkojums Nacionālajā operā. Viļa Olava brālēns — dzejnieks V. Plūdonis — savā atvadu dzejoļa sākumā izsaucās:

Somu zeme, somu zeme,
Vai tev nebij mirējiņu?
Atkal laupi, atkal ņēmi
Mūsu baltu bāleliņu.

Plūdonis pabeidza ar domu: „Kad kaŗa pērkons rims, kad miera svētkus svinēs, starp tautas varoņiem ar' tavu vārdu minēs!"

Utants pārliecināts par mieru, bet...

Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants informēja drošības padomi, ka Ēģiptes prezidents Nasers apsolījis kaŗu ar Izraēlu nesākt. Tas tomēr nenozīmē, ka ieroču žvadzināšana Vidējos austrumos būtu apklususi. Kaut Nasers solījies neuzbrukt, viņš tikpat skaidri deklarējis, ka apšaudīs katru Izraēlas kuģi, kas iebrauks Tiranas šauruma ceļā uz Akvabas līci. Saspīlējums ar to nav mazinājies, arī bruņota konflikta draudi turpina pastāvēt. Jāpieņem, ka Nasers paredzējis nogaidīt, cerot izraēliešus izprovocēt, lai tie justos spiesti uzsākt kaŗa darbību. Izraēla savukārt nevēlas kļūt par upuri provokācijām, kādēļ devusi saviem kuģiem pagaidu rīkojumu Akvabas līcī neoperēt.

Liekas, ka Vidējo austrumu krizes likvidēšanā Izraēla paļaujas uz Apvienotajām nācijām, bet tās pēdējās nedēļās apliecinājušas vienīgi nesekmību, sākot ar daudz kritizēto policijas armijas atvilkšanu no Ēģiptes un Izraēlas robežas.

Cik ilgi izdosies palikt pie nogaidīšanas politikas pašreizējā saspīlējuma pakāpē? ASV prezidents Džonsons mudinājis Izraēliu nepārsteigties. To pašu darījis Francijas prezidents Degolls, kamēr Nasera nogaidīšana lielā mērā izskaidrojama ar Ēģiptiešu kaŗa ministra Badrana pašreizējo viziti Maskavā, kuŗu uzskata par ļoti svarīgu visai vidējo austrumu situācijai, pat nākotnei. Proti, Ēģiptes kaŗa ministrs pilnvarots lūgt Pad. savienību sūtīt kaŗa līdmašīnas ar padomju pilotiem uz Ēģipti. Citiem vārdiem, Nasers gribētu krievus aktīvi iesaistīt Vidējo austrumu konfliktā. Par šī nodoma izdošanos jāšaubas, pieņemot, ka Maskava Naseram piedāvās gan visus nepieciešamos ieročus un citus kaŗa materiālus, bet ne savus cilvēkus.

Acumirklī izskatās, ka kaŗš Vidējos austrumos tomēr ir nenovēršams un var sākties Izraēlas blokādes vai vienkāršas pārsteidzības dēļ. Apvienotajai arabu republikai pie Izraēlas robežas sapulcināta turpat 100.000 vīru liela armija. Pie Izraēlas ziemeļaustrumu robežas savus spēkus pulcina Sīrija. Par aktivitāti militāras sadursmes virzienā ziņo arī no Kuvaitas, Irakas un Alžīrijas. Pēdējā, pēc saņemtajām ziņām, jau pabeigusi mobilizāciju. Arī Saudiarabija, no kuŗas to vismazāk varēja sagaidīt, paziņojusi, ka tai kaujas gatavībā stāv 20.000 vīru, tikai 6 jūdzes no Eilatas. Lai šo ostu sasniegtu, Saudiarabijas spēkiem būtu jāšķērso Jordānijas territorija. Nedēļas nogalē Jordanijas valdība katēgoriski noliedza baumas, ka Saudiarabijas spēki būtu apmetušies tās robežās.

Jordānija pašreiz ir vienīgā arabu valsts, kas palikusi Vidējo austrumu konflikta ārpusē, būdama draudzīga pret Rietumiem un bez diplomātiskām saitēm ar Sīriju un Ēģipti. Nasers Jordāniju atstājis Arabu līgas „bāreņos", uzsverot, ka tās valdība der vienīgi spiegošanai angļu un amerikāņu labā.

Pagājušās nedēļas nogalē Nasers noraidīja ASV prezidenta Džonsona aicinājumu atvilkt Ēģiptiešu un izraēliešu spēkus un atsākt brīvu kuģniecību Akvabas līcī. (Izraēlai pie Ēģiptes robežas stāvot 150.000 vīru liela armija.)

Vidējo austrumu situācijas atrisinājums — vienādi vai otrādi — var nākt jau tuvāko dienu laikā. Ceļā uz Eilatu atrodas vairāki izraēliešu naftas tankkuģi, un tā jānogaida, kāds būs to liktenis, bet iespējams, ka Izraēlas valdība tos novirzīs uz cituriení.

Saspīlējuma dēļ Anglijas ministru prezidents Vilsons atlicis nodomāto braucienu uz Kanadu, bet tiksies ar ASV prezidentu Džonsonu Vašingtonā 2. un 3. jūnijā.

Tas vairs nav sports!

Lielākais trakums, kuŗu, aktīvi piedaloties, sacīkstēs, un vienmēr uzmanīgi sekojot sporta dzīves notikumiem, esmu pieredzējis, notika nesen Toronto tuvumā rīkotajās Austrumkanadas AAU (Amatieŗu atlētikas savienības) vieglatlētikas sacīkstēs Kanadas simtgades ietvaros: maratona skrējienā blakus 23 pieaugušiem vīriešiem un kādai viešņai no ASV uz starta līnijas stājās arī tikai 13 gadu vecā, 1,47 m gara un 80 mārc. smagā Morīna Uiltona, kas vēl apmeklē pamatskolas 8. klasi, lai sacenstos ar pārējiem par uzvaru šai distancē, kuŗu uzskata par skrējēju „gulbja dziesmu" un kuŗa noteikti ir viena no vissmagākajām disciplīnām sporta pasaulē...

Ja kāds lasītājs gadījumā nezinātu, kas ir maratons, lai še pastāstīts: tā ir 42,2 km (26 jūdzes un 385 jardi) gara skriešanas distance, kuŗu veicot pa kalnu un ieleju ceļiem skrējēju māc vienmulība, krampji, dūrieji, asinīs noberzti kāju pirksti un dažreiz arī nesamaņa, kam visam par upuri krituši daudzi visā pasaulē slaveni skrējēji.

Nav jābrīnās par to, ka tādam mazam skuķēnam ir milzīga dūša, bet jābrīnās par to, ka sacīkšu vadība, klātesošais treneris, tāpat ārsti, kas bija aicināti pēc skrējiena pārbaudīt meitenes sirdsdarbību (!), vecāki un visi pārējie ļāva kaut kam tādam notikt! Liekas, ka šai kontinenē pārāk viegli aiziet līdz galējībām, lai tikai radītu kādu sensāciju, vienalga, vai tā iedragātu veselību, vai pat apdraudētu dzīvību. „Labākais" tomēr vēl tikai nāks...

No 30 dalībniekiem maratona skrējienu pabeidza tikai 19, no kuŗiem kā sestā mērķi sasniedza mazā meitene, kuŗai distances veikšanai vajadzēja 3 stundas, 15 minūšu un 22 sekundes. Izrādījās, ka tas ir labākais rezultāts, kādu vispār kāda sieviete jebkad iespējusi, jo, (ja var ticēt kanadiešu ziņām) kāda vārdā nenimēta jaunzēlandiete 1964. gadā distanci veikusi 3:19:33 stundās.

Varam tomēr būt droši, ka pavisam drīz dzirdēsim kaut ko no Pad. savienības sporta archīvu sensācijām, — teiksim, 10 labāko sieviešu sasniegumus maratonā, un, protams, visi rezultāti labāki par Morīnas Uiltonas iespēto...

Gadu desmitus kā no atsevišķo valstu, Eiropas un pasaules meistarsacīkstēm, tā arī no olimpisko spēļu programmas bija svītrots skrējiens sievietēm, jo stāvoklis, kādā skrējējas sasniedza mērķi, liecināja, ka šī distance skaistajam dzimumam ir par grūtu. Pēdējā laikā 800 m skrējiens sievietēm meistarsacīkšu un olimpisko spēļu programmā atkal uzņemts, bet es ceru, ka nesagaidīšu dienu, kad šo sacīkšu programmā uzņems arī maratonu sievietēm!...

Pēc pārbaudes, kuŗu izdarīja maratona skrējienam beidzoties, Jorkas fiziskās audzināšanas pārvaldes vadītājs Dr. B. Tailors (klāt bija arī šis sensāciju kārotājs!) izteicās, ka mazās Morīnas Uiltonas sirds nomierināšanās laiks bijis vienreizējs, jo apm. 4 minūtes pēc skrējiena beigšanas tās pukstu skaits no 160 krities uz 60 — 70 minūtē.

Domāju, ka lielākais absurds tomēr ir fakts, ka šis ārsts vispār atļāva šai jaunajai sirdij pukstēt 160 reižu minūtē ilgāk nekā 3 stundas. Ja redzam, ka dzīvniekiem nodara pāri, mēs sūdzamies dzīvnieku aizsardzības biedrībai vai, kā to Kanadā sauc, Humane Society, bet kur lai griežamies šai gadījumā? Un kaut to arī darītu, varam būt droši, ka neatradīsim dzirdīgu ausu, jo, lūk, kanadieši ir kāri uz sensācijām!

Skrējienā, starp citu, uzvarēja Dž. Bēstijs (Hamiltona) 2:42:31 stundās, atstājot 2. vietā Dž. Rē (Toronto) 2:53:56 st. un 3. vietā L. Īsomu (Toronto) 2:55:28 st.

Otra sieviešķārtas dalībniece šai sacensībā — izskatīgā 20 gadu vecā K. Soicere no Sirakūzu universitātes (ASV) arī pabeidza distanci, sasniedzot mērķi kā priekšpēdējā. Gribētos teikt, ka ir bezgala daudz citu lietu, kuŗām viņa varētu nodoties un ar labākiem panākumiem, nekā piedalīties maratona skrējienā...

V. Teteris

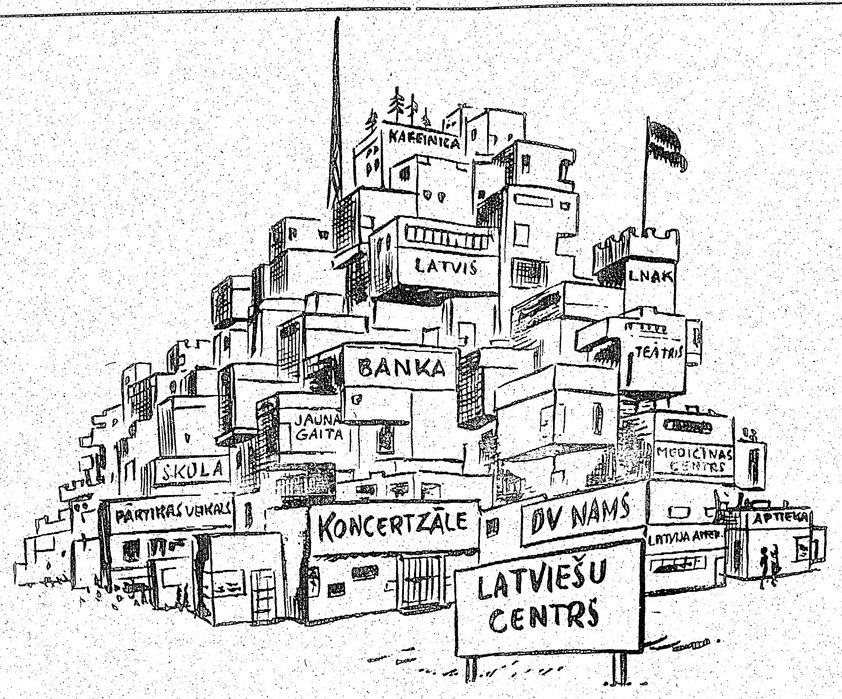

JAUNS PROJEKTS

Lai Toronto latvieši vairāk turētos kopā, jācej nevis jauns Latviešu nams, bet apdzīvojams ēku komplekss pēc Expo 67 „trušu būru" namu novietojuma parauga. Tad, pēc karikatūrista Ed. Keiša domām, mēs varētu vienā vakarā pieklauvēt pie visām latviešu durvīm, izlikt ar vienu televizijas antenas mastu un vienā rāvienā pavairot latviešu kredītsabiedrības kapitālu uz 5 milj. jo-niem dolaru.

KANADIEŠI IZVĀCAS

Vairums amerikāņu tūristu Izraēlu un Ēģipti jau atstājuši. Rietumvalstu sūtniecībās saiņo mantas un pat visos virzienos mieru meklējošās Kanadas sūtniecībā Kairo manāma neparasta rosība un nemiers.

Kanadiešiem Kairo vairs nav tādas neaizkaramības kā, piemēram, vēl pirms pāris nedēļām. Jāatceras, ka Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants, neviennam domas neprasot, padevies Nasera spiedienam un atsaucis starptautisko policijas armiju no Gāzas šauruma. Par šādu patvalību Otava noskaitās, jo Gazā bija stacionēti arī 800 Kanadas kaŗavīru, kādēļ ministru prezidents Pīrsons ieskatīja, ka Utantam būtu bijis pienākums vismaz apvaicāties, vai Kanada piekrīt viņa lēmumam. Tas nav noticis, padarot situāciju vēl nepatikamāku, jo Kanadas valdība atrodas nostādīta neakceptējama, bet jau notikuša fakta priekšā.

Ar šādu nostāju Kanada Kairo pēkšņi izpelnījusies tādu pašu pretnostāju, kādu ēģiptieši izrāda pret ASV. Nasers runā pat par kanadiešu neokoloniālistiem, imperiālistiem un Izraēlas draugiem. Kanadu Ēģiptes galvaspilsētā pēkšņi tik stipri pielīdzina ASV, ka tagad jau vairākas dienas kanadiešu sūtniecību apsarga bruņota policija.

AKTUĀLAIS KANADĀ

★ Ontario izglītības ministrija paziņojusi, ka nākamgad sāks iedzīvināt programmu, lai visiem pamatskolas skolotājiem būtu augstskolas izglītība. Šai programmā paredzēts arī līdzšinējās skolotāju kolledžas apvienot ar provinces universitātēm. Līdzšim skolotājiem bija nepieciešams tikai viens gads skolotāju kolledžā, lai varētu sākt mācīt, uz priekšu skolotāja amata kandidātam būs nepieciešami 2 gadi universitātē, pēc tam viņš varēs vai nu sākt mācīt un pamazām nobeigt studijas, vai arī vispirms nobeigt studijas grada iegūšanai. Izglītības ministrija paredz, ka jaunās programmas iedzīvināšana prasīs 10 — 15 gadu, iekām visiem pamatskolu skolotājiem būs akadēmisks grads.

★ Toronto rabīns Valters Vurcbērgers pieprasījis, lai Kanadas valdība nepaliktu neitrāla pašreizējā draudīgajā Vidējo austrumu situācijā, bet aizstāvētu Izraēlu. Pasaules mieru nevarot panākt, apmierinot Nasera prasības, kuŗš vēloties Izraēlu iznīcināt. Visa starptautisko tiesību celtne sabrukšot, ja Izraēlai nepiešķiršot brīvu pieeju Akvabas līcim un to nenodrošināšot ar absolūti neapgāžamām garantijām. Tiranas kanāla minēšana varētu izraisīt eksploziju, kas sadrebinātu mūsu civilizācijas pašus pamatus. Draudi Izraēlas valstij esot apdraudējums visai cilvēcei.

★ Ģenerālprokurors A. Višarts iesniedzis Ontario parlamentā likumprojektu, ar kuŗu provinces valdība apņemas personām, kas ievainotas, palīdzot policistam viņa pienākumos, maksāt līdz 10.000 dol. kompensāciju. Ja attlecīgā persona ievainojumu rezultātā mirst, kompensāciju tiesīgi saņemt piederīgie.

★ Pagājušā numura aktuālitātēs ziņojām par treneri Loidu Persivalu, pret kuŗu bija celta apsūdzība par savu sportista spēju „pastiprināšanu" ar „aizdomīgiem" medikamentiem. Pēc vairāku lieciniekū nopratināšanas aizstāvis nolasīja paziņojumu, ka abi parti vienojušies Kanadas amatieŗu sporta interesēs izbeigt prāvu. Amatieŗu atlētu apvienības 5 locekļi, kuŗus L. Persivals bija iesūdzējis par neslavas celšanu, publiski atsauca savus apgalvojumus par stimulantiem, kuŗus Persivals it kā izsniedzis pirms sacensībām, un atvainojās trenerim. Apsūdzētajiem arī jāsedz 5000 dol. tiesas izdevumi.